

STATENS RÅD FÖR BYGGNADSFORSKNING

**Verksamhetsberättelse
Budgetåret 1971-1972**

240

STATENS RÅD FÖR BYGGNADSFORSKNING

**Verksamhetsberättelse
Budgetåret 1971-1972**

Bo

**STATENS RÅD FÖR
BYGGNADSFORSKNING**

**Verksamhetsberättelse
Budgetåret 1971-1972**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RÅDETS SAMMANSÄTTNING.....	4
SAMMANTRÄDEN.....	4
PERSONAL.....	5
REMISSER.....	6
RÅDETS UPPGIFTER OCH ORGANISATION.....	7
FINANSIERING.....	9
PROGRAMARBETE.....	11
ADMINISTRATION.....	12
ANSLAGSARBETE.....	13
P1 - Planering av yttre miljö.....	14
P2 - Utformning av lokaler och anläggningar.....	15
P3 - Byggnaders och anläggningars tekniska utförande.....	16
P4 - Byggande.....	17
P5 - Användning av byggnader, lokaler och anläggningar....	18
P6 - Samhällsfrågor, företagsfrågor, ekonomi.....	18
P7 - Generella förutsättningar för bebyggelseprocessen....	19
P8 - Information.....	20
P9 - Övrigt.....	21
Statens institut för byggnadsforskning - SIB.....	22
Anläggningsforskning.....	24
Företagsbundet utvecklingsarbete.....	24
SAMARBETE.....	25
Svenskt samarbete.....	25
Internationellt samarbete.....	26
EKONOMISK ÖVERSIKT.....	29
INKOMSTER OCH UTGIFTER.....	30
BILAGOR	
P-systemet.....	31
Utdelade anslag.....	32
Återförda forskningsanslag.....	59
Inlämnade forskningsrapporter.....	60
Utgivna skrifter.....	78
Kommittéer.....	83
Programskrifter.....	93

RÅDETS SAMMANSÄTTNING

Tekn.dr Hjalmar Olson, ordf,	Gustavsbergs Fabriker
Övering. Harry Bernhard	Bostadsstyrelsen
Arkitekt Jöran Curman	Curman Arkitektkontor AB
Tekn.dir. Olof Eriksson	Byggnadsstyrelsen
Direktör Olle Jansson	AB Göteborgshem
Professor Arne Johnson	Kungl Tekniska Högskolan
Direktör Sven Kypengren	HSB:s Riksförbund
Generaldir. Valfrid Paulsson	Statens Naturvårdsverk
Direktör Fredrik Sundberg	Yngve Kullenberg Byggnads AB

Föreståndare:

Fil.líc. Per Holm

Förändringar efter 72-07-01:

Generaldirektör Valfrid Paulsson lämnade rådet med utgången av 1971/72. Kungl Maj:t förordnade fr o m 1 juli 1972 gatuchefen Thorvald Ernulf, generaldirektör Lennart Holm och direktör Lennart Östman som ledamöter i rådet. I november 1972 avled arkitekt Jöran Curman.

SAMMANTRÄDEN

Byggnadsrådet har under verksamhetsåret 1971/72 hållit sju sammanträden.

 PERSONAL

1972-06-30 var följande anställda vid rådets kansli:

Föreståndare Per Holm

FÖR PROGRAMVERKSAMHET OCH INFORMATION:

Forskningssekreterare	E Åke Bengtsson. bitr föreståndare
Forskningssekreterare	Arne Boysen
Forskningssekreterare	Ingrid Lundahl
Bitr forskningssekreterare	Waldemar Nyström
Forskningssekreterare	Åke Roos
Informationssekreterare	Birgitta Sheppard
Forskningssekreterare	Lars Sundbom
Forskningssekreterare	Göran Svensson

ÖVRIG KANSLIPERSONAL:

Kansliskrivare	Ingrid Avelius
Assistent	Britt Blomgren
Kansliskrivare	Ulla Dermé
Kansliskrivare	Ann-Charlotte Ekström
Kansliskrivare	Inga-Britt Fredholm
Kansliskrivare	Gert Fredriksson
Kontorsskrivare	Elsa Funke
1:e expeditionsvakt	Helge Gustavsson
Extra kontorsskrivare	Louise Hansson
Kontorist	Britt-Marie Haraldsson
Kansliskrivare	Ruth Hörnsten
Kontorsbiträde	Britt Jansson
Extra kansliskrivare	Helene Krona
Kamrer	Inger Lundell
Kansliskrivare	Barbro Nilsson
Kansliskrivare	Birgit Persson
Kansliskrivare	Nina Rafting
Kansliskrivare	Sirkka Sannö

REMISSER

Under verksamhetsåret har BFR avgett bl a följande skrivelser:

<u>Tidpunkt</u>	<u>Ärende</u>
71.10.15	Till Inrikesdepartementet med yttrande över betänkandet <u>Byggandets industrialisering</u> (SOU 1971/52).
71.12.15	Till Industridepartementet med yttrande över PM rörande <u>Officiell provning och kontroll, officiell meteorologisk verksamhet.</u>
71.12.21	Till Socialdepartementet med yttrande över PM angående <u>Yrkesskadestatistikens utformning och handhavande.</u>
72.01.20	Till Universitetskanslersämbetet med yttrande angående <u>Högre teknisk utbildning och forskning i övre Norrland. Geoteknologi i Luleå.</u>
72.02.21	Till Inrikesdepartementet med yttrande över <u>Sanering I och Sanering II</u> (SOU 1971:64 och SOU 1971:65), betänkande avgivet av Saneringsutredningen 1971.
72.03.20	Till Socialdepartementet med yttrande över <u>Riksförsäkringsverkets utredning om fasta beloppsgränser inom Socialförsäkringen m m.</u>
72.04.21	Till Industridepartementet med yttrande angående <u>Integration av byggnadsmarknaderna i Norden.</u>
72.05.04	Till Inrikesdepartementet med yttrande över betänkandet <u>Finansiering av allmänna samlingslokaler</u> (SOU 1971:92).
72.06.05	Till Utbildningsdepartementet med yttrande över betänkandet <u>Samhällsinsatser på läromedelsområdet</u> avgivet av läromedelsutredningen. (SOU 1971:91).
72.07.03	Till Civildepartementet med yttrande över promemorian <u>Hushållning med mark och vatten</u> (SOU 1971:75) och departementets kompletterande promemoria <u>Lagstiftning om fysisk riksplanering</u> (C 1972:1).

 RÅDETS UPPGIFTER OCH ORGANISATION

Statens råd för byggnadsforskning tillkom 1960 med uppgift att främja forskning och rationalisering inom byggnadsområdet. Rådet svarar även för forskningen inom samhällsplaneringen, den del som gäller den fysiska planeringen av bebyggelsen. Från och med 1972 utvidgades rådets ansvarsområde med anläggningsområdets forskning - vägar, vatten och avlopp, kraftverk m m.

Rådets instruktion (SFS 1965:672 med ändring SFS 1971:782) innehåller följande angående rådets uppgifter:

Rådet har till uppgift att främja forskning och rationalisering inom husbyggnads- och anläggningsområdet.

Det åligger rådet särskilt att fortlöpande

hålla sig underrättat om det behov av forskning och rationalisering som föreligger inom husbyggnads- och anläggningsområdet,

verka för att forskning och rationalisering i första hand inriktas på särskilt viktiga uppgifter,

lämna bidrag för forsknings- och försöksverksamhet inom husbyggnads- och anläggningsområdet till institutioner och enskilda av medel, som inflyta till fonden för byggnadsforskning eller på annat sätt ställas till rådets förfogande,

fastställa villkor för rätt att åtnjuta bidrag från rådet,

övervaka att bidrag som rådet lämnat komma till avsedd användning, draga försorg om att resultaten av den verksamhet som bedrivs med stöd av bidrag från rådet offentliggörs på lämpligt sätt.

Rådet äger ej vara huvudman för forskning.

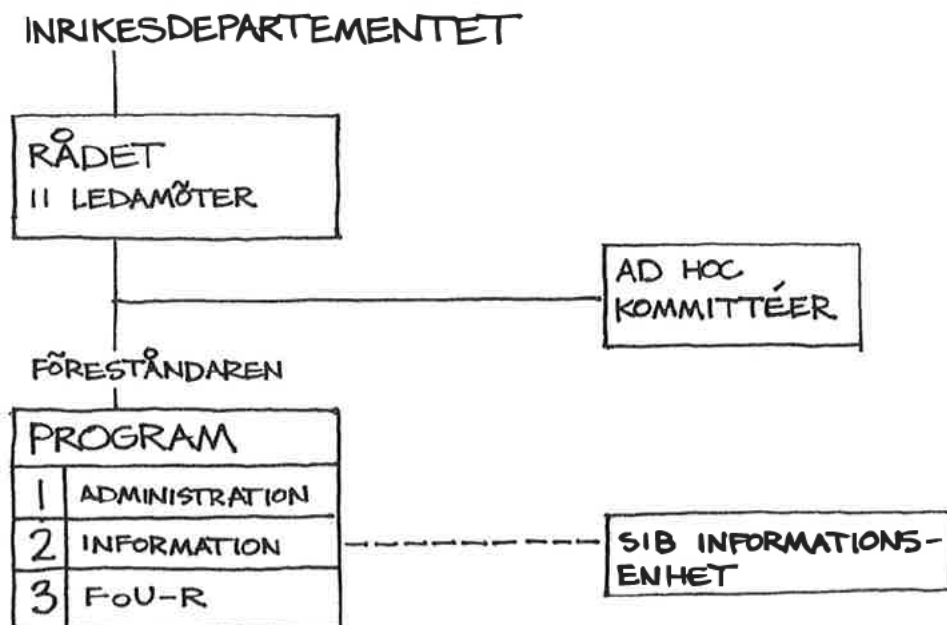

FIG. 1. Rådets organisation

Rådet består av elva ledamöter från olika verksamheter inom byggnads- och planeringsområdena. Ledamöterna tillsättes av Kungl. Maj:t. Rådets kansli svarar för den löpande verksamheten som bl a består i att handlägga inkomna ansökningar om anslag, följa pågående forskning, tillse att resultaten av utförd forskning utvärderas och sprids. Genom att rådet är ett organ för tillämpad forskning har arbetet inom rådets kansli i högre grad än vad som är fallet inom de flesta andra forskningsråd inriktats på att ta initiativ till forsknings- och utvecklingsarbete. Till kansliets uppgifter hör också den ekonomiska administrationen av pågående forskning, vilket för närvarande innebär en årlig medelsförvaltning av storleksordningen 50 Mkr fördelade på många hundra anslag.

FINANSIERING

Rådets inkomster kommer i huvudsak från byggnadsverksamheten genom en avgift på utbetalade löner inom denna näringsgren. Byggnadsforskningsavgiften är för närvarande 0,5 %. Staten är för sin byggnadsverksamhet i egen regi befriad från avgiften men lämnar ett årligt anslag. 1971/72 svarade byggnadsforskningsavgiften för 87 % av fondens inkomster, 44,7 Mkr.

Vårriksdagen 1971 beslutade att byggforskningsavgift fr o m 1972 skulle utgå inte som tidigare bara på husbyggnads- utan också på anläggningsverksamheten. Samtidigt sänktes byggforskningsavgiften från 0,6 till 0,5 %.

FIG. 2. Byggnadsforskningsrådets inkomster

Den stora ökningen av rådets inkomster som skedde under 1960-talet möjliggjordes dels av den exceptionellt goda byggnadskonjunkturen, dels av de successiva höjningarna av avgiftsuttaget. De senaste åren har ökningstakten avtagit markant. Trots utvidgningen till anläggningsområdet ökade rådets inkomster från byggnadsforskningsavgiften med endast 1,6 Mkr mellan 1970/71 och 1971/72.

Mycket talar för att utvecklingen inom byggandet under början av 70-talet kommer att bli lägre än vad bl a långtidsutredningens prognos förutsätter. Bostadsbyggandet kan att döma av utvecklingen på efterfrågesidan under åren 1971-72 komma att minska väsentligt mer än långtidsutredningen förutsatt. Kommunernas investeringar, speciellt inom storstäderna, kommer sannolikt också att bli mindre än man tidigare förutsatt. Ökningen av byggandet inom industrin förefaller inte komma att följa med i den väntade konjunkturuppgången, och inom flera andra sektorer kan väntade öknings utbli eller förbytas i en minskning. Rådet har därför ansett det realistiskt att basera sina inkomstberäkningar för den närmaste treårsperioden på ett antagande om en viss fortsatt volymminskning av verksamheten inom byggnadssektorn.

Enligt dessa beräkningar skulle de totala inkomsterna från byggnadsforskningsavgiften vid oförändrad avgift om 0,5 % minska med sammanlagt ca 3 Mkr 1972/73 och med ytterligare någon miljon 1973/74.

I och med utvidgningen av avgiften till anläggningssektorn ökades statsanslaget från 2,4 Mkr till 6 Mkr för helt budgetår. Denna ökning väger dock inte upp inkomstminskningen till följd av den sänkta avgiften och den dåliga byggkonjunkturen utan rådet räknar med minskande totala inkomster de närmaste åren.

TAB. 1. Rådets inkomster 1969/70 - 1973/74, Mkr

	Byggn.f avgift	Statsan- slag	Övrigt	Summa
1969/70	34,2	2,4	1,2	37,8
1970/71	37,4	2,4	1,5	41,3
1971/72	39,0	4,2	1,5	44,7
1972/73	35,5	6,0	1,5	43,0
1973/74	34,3	6,0	1,5	41,8

PROGRAMARBETE

Statens råd för byggnadsforskning har under de senaste åren fört en fortlöpande diskussion i syfte att precisera målen för verksamheten samt utveckla och förbättra metoderna för en långsiktig planering av insatserna för att "främja forskning och rationalisering inom byggnadsområdet". Ett led i detta arbete har varit den detaljerade anslagsbudget för verksamheten påföljande år som rådet upprättat varje år som underlag för sin prioritering av forskningsanslag. Denna anslagsbudget har innehållit en allmän diskussion av målsättningen för rådets verksamhet och dessutom ramar för verksamheten inom olika huvudområden. Arbetet kan sägas ha haft karaktär av programbudget.

I proposition 1971:4 angående utvidgningen av byggforskningsavgiften till anläggningssidan, vilken antogs av vårriksdagen 1971, föreslogs att rådet i sin petita skulle redovisa sitt totalprogram för insatser avseende forskning och utveckling. Vidare skulle i petitan redovisas programbudgetar för inriktningen av forskningsinsatserna på längre sikt. I syfte att tillgodose dessa önskemål tillsatte rådet 1971 en arbetsgrupp för att utarbeta riktlinjer för ett långsiktigt ramprogram för hela forskningsfältet samt om möjligt genomföra en fördjupad analys av målen för verksamheten. I arbetsgruppen ingick Harry Bernhard, Jöran Curman, Olof Eriksson, Per Holm, Hjalmar Olson och Fredrik Sundberg. Utredningsarbetet utfördes av Olof Eriksson, som också var gruppens ordförande och Per Holm. Under utredningsarbetet sammanträdde arbetsgruppen med företrädare för byggforskningens intressenter för att inhämta synpunkter och förslag. I april 1972 framlades en rapport med titeln "Mål. Ramprogram - Diskussionsunderlag", vilken omedelbart utsändes på remiss till myndigheter, organisationer, utbildningsanstalter, konsumentgrupper och andra inom byggnadsbranschen som kunde tänkas vara producenter eller konsumenter av byggforskningsresultat.

Rådet har vidare låtit företa en statistisk undersökning av omfattning och inriktning av det icke-rådsfinansierade forsknings- och utvecklingsarbetet inom byggnadsföretagen och konsultbranschen. Denna utredning skall kompletteras med en utredning om byggnadsforskning inom tillverkningsindustrin.

Utarbetandet av Mål. Ramprogram kan betraktas som det första steget i ett kontinuerligt arbete med ett långsiktigt program för rådets verksamhet. Arbetet fortsätter under 1973 i tre programkommittéer. Kommittéerna har i uppdrag att utarbeta ett förslag till långtidsprogram för den av rådet finansierade forskningens inriktning på ämnesområden och på väsentliga forskningsproblem.

Kommittéernas områden är:

- Delprogram A. Den byggda miljön, planering och brukande
- Delprogram B. Tekniska system, tekniska lösningar och material
- Delprogram C. Produktion - byggande, tillverkning, underhåll/
/modernisering

Vid genomförandet av arbetsuppgiften skall kommittéerna

- + utgå från den bestämning av ämnesområdet och de mål för verksamheten som redovisats i Mål. Ramprogram
- + beakta de synpunkter som framförts i remissyttranden
- + överväga de förändringar i målen samt i gränsdragningen av området som kommittén kan finna ändamålsenligt med hänsyn till de överväganden som sker under utredningsarbetet.

ADMINISTRATION

Statens råd för byggnadsforskning har i samarbete med Allmänna Ingenjörbyrå utvecklat ett administrativt datasystem för behandling av forskningsansökningar och -projekt. Systemet kommer även att ge stora möjligheter att ta fram forskningsstatistik för olika ändamål.

Det ökade antalet ansökningar och projekt har medfört en tungrodd hantering och stor belastning på rådets personal. Behandlingen av ansökningar och överblicken över pågående projekt kommer i och med det nya systemets införande att väsentligt underlättas. Bearbetningsgången i systemet kan kortfattat beskrivas enligt följande. Då ansökningsblanketterna utgör basmaterialet för databehandlingen är det en förutsättning att dessa är riktigt ifyllda. (Anvisningar för hur ansökningarna skall vara utformade finns i rådets folder "Att söka anslag från Statens råd för byggnadsforskning".) Uppgifterna i ansökningarna sammanställs sedan genom datorbearbetning först i föredragningslistor och efter rådsbesluten till kontrakt och beslutsmeddelanden. Man utreder för närvarande möjligheterna att utvidga systemet till att tillgodose även vissa behov på dokumentationssidan.

Sommaren 1972 flyttade rådet från Linnégatan 81 till nya lokaler vid Atlasmuren 1 i Stockholm.

ANSLAGSARBETE

Rådet använder för klassificering av forskningsprojekt det s k P-systemet, vilket utarbetats inom rådets kansli. Systemet ansluter i sina nio huvudgrupper nära till bebyggelseprocessen. Det finns förtecknat i bilaga 1.

Nedanstående tabell redovisar fördelningen av utdelade anslag 1970/71 och 1971/72 samt budget för 1972/73 för P-systemets nio huvudområden. Mellan 1970/71 och 1971/72 ökade medelsutdelningen med närmare 10 %. Ökningen fördelades inte likformigt över alla områden utan en viss förskjutning i anslagsfördelningen har skett. Sålunda har tilldelningen till P2 - Utformning av lokaler och anläggningar ökat kraftigt med 31 % samt till P4 - Byggande och P6 - Samhällsfrågor - företagsfrågor - ekonomi med för båda grupperna 12 %. Däremot har forskningen inom P3 - Byggnaders och anläggningars tekniska utförande fått något knappare tilldelning. Det är dock fortfarande det största forskningsområdet och tog 1971/72 en fjärdedel av forskningsmedlen. Denna strävan till omfördelning mellan olika forskningsområden framgår även av budgeten för 1972/73, i vilken man förutser en fortsatt expansion inom P2, P4 och P6 och en fortsatt minskning av P3.

TAB. 2. Statens råd för byggnadsforskning.
Utdelade anslag 1970/71 och 1971/72 samt
budget 1972/73, miljoner kronor

	1970/71	1971/72	1972/73
	Utfall	Utfall	Budget
P1 Planering av yttre miljö	4,8	5,3	5,4
P2 Utformning av lokaler och anläggningar	3,5	4,7	5,8
P3 Byggnaders och anläggningars tekniska utförande	11,1	10,9	10,3
P4 Byggande	4,0	4,5	5,1
P5 Användning av byggnader, lokaler och anläggningar	2,2	3,0	2,7
P6 Samhällsfrågor, företagsfrågor, ekonomi	1,1	1,3	1,9
P7 Generella förutsättningar för bebyggelseprocessen	2,8	3,2	3,5
P8 Information, dokumentation	4,8	5,4	5,2
P9 Övrigt och för alla områden gemensamt	<u>4,4</u>	<u>4,0</u>	<u>3,6</u>
Forskning och information	38,7	42,4	43,5
Administration och programarbete	<u>1,9</u>	<u>2,8</u>	<u>3,5</u>
TOTALT	40,6	44,2	47,0
	====	====	====

Pl - Planering av yttre miljö

Till området hör samhällsplaneringsproblem från region till kvarter, mark-, vegetations- och kommunikationsbetingelser av lokaliseringsstrukturen, sociala och ekonomiska aspekter, de olika krav som kan ställas på miljön, utredningar om attityder och preferenser etc.

Det gångna året visar många positiva drag när det gäller samhällsplaneringsforskningen. En programskrift om samhällsplaneringsforskning har publicerats och mottagits med uppskattning. Programmet ger en sammanhängande referensram, som gör det möjligt att relatera olika delområden till varandra.

Flera långvariga projekt med stor bredd har slutförts med omfattande kunskapsmaterial som resultat. Så har forskningen vid Chalmers tekniska högskola angående kostnader och kvalitet i tätortsbebyggelse - en mycket stor satsning från rådets sida - nu publicerats. Arbetet har fått stor tillämpning både inom forskning och praktik och rymmer ett omfattande praktiskt användbart datamaterial om stadselementens kostnader. Denna forskning kompletteras av utredningar om plankostnadskalkyler, vilka ger myndigheter, byggherrar och konsulter riktlinjer för hur ekonomiska kalkyler i samband med utvärdering av planalternativ kan läggas upp. Detta material bearbetas för närvarande av statens planverk som ämnar utge rekommendationer.

De sociala effekterna av bebyggelsens lokalisering är ett område som tilldragit sig forskningens speciella intresse. Ämnet kräver långsiktigt arbete men resultat av den pågående forskningen börjar komma fram kring olika delproblem. Forskningen kan indelas i funktionella studier om hur den byggda miljön utnyttjas och studier av brukarnas upplevelser och värdering av miljön. SIB gör här en bred tvärfacklig insats med bl a en undersökning om hur invånarna i fem svenska städer utnyttjar anläggningar och aktiviteter (daghem, detaljhandel, fritidsanläggningar m m) i bostadsområdet och stadsdelen.

Forskning om människans sinnesupplevelse av miljön pågår både vid LTH och KTH. Här har rådet gjort en mångårig systematisk satsning på ett pionjärområde. De resultat som börjar avkastas är både av teoretiskt och praktiskt intresse; bl a har en metod för modellfilmning utvecklats, som kan få vidsträckt användning när man vill presentera nya bostadsområden.

Inom SIB pågår forskning om friytornas funktion, form och markbehandling i bostadsområdet. I studien ingår bl a en undersökning av växtlighetens förutsättningar i exploateringsområden och en analys av dess funktioner i bostadsområdet.

Boendemiljön och behovet av ökade kunskaper för att miljön skall kunna anpassas till vad människor vill ha har varit ett återkommande ämne för motioner i riksdagen. Forskning behövs rörande konsekvenserna av socialt och estetiskt utarmade miljöer. Likaså behövs realistiska alternativ för bostadsområdenas utformning i fråga om boendeformer, kommunikationsstandard, service m m.

Existerande bostadsområden, både goda och dåliga, bör studeras för att utröna vilka faktorer som varit avgörande för miljön. I vilken utsträckning svarar den nuvarande byggforskningen mot dessa önskemål? Det finns som antytts ovan en betydande forskning rörande boendemiljöns sociala konsekvenser. Däremot finns få erfarenhetsåterföringsstudier och litet av utvecklingsarbete i form av modeller och alternativ. Ett intressant initiativ har här tagits av det danska byggforskningsinstitutet med en idéävling om nya former för bostadsområden.

P2 - Utformning av lokaler och anläggningar

Forskningen inom detta område avser hur man skall registrera och använda de krav som brukarna ställer på byggnader och anläggningar. Kraven kan avse utrymme och kommunikationer, ekonomi, inomhusklimat, säkerhets- och hållbarhetsproblem m m. Hit hör även metod- och processfrågor för denna forskning. Forskningens syfte är att få fram sådant kunskapsunderlag för projekteringen att den färdiga byggnaden kan fylla de krav som brukaren ställer.

Huvuddelen av byggnadsfunktionsforskningen sker vid de tekniska högskolorna. Flera viktiga problem behandlas; samband mellan tekniska och funktionella krav, bostäders flexibilitet, krav på lokaler för olika arbete i industrin. Stora insatser har under en följd av år gjorts när det gäller utformning av bostäder för rörelsehindrade och utvecklingsstörda. Denna forskning vars resultat redan har publicerats torde ge ett omfattande kunskapsunderlag för att förbättra bostadsförhållandena för dessa eftersatta grupper i samhället.

Inom SIB har man tidigare utarbetat ett projekteringsunderlag för skolor, en s k skolbygglåda. Institutet arbetar nu i samråd med rådets monteringsbyggnadskommitté (MOBY) med en bostadsbygglåda. Man skall kartlägga de funktionskrav som bostaden från olika synpunkter bör uppfylla, analysera produktionsförutsättningarna och väga samman funktions- och produktionskrav på ett sätt som skapar förutsättningar för en god slutprodukt. En grupp konsulter i Göteborg har utarbetat ett omfattande underlag för sjukhusprojektering med tillämpningsmöjligheter även för andra typer av byggnader vilket nu är under publicering.

Vidare kan under denna rubrik redovisas en omfattande forskning om ljud-, ljus-, luft- och värmeklimat. För att kunna formulera krav på inneklimatet behövs psykologisk-fysiologisk forskning rörande människans upplevelse av klimatet och prestationsförändringar som orsakas av det med syfte att fastställa variationsgränser för olika klimatparametrar. Sådan forskning vilken delvis är av grundforskningskaraktär bedrivs bl a vid institutet för byggnadsforskning och vid LTH och KTH. Arbetet är inriktat på utveckling av dels metoder för fysikalisk mätning av klimatet och dels metoder att beskriva psykologiska och fysiologiska reaktioner på enskilda och samverkande klimatfaktorer. Intressanta delresultat har kommit fram, bl a hur skolbarns prestationer påverkas av olika kombinationer av belysningsstyrka och temperatur.

P3 - Byggnaders och anläggningars tekniska utförande

Detta är ett stort och viktigt område som bl a innehåller forskning om material och byggkomponenter, grundläggning, stomkonstruktioner, ytskikt, system och installationer för värme, vatten, avlopp etc. En stor del av forskningen inom området syftar till att skapa underlag för nya och förbättrade normer inom byggandet. Forskningen har god förankring inom de tekniska högskolorna och de specialiserade forskningsinstituten, där huvuddelen av insatserna görs. De betydande insatserna har också givit goda resultat, som man kunnat praktiskt använda t ex i planverkets bestämmelsearbete. Många delområden, exempelvis betongkonstruktions-, brand- och akustikforskning är av internationellt erkänd klass.

Stora anslag har givits till studier av grundläggning och stomkonstruktioner. Den för byggnadskostnaderna viktiga frågan om grundläggningens tekniska utformning ägnas stort intresse (se även sid 19). Forskningen om betongkonstruktioner har reducerats till förmån för motsvarande forskning inom stålområdet. Ytterligare minskning förutses dock inte med tanke på betongens stora användningsområde inom byggnadstekniken. En för rådet och styrelsen för teknisk utveckling gemensam betongforskningskommitté har avgett sitt betänkande, vari pekas på en rad angelägna problem inom betongområdet, både på det materialtekniska och konstruktionstekniska området.

Intresset för trä som byggnadsmaterial ökar, delvis som en följd av det ökade markbostadsbyggandet. Hittills har forskningsinsatserna vad gäller träkonstruktioner varit begränsade. De har dock gett praktiskt användbara resultat, t ex ifråga om spikplåtsförband, takstolar och träbjälklag.

Uppmärksamhet ägnas också ytskikt. Vid det gemensamma nordiska färgforskningslaboratoriet bedrivs en praktiskt inriktad målningsforskning. Insatserna vad gäller ytskikt torde komma att öka. Deras andel i forskningen motsvarar inte deras andel i byggkostnaderna. Bl a kommer forskning om plast att initieras.

Inom området redovisas också den del av installationsforskningen som avser konstruktion och utförande av VVS och el-installationer samt numera även anläggningar för värmeförsörjning, vatten och avlopp. Ett antal större projekt pågår vid SIB: ett avser industrialiserade installationssystem, ett annat kontrollteknik för installationer. Rådet har även satsat på forskning rörande tekniska problem i fjärrvärmesystemen. Med tanke på den starka utvecklingen mot koncentration då det gäller energiförsörjningen förutsätter rådet att även i framtiden betydande insatser kommer att krävas. Bl a behövs forskning rörande kulvertsystem för fjärrvärmedistribution.

Till området har också förts standardiseringsarbete och utveckling av beskrivningsmetoder. Byggstandardiseringen finansieras till övervägande del av byggforskningsmedel liksom nämnden för egenskapsredovisning av byggvaror. Ett omfattande utvecklingsarbete rörande ändamålsenliga bygghandlingar har avslutats och de anvisningar för redovisning av byggnadsprojekt som fortlöpande

publicerats har fått en bred tillämpning. Dessa anvisningar har en förhållandevis hög detaljeringsgrad. Rådet har även initierat och stöder projekt avseende en förenklad projektredovisning där man utgår från en specificering av slutprodukten med avseende på dess önskade egenskaper.

En av forskningens målsättningar är att förbättra informationen mellan de olika leden i produktionsprocessen, bl a genom försök att skapa ett gemensamt språk för kostnadsbestämning och erfarenhetsåterföring. Därigenom skulle byggherrarnas och konsumenternas möjligheter att styra kvaliteten på byggnadsobjekten öka. Som ett led i denna utveckling kan nämnas det s k BSAB-systemet - ett objektorienterat klassifikationssystem - som utarbetats med stöd från rådet. BSAB-systemet används i det samordnade AMA-arbetet, vars första utgåva kom 1972.

P4 - Byggande

Forskning om byggande, dvs metoder för produktionsplanering, arbetsplatsorganisation, transportflöden, hjälpmedel och arbetsteknik m m utförs till större delen som företagseget utvecklingsarbete. Byggföretagen har emellertid på senare år i ökad utsträckning engagerat sig i forskningsarbete av öppen karaktär helt eller delvis understött med rådsmedel.

Rådet har sedan 1968 beviljat ca 4 Mkr i anslag till transportforskning. En stor del av dessa projekt pågår fortfarande men goda resultat av forskningen börjar komma fram och en omfattande publicering planeras. Här kan exempelvis nämnas ett planeringssystem för transporter som kan få bred tillämpning. Nu pågående forskning rör transporter, lagring, emballering och övriga hantlingsrutiner av byggmaterial men även administrativa rutiner. Det program för transportforskning som rådet publicerade 1967 har därmed till stora delar fullföljts, vilket inte hindrar att behovet av mer forskning är stort.

Rådets stöd till arbetsforskning har huvudsakligen lämnats till Byggnadsindustrins arbetsforskningsstiftelse (BAS). Bland de projekt som för närvarande pågår kan nämnas "Arbetsanpassning av produktionssystem", där man avser utarbeta en ergonomisk checklista för att söka eliminera yrkesskador genom felaktiga produktionsmetoder. I det närmaste helt avslutat är ett projekt i samarbete med arbetsmarknadsstyrelsen rörande den äldre byggarbetskraftens problem.

Rådet har hittills lämnat stora bidrag till arbetsforskning av relativt generell karaktär. Med tillskapandet av arbetarskyddsfonden torde man kunna förutsätta att denna typ av forskning får annan finansiering varför resurser skulle kunna sättas in på för byggbranschen mer specifika problem.

Inom SIB bedrivs omfattande produktionsstudier med tyngdpunkten på de speciella krav som byggandets industrialisering ställer. Modeller utvecklas för administrativ planering och uppföljning underbyggda med analyser av arbetskraftsåtgång och maskininsatser. De produktionsdata som insamlas relateras till måttstudier på samma objekt för att ge underlag för utvärdering av erforderliga måttoleranser.

P5 - Användning av byggnader, lokaler och anläggningar

Forskningen avser främst att genom studier av hur byggnader används samla kunskaper som kan utnyttjas vid kravformulering i projekteringen och i byggandet samt, icke minst viktigt, vid modernisering och underhåll av byggnader. Området har stor vikt bl a därför att forskningen har betydelse för hela det befintliga fastighetsbeståndet, inte endast för nyproduktionen. Trots detta är det relativt utvecklat både när det gäller rådsforskning och övrig forskning inom branschen.

Behovet av systematisk erfarenhetsåterföring har framhållits i ett flertal sammanhang. På detta område gör SIB en viktig insats genom att utveckla metoder för insamling och återföring av byggnadstekniska erfarenheter. Arbetet syftar dels till att möjliggöra en systematisk återföring inom enskilda förvaltande och byggande företag och dels till att utvinna generella erfarenheter som underlag för utformning av byggnadstekniska råd och anvisningar.

Krav på insyn, inflytande och medbestämmande har rests av de boende och frågan har även aktualiserats i proposition till riksdagen. Rådet har lämnat anslag till en utredning där man undersöker bostadsföretagens, hyresgästernas och de i företagen anställdas intresse av och inställning till hyresgästinflytande i bostadsförvaltningen.

Ett stort antal utredningar i saneringsfrågor har slutförts bl a en analys av bostads- och miljöstandard i de äldsta bostäderna i åtta kommuner. Studien omfattar både de bostadstekniska kvaliteterna och de boendes sociala och ekonomiska förhållanden. Här kan även noteras ett utvidgat samarbete med byggföretagen. Ett stort projekt har påbörjats som avser utveckling av rationella metoder för underhålls- och moderniseringsprocessens produktionskedje. Även andra projekt för att utveckla metodik och arbetsutförande vid modernisering har fått anslag och givit lovande resultat.

P6 - Samhällsfrågor, företagsfrågor, ekonomi

En rad frågor av betydelse för byggnadsekonomi behandlas i projekt som genom sin allmänna inriktning redovisas under andra rubriker. Exempel härpå är forskningen om kvalitet och kostnader i tätortsbebyggelse, frågor rörande dimensionering av konstruktioner och installationer, planering av materialtransporter, val av produktionsmetoder. Under denna rubrik förs i huvudsak projekt som direkt berör byggföretagens ekonomi och administration samt byggnads-, arbetsmarknads- och bostadsmarknadsfrågor av samhälls-ekonomisk natur.

De projekt som pågår inom området avser bl a framtagande av kontoplaner för olika branscher, klassificering av byggföretag och byggplatsernas arbetsproduktivitet. Inom SIB drivs ett stort, långsiktigt projekt om byggnadssektorns roll i svensk ekonomi. Projektet som kommer att slutföras under 1973 skall ge information för i första hand långsichtsbedömningar av utvecklingen på efterfrågesidan. Resultaten skall kunna användas för utredning

och planering inom olika organisationer och vid statliga och kommunala myndigheter.

Ett problem inom installationssektorn som rådet bedömer vara betydelsefullt och där ökade insatser behövs gäller kostnadssidan och kan i detta sammanhang nämnas. En programgrupp har tillsatts för bedömning av forskningsbehovet inom området "Kostnadsstyrning av installationer". De projekt, som detta arbete kommer att initiera, beräknas bli påbörjade under budgetåret 1973/74.

Marknadsföringsfrågor har det senaste året varit av särskilt intresse för byggnads- och materialindustrin. Den vikande hemmamarknaden gör dessa allt mer benägna att söka kompensera sig genom ökad export. Rådet har lämnat anslag till en rad undersökningar av bl a de institutionella förutsättningarna härför.

För att främja viss i detta avsnitt behandlad typ av forskning har rådet låtit tillsätta en programgrupp för forskning om byggnadsekonomi och byggnadskostnader, främst från samhällets och konsumenternas synpunkter. Gruppen skall således inte behandla de företagsekonomiska problem som rör sambandet mellan kostnader och byggnadsteknik på mikronivå.

P7 - Generella förutsättningar för bebyggelseprocessen

Rådet finansierar forskning kring en rad problem som i viss mån kan sägas vara av generellt intresse i bebyggelseprocessen. De har sammanförts till denna grupp. Här återfinns forskning om matematiska metoder, allmän hållfasthet, byggnadsstatik och dynamik, utredningar om markegenskaper, geofysikaliska och geologiska förhållanden, klimatförhållanden. Hit har också förts forskning om urbaniseringens allmänna inverkan exempelvis på grundvatten och dagvatten.

Hälften av insatserna eller närmare 2 Mkr avser geoteknisk forskning, dvs bestämning av marklagrens beskaffenhet och studier om hur olika jordarter uppför sig i olika situationer, främst när det gäller bärförmåga och formändring (sättning). Sådan kunskap är av primärt intresse inte minst med hänsyn till att områden med dålig bärighet alltmer måste tas i anspråk för bebyggelse. Geotekniken har också fått förnyad aktualitet för rådet genom utvidgningen till anläggningsområdet.

Rådet har vidare under en följd av år lämnat stora bidrag till undersökningar om urbaniseringens inverkan på grundvattenförhållandena. Dessa frågor har även samband med dagvattenproblemen, och rådet har tillsatt en styrgrupp med allsidig sammansättning för att bl a tillse att problemen får en sammanhängande behandling i forskningen.

Kännedom om klimatiska förhållanden - vind, nederbörd och solstrålning - är viktig för bebyggelseplanering. Sådana uppgifter samt vissa grundläggande data beträffande samband mellan klimat och bebyggelse har sammanställts av SIB till en omfattande klimatdatabok för Sverige som utkommer under våren 1973.

Insatser av grundforskningskaraktär görs även vad gäller fukt i byggnadsmaterial. De teoretiska studierna har nu börjat ge resultat och forskningsinriktningen ändras alltmer mot tillämpade praktiska problem.

P8 - Information

Rådet satsar betydande medel på information och närbesläktade verksamheter, för budgetåret 1971/72 6 Mkr. Insatserna avser inte enbart egen informationsverksamhet utan stöd lämnas till projekt som har allmänt intresse för branschen, exempelvis dokumentations- och nomenklaturarbete.

Rådets egen informationsverksamhet bedrivs huvudsakligen vid den för rådet och byggforskningsinstitutet gemensamma informationsavdelningen. Den till forskningen knutna informationen vill dels sprida kunskap om att forskning pågår inom ett visst område, dels informera om uppnådda resultat. Rådet använder sig härför huvudsakligen av skriftlig information, vanligen forskningsrapporter med begränsad upplaga samt separata sammanfattningar av dessa på svenska och engelska, vilka sprids i en mycket stor upplaga. Information om den pågående forskningen ges i rådets tidskrift FRÅN BYGGFORSKNINGEN. Utgivningen under 1971/72 redovisas i bil.5.

För den enskilda byggfackmannen är forskningsrapporten ofta svårtolkad då den i första hand är forskarens dokumentation av sitt arbete. Problemet blir således att på något sätt omvandla den kunskap som forskningsarbetet avkastat. I de fall forskningsresultaten kommer att ligga till grund för normer och anvisningar har informationsproblemet lösts genom obligatorium. I annat fall krävs ofta ett resurskrävande arbete med insatser av människor med stilistiskt, pedagogiskt och tekniskt kunnande, en både sällsynt och dyrbar kombination.

På detta område pågår för närvarande en försöksverksamhet med rådgivande grupper av praktiskt verksamma fackmän, nu konstruktörer och byggbasar som skall ge råd om lämplig publicering och presentation av framkomna forskningsresultat.

Att information ibland kan ha svårt att slå igenom beror delvis på att man på mottagarsidan inte har tillräckliga resurser att ta emot den. Byggindustrialiseringens förslag angående närmare kontakter mellan forskare och företag skulle om det realiserades kunna förbättra situationen därvidlag.

Utbildningen ger möjligheter att snabbt och effektivt sprida kunskap om nya forskningsrön som har omedelbar betydelse för den praktiska byggnadsverksamheten. Rådet har därför stort intresse av utbildningsfrågor. Publikationer har utformats så att de har lämpat sig för användning i undervisningen, anslag har lämnats för läromedelsutveckling osv. Rådet har även i skrivelse till utbildningsdepartementet påpekat den otillfredsställande tillgången på fullgoda läromedel för gymnasieskolans byggtkniska utbildningslinjer. Här behövs ett statligt produktionsstöd men rådet är berett att fortsätta sina insatser vad gäller utvecklingsarbetet i samband med nya läromedel. Vidare har en utredning påbörjats om det långsiktiga behovet av utbildning inom VVS-sektorn,

vilken är eftersatt både i gymnasier och högskolor. Den finansieras av rådet och VVS-tekniska föreningen och bedrivs i intimt samarbete med skolöverstyrelsen. Utredningen kan tänkas ge en modell för hur en fackutbildning kan utformas och har härigenom intresse och betydelse långt utanför den egentliga VVS-branschen. Utredningsarbetet följs därför intresserat av såväl utbildningsdepartementet som UKÄ.

Sedan något år tillbaka arbetar en utredning med en översyn av rådets informationsverksamhet. Utredningen har i sitt arbete sett rådets information som en del av branschens totala behov av information. Bl a har utredningen genomfört en större enkätundersökning för att utröna hur man inom byggsektorn upplever det nuvarande informationsutbudet och vilka behov av information och informationstjänster man anser sig ha. Utredningen skall vara avslutad kring årsskiftet 1972/73.

Syftet med informationsutredningen är att höja effektiviteten och genomslagskraften hos rådets informationsverksamhet. Däremot förutsätter rådet knappast att utredningens förslag angående informationsverksamheten skall komma att innebära minskade medelsanspråk; därtill är det i många sammanhang påtalade behovet av information alltför stort. För budgetåret 1972/73 har rådet dock av brist på resurser tvingats till vissa inskränkningar.

Till verksamheten under informationsprogrammet hör rådets insatser för internationellt och nordiskt samarbete. Ett rationellt utnyttjande av forskningens knappa resurser förutsätter att man systematiskt tillvaratar vad som görs utomlands. Rådet följer därför en generös linje vad avser att göra det möjligt för den arbetande forskaren att ta del av nya rön inom sitt område genom studiebesök vid utländska institutioner, aktivt deltagande i internationella konferenser och symposier etc. Budgetåret 1971/72 utdelades 225 tkr i separata reseanslag. Dessutom beviljades ett stort antal resor inom ramen för löpande forskningsanslag.

P9 - Övrigt

Till området har förts frågor rörande ADB och liknande hjälpmedel för hela bebyggelseprocessen. Till övrigt förs också den del av anslaget till Statens institut för byggnadsforskning som hänförs till SIBs verksamhet i olika kommittéer och utredningar samt som remissorgan.

Rådets ADB-grupp har under året inventerat tillgängliga in- och utländska dataprogram och publicerat ett register för att främja nyttiggörandet av dessa program. Gruppen har vidare utarbetat en standard för programbeskrivning för att underlätta utbyte och användning av framtagna program. Under 1972/73 avser gruppen bl a att göra en inventering av administrativa och produktionstekniska ADB-program och -system inom byggnadsindustrin. Man ämnar även undersöka förekomsten av rutiner inom den fasta industrin, i första hand varvsindustrin, vars problem delvis är likartade, för att utröna om man skulle kunna överföra erfarenheter till byggnadsindustrin.

Statens institut för byggnadsforskning - SIB

Den verksamhet som bedrivs vid statens institut för byggnadsforskning finansieras huvudsakligen genom anslag från rådet. Institutet får dels anslag för sin forskning, dels lämnas anslag till den för rådet och institutet gemensamma informationsenheten (se även P8-information). Anslagens storlek samt andel av de medel som rådet betalar ut framgår av tabell 3 respektive FIG. 3.

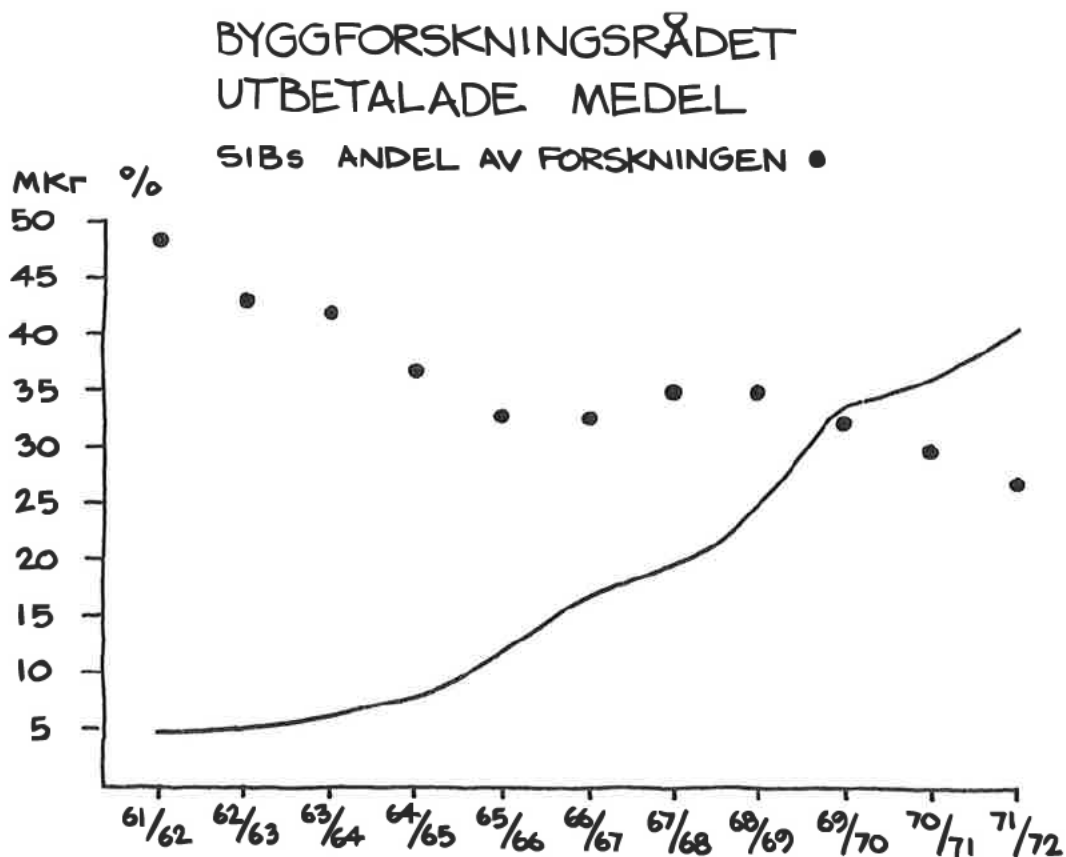

FIG. 3. Byggnadsforskningsrådet utbetalade medel.
SIBs andel av forskningen

TAB. 3. Anslag från BFR till SIB. Milj. kr

	1969/70	1970/71	1971/72	1972/73
Forskning	8,9	9,6	10,0	10,0
Information inkl. tryck	3,0	3,4	3,5	3,5
TOTALT	11,9	13,0	13,5	13,5

Institutets forskning har en något annorlunda profil (FIG. 4) än den övriga rådsfinansierade forskningen i det att den har sin tyngdpunkt i samhällsplaneringsfrågor (P1) och krav på byggnaders funktion och planering (P2). Detta är också helt i enlighet med institutets instruktion som stipulerar att SIB skall ägna sig åt sådan forskning som ej är företrädd vid andra institutioner.

BFR SIB FORSKNINGSPROFILER BUDGET 72/73

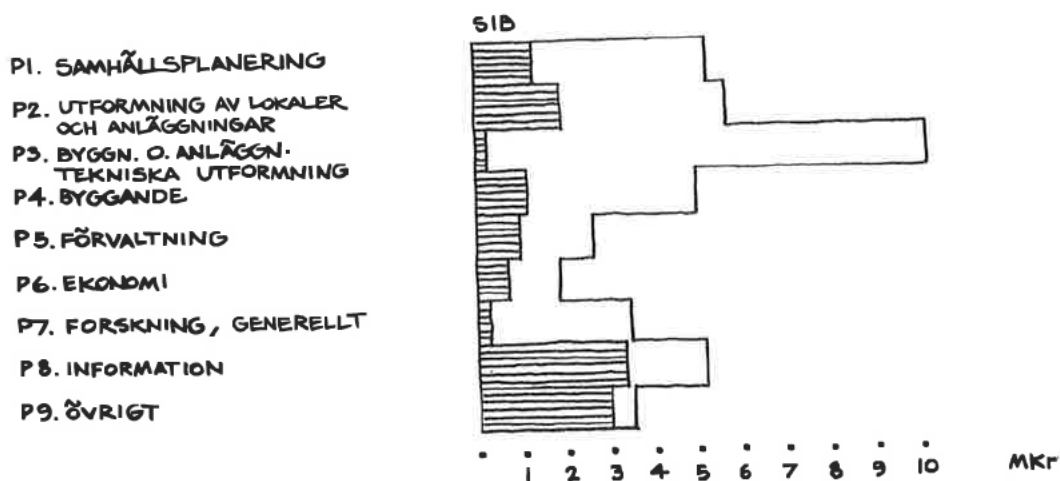

FIG. 4. BFR SIB Forskningsprofiler
Budget 72/73

I det föregående har under respektive område omnämnts några av SIBs viktigare projekt och rådet vill i det följande lämna några kompletterande uppgifter om organisation o dyl. I övrigt hänvisas till SIBs verksamhetsberättelse 1971/72.

SIB skall enligt riksdagens beslut omlokaliseras till Gävle 1976, vilket kan komma att medföra förändrade förutsättningar för forskningsverksamheten. SIB har därför påbörjat en intern utredning beträffande institutets framtida verksamhet. I en första etapp inventeras och redovisas sådana förhållanden i Gävleregionen som kan vara av betydelse för institutets verksamhet där, dels karaktäriseras institutets nuvarande personalstruktur och forskningsprofil. En andra etapp skall redovisa institutets roll i byggforskningsrådets målutredning resp informationsutredning och skall utifrån dessa och utredningsetapp 1 framlägga alternativa förslag till arbetsinriktning och arbetsorganisation. I en tredje etapp skall förslagen från etapp 2 utvärderas, och utifrån en ny målsättning dennas konsekvenser för personal, organisation och resursbehov analyseras. Utredningen skall vara helt slutförd till den 1 december 1973.

Anläggningsforskning

Genom riksdagens beslut tillfördes rådet fr o m 1972 ansvaret för huvuddelen av anläggningssektorn forskning och byggnadsforskningsavgift infördes även här.

Forskning av vikt för anläggningsområdet har dock sedan länge finansierats av rådet. Här behöver bara nämnas geoteknisk forskning, delar av samhällsplaneringsforskningen, byggnadsstatik- och dynamik och materialforskning.

För handläggning av de anläggningstekniska forskningsfrågorna har rådet anställt en särskild forskningssekreterare. Forskningsbehovet inom anläggningsområdet har kartlagts i en programutredning som presenterades och debatterades vid en konferens i december 1971.

Stora och angelägna forskningsområden avtecknar sig redan tydligt, nämligen:

- + VA-teknik och dagvattenfrågor
- + produktionsinriktad vägforskning
- + frågor som hänger samman med tekniska metoder att bygga underjordsanläggningar utan att orsaka skador i ovanför liggande byggnadsverk
- + forskning om jords och bergs egenskaper som byggnadsmaterial vid markarbeten.

Rådet har i budgeten för 1972/73 avsatt 2,4 Mkr för speciell anläggningsforskning. För att få en uppfattning om storleken på insatserna för anläggningssektorn totalt, bör härtill läggas ett svårpreciserat belopp som minst uppgår till 10 Mkr.

Företagsbundet utvecklingsarbete

Inom byggnadsföretagen bedrivs ett relativt omfattande utvecklingsarbete med egen finansiering. Som tidigare nämnts har deras intresse att delta i den rådsfinansierade forskningen ökat. Några av de pågående projekten tangerar till sin karaktär det företagsbundna utvecklingsarbetet; företagen delar kostnaderna med rådet men någon återbetalningsskyldighet föreligger ej, och forskningsresultaten är offentliga.

 SAMARBETE

Svenskt samarbete

Forskningsplanering, utdelning och uppföljning av forskningsanslag sker i samråd med byggnadsindustrins olika organ, med högskolor och forskningsinstitut och med berörda ämbetsverk främst bostadsstyrelsen och planverket.

Rådet har i sitt arbete stora gränsytor mot andra forskningsråd, främst styrelsen för teknisk utveckling (STU) men även riksbanksfonden, statens råd för samhällsforskning, statens råd för naturvetenskaplig forskning (NFR) samt naturvårdsverket. När det gäller bostadsplanering finns kontaktytor mot konsumentforskningen.

Rådet och STU har stora gemensamma intresseområden, främst materialforskningen och anläggningssidans forskning men även forskning rörande arbetsmiljö, buller, klimat och installationer. Under det gångna verksamhetsåret har rådet och STU gemensamt utrett gränserna mellan ansvarsområdena. Man har även fastställt rutiner för handläggning av ansökningsärenden av intresse för båda organen. Samarbetet på kanslinivå är väl utvecklat och mellan den handläggande personalen upprätthålls regelbundna kontakter.

Rådet och STU svarar gemensamt för den statliga delen av finansieringen av stålbyggnadsinstitutets och cement- och betonginstitutets och det nordiska färgforskningsinstitutets verksamheter. För betongforskningen har rådet och STU upprättat ett gemensamt forskningsprogram. Ytterligare samfinansieringsinsatser diskuteras.

Inom anläggningsområdet, som i princip innefattar allt byggande som inte är husbyggande, har rådets utökade ansvarsområde inneburit ett i inledningsskedet mycket intimt samarbete i praktiska frågor mellan rådet och ett flertal andra forskningsfinansierade myndigheter.

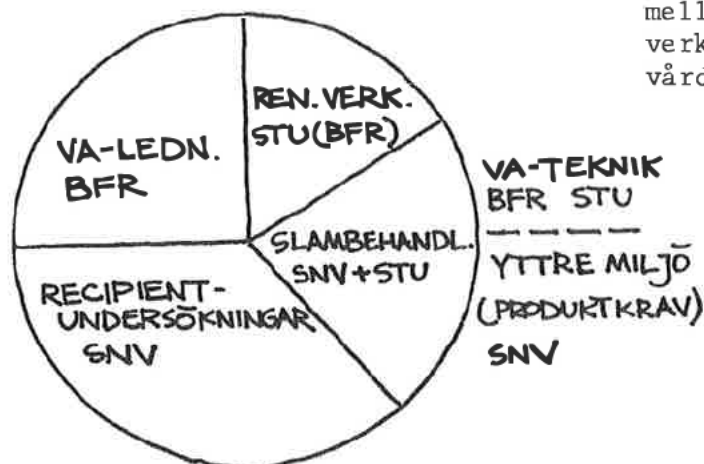
VATTENVÅRDSOMRÅDET

Fig. 5 Försök till avgränsning mellan forskningsområdets verksamhet på vattenvårdsområdet.

När det gäller miljövårdsfrågor sker ett samarbete mellan STU, naturvårdsverkets forskningsnämnd och rådet framför allt i frågor som gäller kommunal va-teknik, som även kommer att bli ämnet för ett av de tre organen gemensamt arrangerat symposium hösten 1972. Preliminärt har där gjorts en fördelning som innebär att STU ansvarar för forskning främst om avloppsreningsteknik, rådet för kommunala va-ledningar inklusive dagvattenfrågor och naturvårdsverket bl a för slamfrågor samt en rad andra miljövårdsfrågor av mera icke-teknisk karaktär.

Forskning inom området geoteknik, geologi och hydrologi berör såväl rådet och STU som NFR. Även där pågår ett samarbete för att finna en lämplig profilering och samordning av forskningsinsatserna.

Inom väg- och trafikområdet finns kontakter etablerade med transportforskningsdelegationen, statens vägverk samt statens väg- och trafikinstitut närmast i avsikt att klara ut praktiska gränsdragnings- och samarbetsformer.

Byggforskningsrådet har genom sina tjänstemän varit representerat i bl a:

- + Statens planverks råd för samhällsplanering, genom P Holm
- + Arbetsgruppen för regionala prognoser (ARP) inom Inrikesdepartementet, genom P Holm
- + Statens planverks tekniska råd samt dess utskott för konstruktionsfrågor och för klimatskydds- och isoleringsfrågor, genom B Å Bengtsson
- + Byggstandardiseringens fullmäktige och styrelse, genom B Å Bengtsson
- + IVAs pålkommission, genom Å Roos
- + Universitetskanslersämbetets utbildningsråd för sektion V, genom B Å Bengtsson
- + Swedish International Building Committee SIBCO, genom P Holm
- + Den statliga servicekommittén, genom I Lundahl
- + Byggbranschens läromedelsgrupp, genom B Å Bengtsson
- + Svenska Byggexportgruppen - Swebex, genom Å Roos

Internationellt samarbete

Rådet deltar i arbetet inom en rad internationella organisationer dels direkt och dels genom de forskare som arbetar med rådsmedel. I synnerhet det nordiska samarbetet är välutvecklat. Bl a undersöker man för närvarande möjligheterna till en anpassning av de olika ländernas forskningsprofiler, i syfte att erhålla en viss arbetsfördelning i forskningen.

Rådet är representerat i Nordisk Byggdag, Nordiska Byggeforskningsmötet och Nordiska Samarbetsgruppen. Den Nordiska Samarbetsgruppen som består av chefstjänstemännen för de centrala byggforskningsorganen har hållit tre möten under 1971/72. Inom byggnadsforsk-

ningen finns också ett antal nordiska kommittéer, de flesta med anknytning till Nordiska Samarbetsgruppen. Ett mindre antal gemensamma nordiska forskningsprojekt pågår. Under verksamhetsåret har rådet bekostat en nordisk sekreterare placerad vid byggforskningens internationella sekretariat.

Ett flertal forskare har i samband med sina forskningsuppdrag erhållit anslag för deltagande i internationella forskningskonferenser m m. Jfr bilaga 2. Vidare har rådet anslagit ett stipendium för forskning och studier utomlands inom samhällsplaneringsområdet.

Inom CIB, det internationella samarbetsorganet för byggnadsforskning, har svenskar deltagit i följande arbetsgrupper:

W1	Internationell byggklassificering
S 4	Klimatologi och byggande
W 4C	Mätning av byggnaders inverkan på mikroklimatet
W 5	Statistisk kontroll av betongkvalitet
W 14	Brand
S 17	Värme och ventilation
W 18	Träkonstruktioner
W 19	Stora betongelement (flera arbetsgrupper)
W 23	Grunder för rationell konstruktionsberäkning
W 23A	Säkerheten hos bärande väggar
W 24	Modulmåttsamordning - MG (flera arbetsgrupper)
W 29	Betongytbehandling
W 31	Strukturering av information beträffande krav och egenskaper i kvalitetsplanering
W 40	Värme- och fuktgenomgång i byggnadsmaterial och konstruktioner
W 45	Människans behov av byggnadens utformning
S 47	Informationsflödet i byggprocessen (flera arbetsgrupper)
W 49	Toleranser
W 51	Akustik
W 52	Utbyte och spridning av information (flera arbetsgrupper)
W 55	Byggnadsekonomi
W 58	SfB Development Group
W 60	Performance Concept in Building
W 61	Fogar i ytterväggar
W 62	VA-installationer i hus
W 63	"Low-cost housing"

Sverige har inbjudit till ett symposium om byggnadsklimatologi "Teaching the Teachers" i Stockholm den 4-8 september 1972. Symposiet arrangeras av CIB i samarbete med World Meteorological Organisation (WMO) och har till syfte att dels ge lärare i arkitektur, samhällsplanering, byggnads- och konstruktionsteknik underlag för undervisning i klimatologi och dels informera meteorologerna om vilka meteorologiska data som behövs inom byggnadsområdet.

Rådet är svenskt kontaktorgan - focal point - för samarbetet rörande stads- och regionplaneforskning inom FN:s regionala organ Economic Commission for Europe (ECE).

I maj 1972 hölls på inbjudan av rådet och byggforskningsinstitutet ett internationellt colloquium om urbana friytor där man bl a tog upp studier rörande människors upplevelser av bostadsområden och närliggande friytor. En rapport från colloquiet har publicerats: Urban open space in housing areas.

Som förberedelse till den andra ECE-konferensen om stads- och regionplaneforskning i Dublin, oktober 1972, har inom rådet sammanställts en katalog över pågående internationell forskning på grundval av medlemsländernas projektredogörelser. Den kommer att publiceras under våren 1973.

Rådet och byggforskningsinstitutet har ett gemensamt internationellt sekretariat för de utländska kontakterna. Det är förlagt till institutet. Internationella sekretariatet förmedlar kontakter och ordnar studiebesök i Sverige för utländska delegationer och enskilda forskare samt biträder med planläggning av svenska forskares besök i utlandet.

Sekretariatet besvarar även förfrågningar rörande svensk byggforskning och skall i viss mån bevaka utländsk byggforskning för svensk räkning. Det sköter litteraturutbytet med utländska institutioner samt administrerar utbytesavtalen beträffande byggnadsforskning med Sovjetunionen och Ungern.

UTBETALDA FORSKNINGSMEDEL	1965/66		1966/67		1967/68		1968/69		1969/70		1970/71		1971/72	
	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr	%	1000 kr	%
Fördelning på rådets kansli samt olika fackområden:														
RÅDET														
Administration och programarbete	836	7	1 007	6	1 348	7	1 461	6	1 766	5	1 934	5	2 795	7
Publikationer m m														
ÖVRIGA														
Allmänt - information	2 668	22	4 114	25	4 292	22	4 422	18	6 075	19	6 331	18	7 136	18
Samhällsplanering	1 154	10	1 537	9	2 299	12	3 088	12	3 829	12	4 665	13	5 789	14
Byggnadsplanering	610	5	1 020	6	1 222	6	1 366	6	1 412	4	1 328	4	3 639	9
Material och konstruktioner	3 291	28	4 376	26	5 128	26	7 260	29	7 091	22	7 597	21	8 520	21
Installationer	1 166	10	1 529	9	1 564	8	1 749	7	3 449	10	4 700	13	4 052	10
Produktion och förvaltning	2 177	18	3 201	19	3 597	19	5 417	22	9 299	28	9 494	26	8 552	21
Totalt	11 902	100	16 784	100	19 450	100	24 763	100	32 921	100	36 049	100	40 483	100
Fördelning på rådets kansli samt olika institutioner														
RÅDET														
Administration och programarbete	836	7	1 007	6	1 348	7	1 461	6	1 766	5	1 934	5	2 795	7
Publikationer m m														
ÖVRIGA														
Statens institut för byggnadsforskning														
Forskning	3 167	27	4 456	27	5 386	28	7 347	38	9 175	28	9 367	26	10 006	25
Publikationer m m	1 560	13	2 378	14	2 555	13	2 605	10	3 011	9	3 180	9	3 338	8
Högskolor och universitet	1 790	15	1 929	11	3 231	17	4 172	17	6 491	20	6 973	20	10 023	25
Specialiserade forskningsinstitut	2 102	18	3 706	22	2 576	13	3 210	13	4 134	13	3 764	10	3 747	9
Fristående forskare	2 447	20	3 308	20	4 354	22	5 968	24	8 344	25	10 831	30	10 574	26
Totalt	11 902	100	16 784	100	19 450	100	24 763	100	32 921	100	36 049	100	40 483	100

 INKOMSTER OCH UTGIFTER

Budgetåret 1971/72

Inkomster, tkr

Överfört från budgetåret 1970/71

Utdelade, ännu ej disponerade medel	21 610,5	
För disposition under budgetåret 1971/72	<u>7 479,5</u>	29 090,0
Byggnadsforskningsavgift		38 987,4
Statsanslag		4 200,0
Publikationer		311,0
Räntor		1 574,7
Enskilda medel		<u>192,8</u>
		74 355,9

Utgifter, tkr

Rådets administration, kontakt- och programarbete

2 795,2

Forskningsmedel

Statens institut för byggnadsforskning

förbrukat

13 295,9

Övriga forskare

24 343,5 37 639,4

40 434,6

Överfört till budgetåret 1972/73¹⁾

Utdelade, ännu ej disponerade medel

25 819,2

För disposition nästa budgetår

8 102,1 33 921,3

74 355,9

---

 1) Uppdelningen preliminär

P-SYSTEMET

Nedan följer huvudrubriker med underindelning av P-systemet, vilket av rådet används för klassificering av forskningsprojekt. Systemet har inte slutgiltigt fastställts och smärre justeringar kan väntas.

P1	PLANERING AV YTTRE MILJÖ. MÅL, KRAV OCH METODIK (SAMHÄLLSPLANERING)	P5	ANVÄNDNING AV BYGGNADER, LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR
P11	Natur - bebyggelse	P51	Allmänt, förvaltning
P12	Prognoser	P52	Instruktioner för installationer m m
P13	Lokalisering: Sociala effekter	P53	
P14	Lokalisering: Ekonomiska effekter	P54	Förslitning och underhåll
P15	Lokalisering: Rumslig struktur	P55	Återföring av erfarenheter
P16	Kommunikationer	P56	Modernisering, omstrukturering, sanering
P17	Planeringsprocessen	P6	SAMHÄLLSFRÅGOR, FÖRETAGSFRÅGOR, EKONOMI
P18	Övrigt	P61	Byggnadsmarknad, allmänt
		P62	Bostadsmarknad
P2	UTFORMNING AV LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR. MÅL, KRAV OCH METODIK	P63	Arbetsmarknad
P21	Funktion, allmänt övergripande	P64	Exportfrågor. Internationella förhållanden
P22	Utrymme och kommunikationer	P65	Byggnadsrätt
P23	Handikappades särskilda krav	P66	Företagsadministration
P24	Klimat och installationer. Försörjningssystem	P67	Företagsekonomi: redovisning, kostnadsanalys, kalkylsystem
P25	Ljudmiljö	P68	Upphandling, marknadsföring
P26	Hållbarhet, belastning	P69	Övrigt
P27	Brandskydd	P7	GENERELLA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEBYGGELSEPROCESSEN
P28	Rumsupplevelse	P71	Matematisk, fysikalisk, kemisk och biologisk grundforskning
P29	Ekonomi	P72	Byggnadsstatik och - dynamik, allmän hållfasthetslära
P211	Metodfrågor	P73	Markegenskaper, geofysikaliska och geologiska förhållanden
P3	BYGGNADERS OCH ANLÄGGNINGARS TEKNISKA UTFÖRANDE	P74	Klimatförhållanden
P31	Beskrivningsmetoder	P75	Urbaniseringens allmänna inverkan
P32	Formgivning, disposition	P76	Buller, vibrationer
P33	Materialval	P77	Luft- och vattenföroreningar
P34	Bärande konstruktioner (även för grundläggning)	P79	Övrigt
P35	Ytskikt		INFORMATION, DOKUMENTATION
P36	Fukt- och värmeisolering	P81	Skriftlig information och dokumentation
P37	Ljudisolering, rumsakustik	P82	Föredrag, konferenser, utställningar, massmedia
P38	Försörjningssystem, installationer	P83	Informationsservice
P39	Brandskydd	P84	Utbildning
P311	Övrigt	P85	Nomenklatur, terminologi
P4	BYGGANDE	P86	Klassificering
P41	Hjälpmedel, utrustning, maskiner	P87	Studieresor, stipendier
P42	Planeringsmetodik och arbetsorganisation		ÖVRIGT OCH FÖR ALLA OMRÅDEN GEMENSAMT
P43	Arbetsteknik	P91	ADB och liknande hjälpmedel för hela bebyggelseprocessen
P44	Transport - planering och teknik	P92	BFR:s kommittéer o d
P45	Arbetsforskning, arbetarskydd	P93	Specialfunktion, kompetensutveckling (SIB)
P46	Kontroll	P94	FoU-frågor, statistik allmänt m m
P47	Uppföljning och erfarenhetsåterföring		
P48	Övrigt		

 UTDELADE ANSLAG

- P1 PLANERING AV VTTRE MILJÖ, MÅL, KRAV OCH METODIK
- P11 Natur - bebyggelse
- B 728:2 Nordplan, Andersson, H O
166 500 Markklassificering - analys och systematisk utveckling av mark-egenskapsredovisning för fysisk översiktsplanering
- B 853 Institutionen för trädgårdskonst och naturvård, Lantbrukshögskolan, Alnarp, Friberg, P
49 671 Landskapsinventering och landskapsanalys. Program för metodikstudier
- B 955 Söderblom & Palm AB, Söderblom, P
108 000 Naturmark som resurs i bebyggelseplanering. Undersökning av slittållighet och förmåga till anpassning. Riktlinjer för värdering
- F 966 Institutionen för vattenbyggnad, CTH, Häggström, S
21 000 Skaleffekter i laboratoriemodeller för varmvattenutsläpp
- P12 Prognoser
- B 148:3 Granström, T
3 492 Mark- och lokalytors samband med befolkningsförhållanden
- P13 Lokalisering: Sociala effekter
- B 205:11 Institutionen för arkitektur, KTH, Hesselgren, S
295 000 Miljöpsykologi
- B 249:4 Holmberg, B-O
3 165 Den inre differentieringen i servicecentra - en studie av servicestruktur och konsumentbeteende
- B 320:7 Avdelningen för formlära, LTH,
85 000 Acking, C-A
Dynamisk visuell arkitekturperception
- B 320:8 Avdelningen för formlära, LTH, Acking, C-A
230 000 Miljövärdering
- B 436:4 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Lindberg, G
129 858 Egenskaper hos fysisk och social omgivning. Utveckling av metoder för integrerad informationsbehandling
- B 630:2 Acking, C-A, Edberg, G och Wallinder, J
5 000 Anordnande av konferenser med tonvikt på miljögestaltning och perceptionspsykologi samt i samband därmed sammanställning av pågående och planerad forskning
- B 676:4 Avdelningen för formlära, LTH, Acking, C-A
20 000 Forskningsprogram för studier angående miljöutformning för synskadade
- B 860:2 Avdelningen för samhällsbyggnad, KTH, Torsson, B
72 030 Staden som rum och gestalt II: Stadsarkitekturens läsbarhet
- B 886 Hidemark, B, Sahlin, B, Ullmark, P och Steen, J
87 040 Lokalisering av verksamheter i stadsregioner

- B 1006   SCAPE, CTH, Lindström, S
20 000   Kvalitetsstudier II
- B 1064   Avdelningen för formlära, KTH, Ryd, H
50 000   Programarbete rörande projekten a) Visualisering av beslutsunderlag
och b) Sammanställning av beskrivningssystem för
formala komponenter i miljön
- P14   Lokalisering: Ekonomiska effekter
- B 646:4   Nationalekonomiska institutionen vid Göteborgs Universitet,
350 000   Lönnroth, J och Jungen, R
Sambandet mellan fysisk och ekonomisk planering
- B 746:4   Avdelningen för samhällsbyggnad, Regional planering, KTH,
94 300   Wirén, E
Inomregional allokeringsteknik. Modeller för sammanlänkning av
små tätortsgrupper till regionsamhällen
- B 993   Halmstads kommun/Projektgrupp Fyllinge, Oskarsson, G och Palm, O
35 750   Utveckling av översiktliga kostnadsanalyser och utvärderingsmetoder
för alternativa dispositionsplaner för stadsdelen Fyllinge, Halmstad
- B 994   Arkitektgruppen Gejer Hamrin, Gejer, O
45 000   Skollokaler integrerade i kommunala serviceanläggningar.
En studie av funktion och ekonomi
- P15   Lokalisering: Rumslig struktur
- B 346:4   Institutionen för husbyggnad, CTH, Wählström, O
10 400   Metoder för formulering av kvalitetskriterier för utomhusmiljön i
elementbyggda bostadsområden
- B 471:6   Forskningsgruppen för teoretiska studier av stadsbyggnad,
225 000   Matematiska institutionen, KTH, Karlqvist, A
Utveckling av matematiska modeller för studier av storstadsregion-
ers struktur och tillväxt
- B 871   Sydvästra Skånes Kommunalförbund, Källsbo, A
167 900   Centrumutredning för Malmöregionen
- P16   Kommunikationer
- B 729:2   Kulturgeografiska institutionen, Göteborgs Universitet, Godlund, S
80 000   Detaljhandelns förändringar och planarbetet, Programarbete
- B 765:2   Allmänna Ingenjörbyrå AB, Lindahl, L
20 000   Faktorer som påverkar Norrköpingstrafikanternas val av
färdmedel
- B 918   Allmänna Ingenjörbyrå AB, Lindahl, L
90 000   Användning av mål i trafikplaneringen
- B 923   Institutionen för stadsbyggnad, CTH, Gunnarsson, S O
10 000   och Svedelius, L
Utformning av trafiksystem med hänsyn till dess funktion i det
sociala systemet. Litteraturstudie, kritisk evaluering och
programskrivning
- B 929   Nationalekonomiska institutionen i Karlstad, Mattson, B och Juås, B
105 000   Utvärdering av trafiksaneringsprojekt, En teoretisk anknuten analys
av samhällsekonomiska fördelar och kostnader
- B 930   Scaft, Institutionen för stadsbyggnad, CTH, Gunnarsson, S O
11 100   och Markstedt, L
Analys av riktlinjer Scaft 1968, Stadsplanetävlingar
- B 956   Allmänna Ingenjörbyrå AB, Claesson, Å
56 000   Resmotståndet för arbetsresor i svenska tätorter, Etapp 1

- P17   Planeringsprocessen
- B 568:5   Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Nordbeck, S
50 000   Lokaliseringsmodeller jämte dokumentation av programmen i
              NORMAP
- B 644:2-4   Reimers, R och Ankarcróna, V
54 340   Grafiska metoder för sambandsanalyser inom fysisk planering
- B 857   Kallstenius, P
32 600   Fotografisk arbetsmetod för dispositionsplaner samt modellfilm-
              ning - metod för visualisering och presentation av planerad miljö
- B 859:2   Avdelningen för samhällsbyggnad, Regional planering, KTH,
46 937   Maunsbach, T och Mårtensson, B
              Inomregional allokeringsteknik. Beslutsunderlag för den fysiska
              planeringen i små och medelstora kommuner
- B 887   Avdelningen för samhällsbyggnad, Regional planering, KTH, Wirén, E
50 000   Ett bostadsområdes tillkomst. En undersökning av Önsta-Cryta i
              Västerås, 16 000 invånare 1980
- B 931   Företagsekonomiska institutionen, Uppsala Universitet, Söderbaum, P
50 000   Planeringsprocessen vid utbyggnad av Uppsalas tätortssystem. En
              beskrivande och analyserande studie
- B 957   Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Bergström, L A
41 000   Integration av tids- och rumsdata i bebyggelseplanering
- B 958   Sociologiska institutionen, Lunds Universitet, Arnman, G
50 000   Informationens betydelse för utformningen av Fyllinge-projektet
              i Halmstad
- P18   Övrigt
- B 888   Schönmejr, B
46 500   Kvalitetsbedömning av bostadsområden. Undersökning av samvaria-
              tion mellan fysiska miljöegenskaper
- B 907   Institutionen för konstvetenskap, Lunds Universitet, Sandström, S
25 000   Bostadsbyggnadsföretagens och kommunernas utnyttjande av låne-
              möjligheterna för konstnärlig utsmyckning i Skåne och Halland

P2 UTFORMNING AV LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR, Mål, KRAV OCH METODIK

P21 Funktion, allmänt, Övergripande

- B 593:5-7 Avdelningen för arkitektur, KTH, Silow, S
320 300 1. Arbetsområden och arbetslokaler inom industrin
2. Arbetslokaler - generalitet och föränderbarhet
- E 638:2 Project-coordinator AB, Landberg, G
100 000 Metoder för produktbestämning, Fortsatt forsknings- och utvecklingsarbete
- B 651:3 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Cronberg, T
32 000 Funktionella krav på byggnadsmaterial. Utveckling och tillämpning för plaster
- C 877 Norrköpings Stads Stiftelse, Hyresbostäder, Anebäck, K E
250 000 Loftgångshus
- B 889 BFRs programgrupp för byggnadsfunktionsforskning
160 000 Byggnadsfunktionsforskning. Utarbetande av en programskrift
- E 932 Institutionen för formlära, Sektionen för arkitektur, CTH,
60 000 Miller, J,
Visuell kommunikation vid planering och projektering, perspektivframställning och presentation

P22 Utrymme och kommunikationer

- B 649:3-4 Avdelningen för byggnadsfunktionslära, KTH, Thiberg, S
67 126 Studier av människans funktionsmått som underlag för rums- och inredningsdimensionering
- B 650:3 Nimpuno, K
80 000 Lokaliseringskrav och programskrivning för konferensanläggningar. Etapp VIII
- E 665:6 A4 Arkitektkontor AB, Eriksson, G,
21 070 Uppföljning av anbudsvärdering i Erikslund
- B 715:3 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Boalt, C
100 000 Lokaler för fritid och skola
- B 769:2 Lundin, K
25 000 Skolgårdar och uppehållsrum, del 2. Utförligt program för vidare arbete
- C 832:2 Elementforskningsgruppen, CTH, Wallinder, J
239 000 Elementbyggda bostadshus med planlösningsfrihet - förutsättningar och erfarenheter
- B 861:2 Stockholms Universitet, Råberg, P G
17 283 Teoretiska rumsanalyser
- B 890 Institutionen för arkitektur, KTH, Edberg, G
15 000 Metoder för rumsanalys. Värdering av rumsupplevelse i samband med rumsanalys
- P23 Handikappades särskilda krav
- B 373:9 Forskningsgruppen Bostad och Handikapp, Brattgård, S-O, Olivegren, J.
91 120 Paulsson, J och Petersson, B
Handikappforskning
- B 891 Ergonomilaboratoriet AB, Ivergård, T
73 250 Barnolyckor i hemmiljö. En studie av tekniska orsaker till barnolyckor med hänsyn till olika bakgrundsfaktorer

- P24 Klimat och installationer. (Värme, ventilation, ljusmiljö, vatten, sanitet). Försörjningssystem
- D 738:2 Ergonomilaboratoriet AB, Ivergård, T och
28 220 Glas, L-O
Lufthastighetens inverkan på den konvektiva värmeavgivningen och människans dragkänsla. Fastställande av ergonomiska och hygieniska normer
- D 837:2 Institutionen för elektrisk anläggningsteknik, KTH, Rusck, S
95 922 Inomhusbelysning - Datorstudium av belysningskvaliteter
- D 892 Andersson, L-O
110 000 Befuktning av rumsluft. Hygieniska och funktionella krav, Möjligheter till begränsning av fuktskador
- D 894 AB Datasystem, Bring, A
40 000 Ändring och komplettering av dataprogram för beräkning av temperatur och kylbehov i rum
- D 967 Ergonomilaboratoriet AB, Ivergård, T
35 000 Optimal termisk komfort vid nattarbete. Framtagning av riktlinjer för styrning av klimatanläggningar
- D 1007 Institutionen för uppvärmnings- och ventilationsteknik, KTH,
87 000 Isfält, E
Inomhusklimatets beroende av byggnaders konstruktiva utformning, installationers kapacitet och driftssätt samt olika utomhusklimatiska förhållanden
- P25 Ljudmiljö
- C 694:4 Brandt, O
42 420 Arbete för ISO/TC43/SC2 (Byggnadsakustik) som gruppens ordförande under perioden 1972/73
- C 1065 Avdelningen för formlära, KTH, Ryd, H
100 000 Teknisk och beteendemässig beskrivning av ljudutbud i olika lokaler
- P28 Rumsupplevelse
- B 345:5-6 Institutionen för arkitektur, KTH, Edberg, G
150 000 Systematisering av texturer, Texturens egenskaper
- B 878 Avdelningen för formlära, KTH, Tikkanen, K
50 000 Significance of windows in class-rooms, Evaluation of built-in environments by a comparative method
- B 890:2 Avdelningen för formlära, KTH, Edberg, G
35 000 Metoder för rumsanalys, Värdering av rumsupplevelse i samband med rumsanalys

- P3 BYGGNADERS OCH ANLÄGGNINGARS TEKNISKA UTFÖRANDE
- P31 Beskrivningsmetoder
- E 389:7 Ö-gruppen, Rinman, O
150 000 Ändamålsenliga handlingar vid byggnadsprojektering
- A 461:5 Byggstandardiseringen, Månsson, K och Orlando, H
1 250 000 Standardiseringsarbete
- E 512:4 5-företagsgruppen, Danielson, U
26 120 Ett informationssystem för byggprocessen
- D 544:2 Holmberg, J och Hedberg, P-O
5 000 Elluftvärmare i ventilationsanläggningar
- D 614:3 Wahlings Installationsutveckling AB, Wahling, B och
23 000 Sundberg, L
Installationsprojektering med ADB-tilläggsanslag
- E 617:3 Wählin, E
52 000 Projektredovisning i anslutning till nyare klassificeringssystem
- B 730:3-4 STYR-gruppen (Samarbetsgruppen för typhusredovisning)
98 000 Knutsson, C
Försöksverksamhet med typhusredovisning för småhus i grupp
- E 874 BFRs referensgrupp för uppföljning av bokstavsgruppernas verksamhet, Henriksson, G
100 000 Utredningsverksamhet beträffande redovisningstekniska anvisningar
- D 875:1-2 VVS-gruppen, Wahling, B
95 000 Redovisningsexempel VVS-1972
- C 895 Institutionen för byggnadsfunktionslära, KTH, Thiberg, S
87 116 Samspel mellan funktionell och teknisk struktur vid industriellt byggda flerfamiljshus
- E 896 BPA Byggproduktion AB, Källestål, O
154 580 Byggandets Samordning AB, Birgeron, B
Sabima AB, Palmqvist, K
Produktspecifikation för byggnadsprojekt. Mängdbeskrivning - en systemstudie utgående från entreprenör- och mängdbeskrivarsynpunkter samt AMA 72
- D 897 VVS-gruppen, Wahling, B
10 000 Utredningsarbete för ändamålsenliga handlingar för redovisning av installationer
- D 919 Sveriges Mekanförbunds Standardcentral, Claeson, F
100 000 SMS rörledningsstandardisering
- E 968 Svenska Konsulterande Ingenjörers Förening, Widegren, R
75 000 Utarbetande av modeller för användning i programarbete beträffande byggprojekt
- C 1008 Samuelsson, S
36 000 Systemarbete rörande trähus med särskild hänsyn till export
- P32 Formgivning, disposition
- B 933 WAAB White Arkitektkontor AB, Björkman, A
60 000 Erfarenhetsåterföring av program- och projekteringsarbete med några integrerade centrumanläggningar
- C 969 Avdelningen för husbyggnad, CTH, Kiessling, W
22 000 Lätta byggsystem. Inledande studie

- P33   Materialval
- A 86:14-   ER-nämnden, Larsson, S
15   Egenskapsredovisning av byggvaror. Utvecklingsarbete för redovisning
887 000   på högre produktivité
- C 337:4   Statens Provningsanstalt, Ottoson, G
29 150   Sveriges kostnader för sekreterare i NM-Bygg
- C 669:3   BFRs plastgrupp, Platzer, S
116 986   BFRs plastgrupp kostnader för sekreterare
- C 670:2   BFRs plastgrupp, Platzer, S
148 500   Kostnader för BFRs plastgrupp exkl sekreterarkostnader
- D 898   K-Konsult, Olsson, S och Hansson, L I
83 000   Mätning av stofthalt i inomhusluft
- E 915   Svenska Byggvarugrossistföreningen, Åkerblom, B
50 000   Kodifiering av byggvaror
- D 934   Korrosionsinstitutet, Svendenius, G
32 000   Provningsmetod för avzinkningshårdighet hos armaturmässing.
Metodutveckling
- E 970   Centralkonsult AB, Greger T
75 000   Metod för komponentredovisning
- C 971   Institutet för Innovationsteknik, Haeffner, E
79 400   Behov av nya byggnadsmaterial i samband med industrialiserad
byggnadsteknik
- C 972   Industrial Cleaning Consultning AB, Kölzer, W
34 000   Betong-, natursten- och konststengolv. Inventering, utvärdering
och dokumentation av egenskapsförändrande ytbehandling med avse-
ende på föroreningar och rengöring
- P34   Bärande konstruktioner (även för grundläggning)
- C 130:8   IVA:s Pålkommission, Fellenius, B
110 000   Pålningforsknig
- C 285:9   Institutionen för konstruktionsteknik, betongbyggnad, CTH, Losberg, A
340 000   och Cederwall, K
Hållfasthets- och konstruktionsfrågor för betong och murverk
- C 387:4   Institutionen för brobyggnad, KTH, Wästlund, G
12 524   Samtidig inverkan av vridande och böjande moment samt tvärkraft i be-
tongbalkar
- E 514:2   WAAB White Arkitektkontor AB, Alm, B
35 000   Utarbetande av vissa typritningar eller så kallad byggglåda med av-
seende på planmässiga och tekniska funktioner
- C 599:3   Centerlöf & Holmberg AB, Holmberg, Å
25 000   Sprickor i fasthållna betongväggar
- C 612:3   Institutionen för byggnadsstatik, Sahlin, S och Åberg, N
68 850   Initialfel, Initialimperfektioner i statiskt obestämda konstruk-
tioner. Inverkan på kraftfördelning och bärförmåga
- C 653:3   Bergkonsult AB, Granström, S
50 000   Byggnaders utformning för undvikande av fortskridande ras
- C 656:2   Institutionen för geoteknik, KTH, Broms, B och Dahlberg, R
17 000   Sonderingsmotstånd - lagringstäthet - sättningar i friktionsjord
- C 681:2   Kärrholms Konstruktionskontor AB, Kärrholm, G
30 000   Utredningar beträffande stommar och stomkompletteringar för
sjukhus

- C 682:3 263 000 Avdelningen för byggnadskonstruktion, CTH, Kärrholm, G
Konstruktionsfrågor beträffande huvudsakligen byggnads stommar och elementfogar
- C 736:2 42 000 Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Hillerborg, A
Tvångskrafters inverkan på belastade betongkonstruktioners beteende
- C 742:3 310 000 Stålbyggnadsinstitutet, Wallin, L
Stålbyggnadsforskning
- C 820:2 41 400 Institutionen för konstruktionsteknik, stål- och träbyggnad, CTH, Bergfelt, A
Anslutningsdetaljer vid stålkonstruktioner. - Livintryckning (buckling) hos I- och lådbalkar av stål
- C 823:2 68 105 Institutionen för konstruktionsteknik, CTH, Edlund, B
Lådbalkar av trämaterial
- C 872 10 000 AB Strängbetong, Bernander, K-G
Motståndsförmåga mot korrosion hos spännstål ingjutet i högvärdig betong
- C 899 60 000 Statens geotekniska institut, Broms, B
Vägbankar av lera
- C 911 39 000 Institutionen för betongbyggnad, CTH, Tepfers, F
Skarvutformning vid omlottskarvning av balkarmering
- C 913 128 200 Avdelningen för stålbyggnad, KTH, Baehre, R
Lättbyggnadsstrukturer
1. Plåtpaneler i byggnadsteknisk användning
2. Lättbyggnadssystem för stora spännvidder
- C 926 71 000 Institutionen för byggnadsteknik, LTH, Östlund, L
Dynamiska effekter orsakade av människor i rörelse
- C 927 26 000 Institutionen för byggnadsteknik, LTH, Östlund, L
Bärande konstruktioners tillförlitlighet
- C 935 36 700 Institutionen för konstruktionslära, KTH, Hansson, T och Andersson, G
Utvändigt isolerade plåttak. Deformationsbegränsande krav
- C 936 191 000 HSBs Riksförbund, Svensson, L
AB Jacobsson & Widmark, Grundkonsult, Nordin, P-O
Sättningsmätningar i byggnader grundlagd på svagt förkonsoliderad lera. Jämförelse mellan beräknade och uppmätta sättningar
- C 973 22 000 Institutionen för byggnadsstatik, CTH, Sahlin, S och Fransson, B
Analys av höga byggnader (stabilitet och icke-linjära materialproblem)
- C 974 50 000 Institutionen för geoteknik, KTH, Broms, B
Geotekniska utredningar
- C 1009 318 000 Institutionen för geoteknik, KTH, Broms, B
Jordtryck mot bakåtförankrade sponter. Mätning och beräkning av valvverkans betydelse för dimensionering av sponter speciellt i samband med stagbortfall
- C 1010 79 000 Institutionen för byggnadsteknik, LTH, Östlund, L
Tunnplåtskonstruktioner
- F 1011 125 000 Institutionen för geoteknik med grundläggning, CTH, Hansbo, S
Grundvattensänkningsens följder och motåtgärder. Geotekniskt studium

- P35   Ytskikt
- C 38:12   Bring, C
146 000   Golvforskning
- C 747:2   Vattenbyggnadsbyrån (VBB), Janson, L-E
70 000   Plastfönster - Inledande studier avseende utformning av plastfönster
- C 836:2   Bring, C
70 000   Undersökning av invändiga ytskikt till väggar och tak
- C 900   Nordiska Institutet för Färgforskning, Raaschou Nielsen, H K
23 000   Fäktmässig bedömning av förbehandlingsgradens inverkan på färgskiktets vidhäftning till stål och förzinkad plåt, användning av transportabel dragprovningssapparat
- C 975   Institutionen för konstruktionsteknik, stål och träbyggnad, CTH,
62 000   Bergfelt, A och Larsson, H
Isolerade plåttak med trapetsprofilerad plåt, Värmeisoleringens infästning. Krav på tvärsnittsform och fogutformning
- C 1012   AB Jacobson & Widmark, Lorentsen, M
20 000   Tid-, fukt- och temperaturberoende vertikalrörelser hos höga tegelpelare
- P36   Fukt- och värmeisolering
- C 575:5   Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Höglund, I
213 000   Värme- och fukttekniska funktions- och konstruktionsfrågor
- D 838:2   Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B
D 839:2   Beräkningsmetoder för temperaturer och luftrörelser i rum
227 000
- C 914   HSBs Riksförbund, Persson, B, Rosenlund, S och Strehlenert, C
30 000   Bearbetning av temperaturmätningar vid grundläggning med element
- D 951   Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B
10 000   Omarbetning av dataprogram för värmetransport till FORTRAN
- C 1013   Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B
46 000   Experimentell fuktforskning
- C 1014   Avdelningen för byggnadsteknik I, LTH, Nevander, L E
50 000   Värmetransport i isoleringsmaterial och byggnadskonstruktioner
- C 1015   Avdelningen för byggnadsteknik I, LTH, Nevander, L E
96 000   Fuktproblem i tak
- C 1016   Avdelningen för byggnadsteknik I, LTH, Nevander, L E
50 000   Fuktdimensionering vid kända randvillkor
- P37   Ljudisolering, rumsakustik
- C 707:2   Ingemanssons Ingenjörbyrå AB, Ingemansson, S
1 468   Ljudisolering hos fönster. Trafikbuller i stadsmiljö
- C 864:2   Institutionen för byggnadsakustik, CTH, Kihlman, T
190 000   Akustikforskning
- C 865:2   Avdelningen för byggnadsakustik, LTH, Lindblad, S
130 708   Trafikbullrets väg källa - mottagare. Akustiska egenskaper hos flerskiktsskonstruktioner
- C 1017   Friberg, R
20 000   Utvändigt isolerade plåttak. Akustiska frågor. Isolerande, absorberande och bullerdämpande förmågan hos olika konstruktiva utföranden

- C 1018 Avdelningen för byggnadsteknik II, LTH, Östlund, L
79 000 Utformning av stålkonstruktioner med hänsyn till ljudisolering
- D 1019 Institutionen för värme- och ventilationsteknik, KTH, Pettersson, P
150 000 Bullerproblem i fjärrvärmesystem
- P38 Försörjningssystem, installationer
- D 635:4 Institutionen för elektrisk anläggningsteknik, KTH, Fikri, Z
42 000 Belastningsprognosering, optimal planering och analys av distributionsnät
- D 698:4 Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B
77 000 Reglersystem för klimatiserade byggnader
- D 699:2 Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Brosenius, H
35 000 Optimizekonomisk utformning av småhusens värmesystem
- D 700:2 Richard Nilsson Konstruktionsbyrå AB, Nilsson, R
28 000 VVS i sjukhus. Installationers anpassning till sjukhusbyggglåda
- D 788:2 Ingenjörsfirma T Henningsson AB, Henningsson, T
2 716 Olika temperaturdifferensers inverkan på anläggnings- och driftskostnaden för en värmeanläggning i flerfamiljshus
- D 897:2 VVS-gruppen, Wahling, B
3 283 Utredningsarbete för ändamålsenliga handlingar för redovisning av installationer
- D 901 Vlastós, A E
19 200 Åskskydd för kyrkor
- D 912 Södergren, D
44 000 Kostnader och klimat vid temperaturstyrning och ventilation enligt princip med frånluftfönster
- D 920 K-Konsult, Olsson, S
55 090 Datorprogram för dimensionering av vatteninstallationer
- D 950 Wahlings Installationsutveckling AB, Wahling, B
20 000 Manövrering av installationer
- D 976 Ingenjörsfirma T Henningsson AB, Henningsson, T
67 200 Värmeavgivning från friliggande oisolerade rörstammar i flerfamiljshus
- F 1020 Allmänna Ingenjörbyrå AB, Luthman, G
20 000 Dagvattnets inverkan på totala reningseffekten i kommunala avloppssystem. Program och lägesrapport
- F 1021 Vattenbyggnadsbyrån, Jansson, L-E
30 000 System för dagvattenuppsamling och avledning. Inventering och förstudier
- F 1022 Avdelningen för vattenförsörjnings- och avloppsteknik samt vattenkemi, KTH, Gustafsson, B
40 000 Metoder för rening av brädd- och dagvatten. Förstudier
- D 1023 Svenska Värmeverksföreningen (VVF), Waldenby, T
25 000 Dimensionering av Z-formade rörsystem. Hållfasthetsberäkning
- D 1024 Svenska Elektriska Kommissionen, Rydbeck, G och Grén, L
50 000 Normer för dimensionering, utförande och kontroll av åskskyddsanläggningar
- F 1025 Institutionen för VA-teknik, CTH, Weijman-Hane, G
75 000 Metodstudier för att återställa eller bibehålla grundvattenytan

P 39   Brandskydd

C 479:7   Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Pettersson, O
6 800   Brandteknisk dimensionering av bärande och avskiljande byggnads-
konstruktioner. Datakostnader,

C 479:8   Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Pettersson, O
206 000   Brandteknisk dimensionering av bärande och avskiljande byggnads-
konstruktioner

C 817:2   Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Pettersson, O
45 000   Experimentell undersökning av verkningssätt och bärförmåga för
brandpåverkad stålpelare, partiellt förhindrad mot långsutvidg-
ning

C 1026   Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Pettersson, O och Ödeen, K
53 000   Brand- och rökspridning längs fasader

P311   Övrigt

C 977   Institutionen för konstruktionslära, KTH, Hansson, T
133 000   Anpassbara byggnader. Undersökning av tekniska problem i samband
med flyttbara icke bärande väggar främst i bostadshus

- P4 BYGGANDE. HJÄLPMEDEL, PLANERING, ARBETSTEKNIK
- P42 Planeringsmetodik och arbetsorganisation
- E 385:4-5 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH,
265 000 Österberg, D och Fahm, H G
Projekt- och företagsplanering:
Rutinmässig användning av information och lekmanönskemål som
beslutsunderlag i planeringen av bostadsområden
- E 418:4 Datagruppen i Göteborg, Håkman, I
65 000 Produktionsplaneringens effektivitet och rutiner för systematisk
arbetsberedning m m
- E 724:4 AB Armerad Betong, Nilsson, T
53 964 Prövning av integrerad transport - byggplanering
- E 852:3 Byggnadsindustrins Arbetsforskningsstiftelse, Wallin, S
38 440 Arbetsforskning inom byggnadsindustrin: Beredningsnivåns betydelse
för bestämning av arbetsinnehåll
- E 937 REPAB, Rolf Eriksson Produktionsplanering AB, Eriksson, R och
97 000 Håkman, I
Kartläggning av störningar och framtagning av arbetsberedningar
på grov nivå för arbetsoperationer vid anläggningsarbeten
- C 978 Institutionen för trafikteknik, avdelningen geodetisk mätningsteknik,
19 435 LTH, Lindhagen, G och Skoglund, P
Utsättningsmetoder och instrumentutrustningar härför, en kvalitets-
jämförelse
- E 979 U C Datatid AB, Waernér, G
127 000 Produktionskalkylering med ADB. Bearbetning av 5-företagsgruppens
rapport E 512 till programmerbarhet
- P43 Arbetsmekanik
- C 693:2 Stabilator AB, Bitton, J
43 000 Pålprotokoll. Utskrift medelst dator
- C 810:2 Avdelningen för byggnadsteknik - byggnadsmateriallära, CTH,
129 000 Malinowski, R
Material- och tillverkningsproblem vid användning av varmblandad
vanlig betong och konstruktionsporballastbetong i fabrikstillverkade
element och i plastgjutna konstruktioner
- C 811:2 Avdelningen för byggnadsteknik - byggnadsmateriallära, CTH,
37 000 Malinowski, R
Plast som byggnadsmaterial - plastimpregnering av bruk och betong.
Plast som bindemedel i bruk och betong
- C 812:2 Avdelningen för byggnadsteknik - byggnadsmateriallära, CTH,
82 000 Malinowski, R
Autoklivering av betong och betongelement med bindemedel av
kalk-kvarts, kalk-slagg och andra kombinationer
- C 835:2 Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Nylund, P O
38 000 Rörelser hos fasadelement av betong
- E 852:4 Byggnadsindustrins Arbetsforskningsstiftelse, Wallin, S
160 925 Arbetsforskning inom byggnadsindustrin
- C 938 Cement- och Betonginstitutet, Petersons, N
14 580 Tillsatsmedel till betong - en informationskrift
- C 981 Arne Johnson Ingenjörbyrå, Bergwall, B och Johnson, A
150 000 Konstruktiv hopfogning av betongkonstruktioner med injekterings-
förband

- D 982   Wahlings Installationsutveckling AB, Wahling, B och Sundberg, L
48 000   Märkning av installationer
- F 1028   Svenska Byggnadsentreprenörföreningen, Källenius, S
75 000   Produktionsinriktad vägforskning
- C 1029   Bo Alte AB, Alte, B
91 000   Elektroosmotisk smörjning av spont
- C 1030   Stiftelsen Svensk Betongforskning, Wredenfors, W
364 000   Vid CBI under år 1972-75 bedrivna betongforskning
- F 1031   Vattenbyggnadsbyrån, Malmö, Molin, J
110 000   Deformationsmätningar av flexibla rör i mark i samband med praktiskt styrd läggningssmetod
- C 1032   Cement- och Betonginstitutet, Petersons, N
119 000   Vakuumbehandling av betong
- C 1033   AB Skånska Cementgjuteriet, Nygårds, T
65 000   Vakuumbehandling av betong i horisontala konstruktioner. Undersökning av effekt vid olika förutsättningar samt dess relation till betongens kvalitet (i huvudsak tryckhållfasthet)
- C 1034   Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Ivansson, B-O
25 000   Om ekonomiseringsmöjligheter vid trähusbyggande och trämaterialutnyttjande
- P44   Transport - planering och teknik
- E 490:9   Byggnadsforskningsrådets transportnämnd, Broms, B
15 000   Möjligheter och kostnader för praktiska experiment med containertransport av byggnadsmaterial
- E 490:10   Stywberg Metodkonsultation AB, Stywberg, H
16 668   Transportförutsättningar för export av trähus till EEC-området
- E 490:11   Byggnadsforskningsrådets transportnämnd, Broms, B och Lindhagen, G
192 000   Projektadministration inom transportforskningsområdet. Omkostnader vid transportnämndens kansli
- E 513:6   Institutionen för transportteknik, CTH, Lindahl, H
16 000   Logistik i Byggnadsindustrin, del III
- E 586:2   AB Lättbetong, Aldrin, L
7 000   Förbättrade metoder för transport och hantering av takelement av lättbetong
- E 618:3   Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, CTH, Rönmark, L
14 000   Matematisk programmering och byggtransporter II
- E 703:2   Ericsson, D
27 500   Byggmaterialdistribution samt kostnader härför
- E 704:2   BPA Byggproduktion AB, Paus, K
210 000   Transportarbete inom byggarbetsplatser
- E 724:5   AB Armerad Betong, Nilsson, T
40 000   Studium av möjligheterna att vid småhusbyggande integrera transport - byggmetod
- E 761:2   Grinnal, L
15 203   Utveckling av nya metoder och utrustningar för byggelementtransport
- E 902   AB Skånska Cementgjuteriet, Larsson, R
150 000   Transporter från byggnadsplatsen
- E 983   Institutionen för transportteknik, LTH, Bjerninger, S
42 000   Anläggningstransporter - problem och forskningsbehov

- E 984 AB Armerad Betong, Nilsson, T
59 470 VVS-installatörens materialflöde på byggobjekten Skene I och Skene II
- E 1035 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, CTH,
20 000 Rönmark, L
Byggplatsernas direkta materialflöden
- P45 Arbetsforskning, arbetarskydd
- E 412:11 Byggnadsindustrins Arbetsforskningsstiftelse, Wallin, S
36 000 Äldre arbetskraften inom byggnadsindustrin
- E 852:2 Byggnadsindustrins Arbetsforskningsstiftelse, Wallin, S
75 000 Arbetsforskning inom byggnadsindustrin
- B 876 Dahlman, S
10 000 Ergonomics for architecture and building services
- P46 Kontroll
- C 940 Cement- och Betonginstitutet, Petersons, N
57 000 Kvalitetskontroll av fogbruk vid elementbyggen
- P47 Uppföljning och erfarenhetsåterföring
- C 941 AB Jacobson & Widmark, Agri, O
85 000 Måttoleranser, stommar. Litteraturstudie
- P48 Övrigt
- E 1027 Brown, R G
40 000 The development of a computerised system of construction design and production planning, incorporating; The Pareto Principle, Multiple Regression Analysis, Functional Requirement (cost quantification and spline function theory)

- P5 ANVÄNDNING AV BYGGNADER, LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR:
FÖRVALTNING, UNDERHÅLL OCH MODERNISERING.
- P51 Förvaltning, allmänt
- D 904 Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA), Hambræus, G
93 000 Materialomsättningen i samhället
- P54 Förslitning och underhåll
- C 691:3 Institutionen för husbyggnad, CTH, Kiessling, W
10 000 Inköp av slagregnsmätare
- C 691:4 Institutionen för husbyggnad, CTH, Kiessling, W
118 000 Byggnadsskador. Immissions- och klimatbetingade byggnadsskador
- C 733:2 Avdelningen för arkitektur, husbyggnad, KTH, Allpere, J
41 330 Ytskikt - rengöring, Materialval och -behandling av ytskikt, byggnadsdelarnas och byggnadernas utformning ur rengöringssynpunkt
- D 921 Ingenjörfirman Orrje & Co, Stenberg, R
51 000 Läcksökning på avloppsledningar, Inventering och vidareutveckling av metoder och apparater för läcksökning samt renovering och reparation
- C 1036 Nordiska Institutet för Färgforskning, Raaschou Nielsen, H K
223 000 Forskning rörande ytbehandling genom målning
- P55 Återföring av erfarenheter
- D 329:7 Byggnadsenergigruppen (BEG), Colleen, C G
100 000 Byggnaders energiförsörjning: Mätningar och studier i flerfamiljshus
- D 365:2 Bygg-Oleba Olle Engkvist AB, Rosén, K G
1 000 Kostnadsjämförelser elvärme - oljeuppvärmning för flerfamiljshus
- C 505:4 Frick, F V O
5 000 Metod för provning av golvmaterials förmåga att motstå nötning
- D 905 Svensson, G
7 300 Dygnsbehovet av tappvatten samt dess fördelning under dygnet för flerfamiljs bostadshus med gemensam varmvattenberedning
- C 1037 Cement- och Betonginstitutet, kontaktavdelningen, Petersons, N
25 000 Skadefall - en sammanställning av erfarenheter vid CBI
- D 1038 Svenska Värmeverksföreningen, Waldenby, T
135 000 Värmeväxlare i fjärrvärmesystem
- P56 Modernisering, omstrukturering, sanering
- B 275:5 Institutionen för fastighetsteknik, KTH, Larsson, G
90 000 Fritidsbebyggelse. Gruppering, markresurser, omvandling
- E 491:6 Gillvik, L
12 000 Omarbetning av rapporten "Att bo i gamla bostäder"
- E 491:7 Installationsledare AB, Wahling, B
10 000 Bedömning av installationer i ombyggnadshus
- E 491:8 Byggnadsrådets saneringsgrupp, Bernhard, H
200 000 Forskningsinitierande verksamhet inom saneringsområdet
- E 623:3 Gillvik, L
30 000 Boendestandard i tätorternas äldre bostadsbestånd
- E 794:2 Kungl konsthögskolan, Arkitekturskolan, Lindahl, G och Sjöström, J
47 290 Omvandlingsproblem i medelstora svenska städer. Studier av förfallsprocessen och dess orsaker

- E 879:1-2 Avdelningen för arkitekturens teori och historia, CTH,
235 000 Göransson, J
Fältundersökningar och planering i befintlig bebyggelse -
Kommendantsängen, en stenhusstadsdel från sekelskiftet
- E 906 Höjer - Ljungqvist Arkitektkontor AB, Ahlberg, C F, Höjer, J,
75 000 Lundqvist, N och Ljungqvist, S
Förnyelse av äldre villa- och fritidsbebyggelseområden,
studier av plan-, service- och trafikstrukturer
- E 942:1-2 AB Skånska Cementgjuteriet, Larsson, R och Kullstedt, H
259 000 Fastighetsmodernisering - utveckling av rationella metoder
för moderniseringsprocessen
- E 943 AB Axel Engström, Pettersson, B
115 000 Data för arbetsprestationer vid ombyggnadsarbeten
- E 985 Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, Olsson, E
136 270 Hyresgästinflytande i bostadsförvaltning
- E 1039 Avdelningen för stadsbyggnad b, LTH, Åström, K
25 000 Modernisering av halvgamla bostadsområden. Service- och trafikför-
hållanden i områden med flerfamiljshus
- E 1040 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH,
54 000 Rahm, H G
Fastighetsmodernisering - utveckling av rationella metoder för
moderniseringsprocessen (se även E 942:1-2)

- P6 SAMHÄLLSFRÅGOR, FÖRETAGSFRÅGOR, EKONOMI
- P61 Byggnadsmarknad, allmänt
- B 907
10 000 Institutionen för konstvetenskap, Lunds Universitet, Sandström, S, Bostadsbyggnadsföretagens och kommunernas utnyttjande av lånemöjligheterna för konstnärlig utsmyckning i Skåne och Halland
- C 908
50 000 Statens planverk, Tell, W, Utredningar rörande undanröjande av tekniska handelshinder och harmonisering av byggbestämmelser m m
- C 909
50 000 Gemmel, C, Västtyska byggbestämmelser för färdighus av trä
- B 944
11 000 Malmberg, C-H och Magnusson, G, Omflyttningar i det befintliga bostadsbeståndet som följd av inflyttningar i nya bostäder, Ändring i bostadsstandard, boendekostnad samt av i register över bostads- och tomtsökande vid flyttning
- C 952
74 604 TEX Service AB, Platzner, S, Studie kring effekterna av samarbete inom ramen för TEX-projektet
- B 959
61 000 Gustafsson, J R, Efterfrågan och utbud på bostadsmarknaden, Utveckling av en simuleringsmodell för beräkning av nyproduktionens omfattning och inriktning vid olika förutsättningar rörande bl a hyror, ombyggnad och rivning i bostadsbeståndet
- E 1043
125 000 Norrköpings Kommuns Stiftelse Hyresbostäder, Anebäck, K E, Kostnadsstyrning och värdering av bostadsobjekt
- E 1044
16 500 Nämnden för utbyggnadsekonomisk forskning, KTH, Österberg, D V och Högberg, E, Utbyggnad av bostadsområden. Modeller för fördelning av gemensamma kostnader. Förberedande utredning
- E 1045
5 300 Rames, J Z, Byggnadsindustrins förvaltning och ekonomi i Östeuropa (Etapp I)
- E 1049
169 000 Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Nuder, A och Johnsson, B Byggnadsrättens fördelning och sammanhängande konsekvenser bl a för småhusbyggande. Småhus, teknik och ekonomi
- P66 Företagsadministration
- E 701:4
40 000 Ekonomiska Forskningsinstitutet vid Handelshögskolan i Stockholm, Westerlund, G och Österberg, H Jämförande undersökningar av svenska byggföretag
- P68 Upphandling och marknadsföring
- C 985
40 000 Industrins Byggmaterialgrupp, Broms, B och Risberg, H Lansering och spridning av nya produkter på byggmarknaden
- E 1041
15 000 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH Rahm, H G Studium av totalentreprenadupphandlingar
- E 1042
6 000 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, LTH, Högberg, E Värderingsmodeller och projektstyrning

- P7   GENERELLA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEBYGGELSEPROCESSEN
- P71   Matematisk, fysikalisk, kemisk och biologisk grundforskning
- C 356:6   Avdelningen för byggnadsmateriallära, LTH, Bergström, S G
205 000   Byggnadsmaterialforskning
- C 480:5   Institutionen för matematisk fysik, LTH, Nilsson, S G
68 000   Numerisk och analytisk behandling av värmeledning och fukt-diffusion vid byggnadstekniska problemställningar
- C 754:2   Institutionen för byggnadsteknik, CTH, Larsson, L-E
82 216   Gasbetongforskning
- C 881   AB Atomenergi, Holte, G och Östberg, G
25 000   Sprödbrott i polymerer, fraktografisk och brottmekanisk studie
- C 882   Institutionen för polymerteknologi, KTH, Rånby, B
80 000   Materialtekniska studier avseende utformning av plastfönster. Förstudie
- C 922   Institutionen för brobyggnad, KTH, Lorentsen, M
73 970   Studier av fukthalt i betong
- C 996   Institutionen för polymerteknologi, KTH, Rånby, B
80 000   Polymerers nedbrytning och stabilisering
- P72   Byggnadsstatik och -dynamik, allmän hållfasthetslära
- C 923   Institutionen för hållfasthetslära, CTH, Åkesson, B
25 000   Byggnadsdynamik
- C 961   Institutionen för byggnadsstatik, CTH, Sahlin, S och Johannesson, O
33 638   Effekter av stötlast på byggnader
- C 962   Institutionen för byggnadsstatik, CTH, Bäcklund, J
22 700   Analys av plattors brottlaster
- P73   Markegenskaper, geofysikaliska och geologiska förhållanden m m
- C 439:6   Institutionen för geoteknik, CTH, Hansbo, S
298 000   Geoteknisk forskning
- F 555:5   Institutionen för vattenbyggnad, LTH, Lindh, G
74 492   Vattenbalansförhållanden vid Sturups flygfält
- F 829:2   Institutionen för vattenbyggnad, LTH, Lindh, G
43 000   Fysikalisk modell av urbaniseringspåverkat avrinningsområde
- C 883   Statens geotekniska institut, Broms, B
35 500   Utformning av rekommendationer för utförande av jord-bergsondering
- C 884   Hagconsult AB, Morfeldt, C-O
100 000   Jämförelse mellan informationer beträffande bergbeskaffenheten, erhållna från sonderingsborrning, kärnborrning samt TV-granskning av borrhål
- C 963   Svenska Geotekniska Föreningen, Brink, R
10 000   Nordiska standardfrågor inom geoteknikområdet
- F 997   Bjurströms Geotekniska Byrå AB, Bjurström, G
25 000   Grundvattenytans nivåförändringar - konsekvenser ur geoteknisk synpunkt
- F 998   Statens väg- och trafikinstitut, Knutsson, G
20 000   Beteckningssystem för bergundersökningar. Förstudie

- C 999   Institutionen för geoteknik, CTH, Lindblom, U
64 000   Gästforskning i USA inom geoteknikområdet
- F 1000   Institutionen för vattenbyggnad, LTH, Lindh, G
22 000   Lokal erosion vid bropelare och avloppsledning
- F 1001   VIAK AB, Wesslén, A
24 000   Grundvattensänkningens utbredningsområde och verkningar vid bergtunnel i Nacka
- F 1002   Sektionen för väg- och vattenbyggnad, CTH, Eriksson, G,
26 226   Hansbo, S, Rahm, L och Weijman-Hane, G
Urbaniseringsprocessens inverkan på ytvattenavrinning och grundvattenbildning. Projektsamordning
- F 1003   Institutionen för VA-teknik, CTH, Lisper, P
29 000   Dagvattenundersökning i Göteborg
- F 1004   Institutionen för vattenbyggnad, CTH, Rahm, L
116 696   Dagvattenstudier i Göteborg
- F 1005   Institutionen för geologi, CTH, Eriksson, K G
116 000   Grundvattenbalans - grundvattenbildning
- P74   Klimatförhållanden
- D 885   Ytkemiska Institutet, Söderlund, G
27 000   Kritisk granskning av vidareutveckling av metoder avsedda för beräkning av nederbördens avrinning från stadsområden
- D 917   Meteorologiska institutionen, Uppsala Universitet, Högström, U
375 000   Vind-, temperatur- och turbulensförhållanden i stadsatmosfären
- C 964   Avdelningen för byggnadskonstruktion, CTH, Kärrholm, G
90 000   Mätning av vindkrafter på byggnads väggar och tak.
Studier på fältstation samt jämförelser med modellförsök
- C 987   Flygtekniska institutionen, KTH, Luthander, S
37 000   Byggnadsaerodynamisk forskning
- P75   Urbaniseringens allmänna inverkan
- C 305:6   Forskningsgruppen STEGA, Tyrén, S
10 000   Utställningen "Scanmiljö 71"
- C 305:8   Forskningsgruppen STEGA, Tyrén, S
400 000   Grundvattenproblem i tätorter. Bakterieangrepp på träpålar
- D 924   Orrje & Co, Carlstedt, B
216 160   Svenska Riksbyggen, Blomquist, G
Magasinerings och infiltration av regnvatten
- P76   Buller, vibrationer
- C 925   Sven Tyrén AB, Tyrén S
25 000   Betongpåle som knäckts av skred in under Domusvaruhuset i Huddinge centrum
- F 965   Statens väg- och trafikinstitut, Ringström, G
96 000   Olägenheter av trafikbetingade skakningar, Faktorer som påverkar skakningarnas storlek

- P8 INFORMATION, DOKUMENTATION
- P81 Skriftlig information och dokumentation
- A 910:1-2 Institutionen för fastighetsekonomi, KTH, Carlegrim, E
40 000 Fortsatt utgivning av litteraturblad för fastighetsvärdering och fastighetsmarknad (LIFA-blad) under 1971/72
- B 916 Föreningen för samhällsplanering
25 000 Utgivning av forskningsnummer av tidskriften Plan
- F 1046 Bergman, S G A
25 000 Bearbetning och presentation av svensk enkät beträffande tunnelproblem
- P82 A-V-information, föredrag, konferenser, utställningar, massmedia
- A 664:4 Byggtjänstorganens Service AB, Wiklund, C-M
100 000 Föredragsverksamhet
- A 718:4-5 VVS-Tekniska Föreningen, Hörmark, A
32 910 Informationsverksamhet vid VVS-Tekniska Föreningens lokala möten
- A 725:2 AB Norrlands Byggtjänst, Jonson, J-Å
75 000 Försök med anpassad information till byggarbetsplatser
- A 799:2 Kärrholm, G
2 600 Symposium för CIBs arbetsgrupper W11 (rain penetration), W19 (large concrete elements) och W50 (joints) i Göteborg, mars/april 1971
- C 945 CIB Commission W14 - Fire, Sjölin, W
25 000 Kostnader för organisationskommittén för det planerade sammanträdet i Stockholm 1972
- B 960 IVA, Ljungberg, G
13 000 Swedish - Czechoslovak Symposium on Ecology, Liblice
- A 1061 Statens institut för byggnadsforskning
65 000 CIB Colloquium Teaching the Teachers on Building Climatology
- P83 Informationsservice
- A 252:9- Stiftelsen för Byggdokumentation, Larsson, S
10 Byggdokumentation
1 066 000
- A 939 Rockwool AB, Aronsson, B
25 000 Information till byggnadsarbetare. Studium av långtidseffekten
- P84 Utbildning
- A 517:4 Byggbranschens Fortbildningsråd (Byfort), Tell, W
16 000 Fortbildning inom byggbranschen. Kurskatalog
- D 992 VVS-Tekniska Föreningen, Hörmark, A
100 000 Behovsanalys och planering av utbildningen inom VVS-branschen och förslag till åtgärder för höjande av kunskapsnivån
- A 1047 3V-gruppen, LTH, Pettersson, O
20 000 Civilingenjörsenkät
- P85 Nomenklatur
- A 567:2 EBBA Arbetsgrupp I Terminologi, Larsson, S
50 000 Samordnad registrering och kontroll av termer
- A 808:2 PB-kommittén, Fagerberg, T
125 000 Plan- och byggterminologi. Utredning, fastställande och spridning av termer inom fysisk samhällsplanering, byggande och anläggning

- B 947
25 235 Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi, Lunds
Universitet, Kant, E
Multilingual Dictionary of Geography and Town and Country Planning.
Renskrivning och komplettering av manuskript för publicering
- A 1048
13 000 Hahr, A
Nomenklatur inom det byggnadsekonomiska området
- P86 Klassificering
- A 1062
20 000 Statens naturvetenskapliga forskningsråd, Ferm, M
Utredning angående indexering av FoU-projekt, rapporter m m
- P87 Studieresor, stipendier
- R9:1
2 960 Lindblad, S
Deltagande i 7:e Internationella akustikkongressen, Budapest samt
symposium om "Noise prevention", Miskolc, Ungern, augusti 1971
- R9:2
2 960 Jonasson, H
Deltagande i 7:e Internationella akustikkongressen, Budapest samt
symposium om "Noise prevention", Miskolc, Ungern, augusti 1971
- R9:3
1 750 Pusch, R
Deltagande i "International symposium on engineering - geological
properties of clays and processes in them", Moskva, Sovjetunionen,
september 1971
- R9:4
1 400 Saretok, V
Deltagande i Nordiska putsmötet samt sammanträde med Nordiska Puts-
kommittén, Åbo, Finland, augusti 1971
- R9:5
1 320 Finsrud, Y -
Deltagande i sammanträde med "CIB W 17-Heating and Ventilation", London,
England, juni 1971
- R9:6
3 140 Ottosson, A
Deltagande i "Commission Internationale de l'Eclairage XVII:e
kongress 8-15 september 1971 i Barcelona samt förberedande möten
6-7 september inom kommittéerna E-1.5 och E-2.3", Barcelona, Spanien,
september 1971
- R9:7
4 700 Wallin, S
Deltagande i "The 15th Annual Human Factors Society Meeting"
New York, USA, oktober 1971
- R9:8
1 530 Mattsson, P-O
Deltagande i "2nd International Biodeterioration Symposium",
Lunteren, Holland, september 1971
- R9:10
3 975 Johansson, G
Deltagande i "3:e internationella konferensen om förspända metall-
konstruktioner samt studieresa Leningrad-Rostov-Don-Moskva",
Leningrad, Sovjetunionen, september 1971
- R9:11
5 837 Malinowski, R
Deltagande i "ACI Fall Convention", Buffalo, New York och i samman-
träde med ACI Committee 305 Hot weather concreting. Besök på några
laboratorier och forskningsanstalter", USA, oktober/november 1971
- R9:12
3 050 Edholm, G
Deltagande i "First International Study Tour of British Urban
Renewal Projects", London, Coventry, Leeds, Sheffield, Birmingham,
England, oktober 1971
- R9:13
3 050 Gillvik, L
Deltagande i "First International Study Tour of British Urban
Renewal Projects", London, Coventry, Leeds, Sheffield, Birmingham,
England, oktober 1971

- R9:14 Ljunggren, S
1 559 Deltagande i sammanträde i ISO/TC 43/SC 2/WG 1, Wien, Österrike, september 1971
- R9:15 Ingemansson, S
1 698 Deltagande i sammanträde i ISO/TC 43/SC 2/WG 1, Wien, Österrike, september 1971
- R9:16 Hallmén, B
1 483 Deltagande som föredragshållare vid av International Federation of Surveyors anordnat symposium angående måttnoggrannhet inom byggnadsindustrin, Prag, Tjeckoslovakien, november 1971
- R9:17 Cronberg, T
1 725 Deltagande i "Expert Working Group Meeting on the Use of Plastics in the Building Industry", anordnat av UNIDO, Wien, Österrike, september 1971
- R9:18 Nevander, L E
1 480 Sammanträde inom CIB W 60 - "Performance", London, England, september 1971
- R9:19 Ödeen, K
2 500 Deltagande i plenarmöte inom ISO/TC 92 "Fire Test Methods", Washington D.C., USA, oktober 1971
- R9:20 Baehre, R
1 220 Deltagande i första arbetsmötet i kommission 5 av Europeiska Stålbyggnadskonventionen, Liège, Belgien, november 1971
- R9:21 Granström, S
2 030 Deltagande i sammanträde med CIB W 23 A "Safety of Load Bearing Walls" angående "Safety against progressive collapse" och vertical joints strength and deformability", Venedig, Italien, oktober 1971
- R9:22 Sahlin, S
2 263:05 Deltagande i sammanträde med CIB W 23 A "Safety of Load Bearing Walls" angående "Safety against progressive collapse" och vertical joints strength and deformability", Venedig, Italien, oktober 1971
- R9:23 Lönnroth, J
1 944 Att på inbjudan av polska vetenskapsakademien besöka och studera ett antal regionalekonomiskt inriktade forsknings- och planeringsinstitutioner, Warszawa, Polen, oktober/november 1971
- R9:24 Jungen, R
1 944 Att på inbjudan av polska vetenskapsakademien besöka och studera ett antal regionalekonomiskt inriktade forsknings- och planeringsinstitutioner, Warszawa, Polen, oktober/november 1971
- R9:25 Saretok, V
1 850 Deltagande i sammanträde med RILEMs arbetsgrupp "Performance of Mortars and Renderings", Stoke-on-Trent, England, oktober 1971
- R9:26 Pettersson, O
1 650 Deltagande i arbetssammanträde med brandkommittén inom ASCE-IABSE Joint Committee Planning and Design of Tall Buildings samt arbetssammanträden med Europeiska Stålbyggnadskonventionens kommitté för brandskydd av stålbärverk, Paris, Frankrike, november 1971
- R9:27 Svenska geotekniska föreningen
2 400 Kostnader för prof E d Beers, Belgien, deltagande i förberedande sammanträde om planerad sonderings- eller pålkonferens i Stockholm år 1975, 3 dagar under vintern 1972

- R9:28
2 000
Westerberg, G
Besök hos professor Gösele, Stuttgart, för diskussion av förenklad metod för mätning av luftljudsisolering m m. Studium av ekofria mät- rum i Stuttgart och ev. Köln, Tyskland, december 1971
- R9:29
1 430
Pettersson, O
Deltagande i arbetssammanträde med brandkommittén inom ASCE-IABSE Joint Committee, Planning and Design of Tall Buildings, Paris, Frankrike, januari 1972
- R9:30
8 400
Bergström, S G
Deltagande i RILEM-sammanträden, Luxembourg, Washington, Philadel- phia, Udine, januari, april, maj och juni 1972
- R9:31
1 230
Fagerlund, G
Möte med RILEMs kommitté "pan" (pierres artificielles et naturelles). Sammanställning av rekommendation för frostbeständighetstestningar, Paris, Frankrike, januari 1972
- R9:32
2 200
Nielsen, R H K
Studiebesök och samarbete med forskningsinstitutioner i England och Belgien vilka arbetar med projekt liknande dem som utföres vid Nordis- ka institutet för färgforskning, januari/februari 1972
- R9:33
1 525
Pettersson, O
Deltagande i arbetssammanträde med Europeiska Stålbyggnadskonven- tionens kommitté för brandskydd av stålbärverk, Wien, Österrike, januari/februari 1972
- R9:34
1 540
Baehre, R
Deltagande i andra arbetsmötet i kommission 5 av Europeiska Stålbygg- nadskonventionen, Cambridge/Salford, England, februari 1972
- R9:35
3 000
Ahlmark, A
Bidrag till resa för studier av tekniska och medicinska förebyggande åtgärder beträffande lungskador genom asbest. Ett flertal platser i USA, april 1972
- R9:36
8 000
Malmström, T-G
Studieresa angående ventilationsluftstrålars egenskaper och luft- strömningsförhållanden i rum, USA, våren 1972
- R9:37
12 500
Svensson, A
Studieresan angående ventilationsluftstrålars egenskaper och luft- strömningsförhållanden i rum, USA, våren 1972
- R9:38
1 630
Thorngren, B
Deltagande i "Networks of Urban Activities" på inbjudan av Centre for Environmental Studies, London, England, februari/mars 1972
- R9:39
6 000
Magnusson, S-E och Thelandersson, S
Deltagande i arbetet vid TNO i Delft inom området för brandteknisk dimensionering av byggnadskonstruktioner, Delft, Holland, 3 veckor under april-juni 1972
- R9:40
4 940
Bomberg, M
Deltagande i "Joint Symposium on Fundamentals of Transport Phenomena i Porous Media samt besök vid Division of Building Research, National Research Council, Canada, oktober 1972
- R9:41
6 100
Viberg, L
Deltagande i världskongress anordnad av Internationella fotogramme- tiska sällskapet och studiebesök på institutioner och universitet i Canada och USA, september 1972
- R9:42
2 060
Samuelsson, A
Deltagande i IABSE 9th Congress, Amsterdam, Holland, juni 1972

- R9:43
7 800
Bring, C
Deltagande i RILEM-ASTM-CIB Symposium on the Performance Concept in Buildings samt studiebesök, USA, april-maj 1972
- R9:44
2 000
Åkeson, B
Deltagande i symposiet "Applications of experimental and theoretical structural dynamics" anordnat av Institute of Sound and Vibration Research Southampton, England, april 1972
- R9:45
500
Bjerrum, L
Deltagande som föredragshållare vid Byggnadsgeologiska Sällskapetets årsmöte i Stockholm, februari 1972
- R9:46
7 500
Brattgård, S-O
Resebidrag för resa till Australien och USA, augusti - september 1972
- R9:47
1 500
Holmberg, Å
Deltagande i sammanträde med CEB, Commission IV a "Fissuration", Leningrad, Sovjetunionen, maj 1972
- R9:48
1 250
Tepfers, R
Deltagande i VII International Congress BIBM-72, Barcelona, Spanien, maj 1972
- R9:49
2 738
Kinnunen, S
Deltagande i IABSE 9th Congress, Amsterdam, Holland, maj 1972
- R9:50
7 000
Berg, S
Besök vid institutioner och myndigheter för att närmare undersöka erfarenheter, metoder och färdiga byggnader i samband med utvecklingsprojekt för speciella upphandlingsmetoder, USA - Kanada - England, september 1972
- R9:51
8 140
Gillberg, U
Deltagande i konferens angående systems building and Industrialization in the United States, Boston, USA, juni - juli 1972
- R9:52
3 000
Holtz, R D
Deltagande i ASCE Speciality Conference on Performance of Earth and Earth-Supported Structures, Purdue University, Lafayette, Ind, USA/Chicago Ill, USA, juni 1972
- R9:53
1 340
Häggroth, S
Deltagande i seminarium om "Citizen participation in town and country planning", arrangerat av IULA, Bad Marienberg, Västtyskland, maj 1972
- R9:54
3 330
Malinowski, R
Deltagande i VII International Congress BIBM 72 i Barcelona samt besök på några högskolor och forskningsanstalter, Barcelona, Spanien, maj 1972
- R9:55
2 200
Holmberg, B
Deltagande i kurs rörande "Operational research in the bus industry" vid University of Leeds, England, juli 1972
- R9:56
2 000
Friberg, P
Studium av tysk landskapsplanering, dess teoretiska bakgrund och praktiska tillämpning, Hannover - Hamburg, Tyskland, juni 1972
- R9:57
1 950
Eriksson, K G
Deltagande i 24:e internationella geologkongressen i Montreal, Canada, jämte exkursioner augusti - september 1972

- R9:58 Fagerlund, G
1 630 Deltagande i sammanträde med RILEMs arbetsgrupp "Pore Structure and Properties" i Prag. Besök på Bundesanstalt für Materialprüfung (BAM), Prag och Berlin, juni 1972
- R9:59 Saretok, V
1 000 Deltagande i sammanträde med RILEMs arbetsgrupp "Performance of Mortars and Renderings, Århus, Danmark, juni 1972
- R9:60 Andersson, H,A
3 441 Deltagande i konferensen "Models, Evaluations and Information Systems for Planners" vid Inst. för Land Use and Built Forms Studies i Cambridge, England, samt besök vid andra engelska planeringsinstitutioner, juli 1972
- R9:61 Salomonsson, O
5 025 Deltagande i UNESCO/IGU Second Symposium on Geographical Information Systems, Ottawa, Ont., Canada, augusti 1972
- R9:62 Fischer, H C
1 463 Deltagande i sammanträde med interimskommittén för bildande av internationell organisation för underjordsbyggande, Paris, Frankrike, juni 1972
- R9:63 Hesselgren, S
2 165 Deltagande i "CIE Study Group A Symposium", Varna, Bulgarien, september - oktober 1972
- R9:64 Sivik, L
2 165 Deltagande i "CIE Study Group A Symposium, Varna, Bulgarien, september - oktober 1972
- R9:65 Björklid-Chu, P
2 548 Deltagande i "International Playground Association's Conference", Wien, Österrike, september 1972
- R9:66 Sandström, C,I
2 165 Deltagande i "CIE Study Group A Symposium, Varna, Bulgarien, september - oktober 1972
- R9:67 Karlén, I
6 125 Deltagande i "Joint RILEM-ASTM-CIB Symposium on the performance in building" samt besök vid NBS, Washington; Building Research Division, National Research Council of Canada i Ottawa samt University of Montreal, Philadelphia, Washington, Ottawa, Montreal, april - maj 1972
- R9:68 Magnusson, S-E
6 155 Deltagande i "ASCE/IABSE International Conference on Tall Buildings", Lehigh University, Bethlehem, Pennsylvania, USA, augusti 1972
- R9:69 Kärrholm, G
6 000 Deltagande i "ASCE/IABSE International Conference on Tall Buildings", Lehigh University, Bethlehem, Pennsylvania, USA, augusti 1972
- R9:70 Vasur, E
5 800 Besök vid institutioner i USA, bl a Cornell University, Ithaca, New-York, angående trafikplanering, september - december 1972
- R9:71 Gärling, T
2 165 Deltagande i "CIE Study Group A Symposium", Varna, Bulgarien, september - oktober 1972

- P9 ÖVRIGT OCH FÖR ALLA OMRÅDEN GEMENSAMT
- P92 BFR:s kommittéer o d
- C 337:3 Statens provningsanstalt, Ottoson, G
24 000 Sveriges kostnader för sekreterare i NM-Bygg
- C 536:4 Hultin, E
142 000 Kommittéarbete och forskning rörande monteringsbyggeri
- C 537:5-6 Byggnadsforskningsrådets kommitté för monteringsbyggande
125 000 (MOBY-kommittén), Jansson, O
Kostnader för MOBY-kommitténs verksamhet
- E 654:3 BFRs ADB-grupp, Tyrén, S
115 000 Kostnader för BFRs ADB-grupp
- E 665:7 PU-gruppen, BFRs utvecklingsgrupp för produktbestämningsskedet,
110 000 Kjessel, B
Utarbetande av preciserat arbetsprogram avseende forskning inom produktbestämningsskedet samt forskningsinitierande verksamhet på området
- E 880 Lindhagen, G
33 000 För avslutande av kanslisysslor vid Byggnadsforskningsrådets transportnämnd
- B 889:2 BFRs programgrupp för byggnadsfunktionell forskning, Eriksson, O
26 000 Programskrift för byggnadsfunktionell forskning
- P94 FoU-frågor, statistik, allmänt m m
- B 948 Utbildningsrådet A, Universitetskanslersämbetet, Boman, K
68 717 Utredning om undervisning och forskning vid de tekniska högskolornas arkitektursektioner, Etapp 1

Statens institut för byggnadsforskning - SIB
Anslag för verksamhetsåret 1972/73

P1	PLANERING AV YTTRE MILJÖ, MÅL, KRAV OCH METODIK	
SIB 263	Samhällsplaneringsprocessen	290 000
SIB 221	Användning och utformning av stadsdelar	230 000
SIB 233	Socialekologi	330 000
SIB 276	Urbana friytor	450 000
		<u>1 300 000</u>
P2	UTFORMNING AV LOKALER OCH ANLÄGGNINGAR. MÅL, KRAV OCH METODIK	
SIB 264	Projekteringsprocessen	290 000
SIB 266	Projekteringsunderlag för bostäder	495 000
SIB 271	Kontrollteknik för installationer	655 000
	därav luftströmningstekniskt laboratorium	(280 000)
SIB 274	Vistelseklimat	700 000
	därav dagsljus- och klimatlaboratorier	(220 000)
		<u>2 140 000</u>
P3	BYGGNADERS OCH ANLÄGGNINGARS TEKNISKA UTFÖRANDE	
SIB 267	Industrialiserade installationssystem	520 000
P4	BYGGANDE. HJÄLPMEDEL, PLANERING, ARBETSTEKNIK	
SIB 268	Byggprocessen	390 000
SIB 269	Produktivitetsanalyser	360 000
SIB 270	Måttnoggrannhet	390 000
		<u>1 140 000</u>
P5	ANVÄNDNING AV BYGGNADER, LOKALER OCH ANLÄGG- NINGAR: FÖRVALTNING, UNDERHÅLL OCH MODERNISERING	
SIB 272	Renoveringsteknik	410 000
SIB 273	Förvaltningsskedets byggnadstekniska erfarenheter	735 000
		<u>1 145 000</u>
P6	SAMHÄLLSFRÅGOR - FÖRETAGSFRÅGOR - EKONOMI	
SIB 245	Byggnadssektorns roll i svensk ekonomi	300 000
SIB 265	Byggherrens ekonomiska planering	350 000
		<u>650 000</u>
P7	GENERELLA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEBYGGELSE- PROCESSEN	
SIB 275	Relationer mellan klimat och bebyggelse	320 000
P8	INFORMATION, DOKUMENTATION	
	Publikationer	2 560 000
	Press, utställningar	390 000
	Internationellt sekretariat	550 000
		<u>3 500 000</u>
P9	ÖVRIGT OCH FÖR ALLA OMRÅDEN GEMENSAMT	
	Specialistfunktion och kompetensutveckling	2 785 000
	därav mättekniskt laboratorium	(170 000)
		<u>2 785 000</u>
	TOTALT	13 500 000

ÅTERFÖRDA FORSKNINGSANSLAG

Avser forskningsprojekt som av någon anledning inte kommit till utförande.

C 89 87 024	Möller, T, Chalmers Provningsanstalt Tegelmurverks regnsäkerhet
E 850 25 750	Krabbe, P, Kjessler & Mannerstråle AB Studier i ombyggnadsteknik
D 756 25 000	Jonsson, K, AB Bahco Ventilation Refelktionsfri kanalavslutning för mätning av fläktljud. Framtagning av dimensionerings- underlag för olika kanaltvärsnitt

---

INLÄMNADA FORSKNINGSRAPPORTER ¹⁾

INFORMATION OCH ALLMÄNT

- A 86:11-12 ER-Nämnden, Verksamhetsberättelse 1970/71
- A 252:8-9 Institutet för Byggdokumentation, Verksamhetsberättelse 1971
- A 461:3 Byggstandardiseringen, Standardiseringsverksamhet 1 juli 1970 - 30 juni 1971
- Avdelningen för byggnadsfunktionslära, KTH, Calleberg, B-M och Örback, L, Analys av måttregler för inredning (Avdelningen för byggnadsfunktionslära, KTH, rapport 1:1971)
- Program- och projekteringsgruppen, SIB, Underlag för standardisering av bordstolar för skolor (Statens institut för byggnadsforskning, arbetshandling projekt 1261)
- Avdelningen för arkitektur 1 b, LTH, Bergenudd, C, Testning av olika trapp typer
Bergenudd, C, Modulsamordning av vårdbyggnader
- Orrje & Co Scandiaconsult, Hult, G, Slagprovning av betongpålar försedda med lös eller fastgjuten bergsko
Hult, G, Undersökning av lämplig fastsättningsmetod för lös bergsko
- E-gruppen, SIB, Lindberg, Å, Mätning av lättbetongblock och fogar
Skolgruppen AB, Ytkonsekvenser av modulprojektering
Bostadens inredning - Sammanställning av resultat från provning av inredningsenheter som underlag för kravbestämning i kvalitetsstandard
- A 517 Byggbranschens Fortbildningsråd, Byggbranschens kurskatalog, Kurser och konferenser för byggfacket hösten 1971 och våren 1972
- A 643 Byggtjänst Kontorsservice, Hammarlin, C, Former för presentation av forskningsresultat, deras anknytning till rådande praxis, normer och dylikt. Metoder för effektivare utnyttjande av basmaterial

1) De inlämnade rapporterna är förtecknade under följande rubriker: Information och allmänt; Samhällsplanering; Byggnadsplanering; Material och konstruktioner; Klimat och installation samt Produktion och förvaltning

SAMHÄLLSPLANERING

- B 137:5 Thafvelin, H, Mönster för bostadsdelar 2; Stadsmönster, test
- B 205:9 Institutionen för arkitektur, KTH, Hesselgren, S, Årsredogörelse för 1970-1971 beträffande Arkitekturens perception samt Forskningsprogram för 1971-72 samt Man's perception of man-made environment (Bilaga M till Årsredogörelse 1971)
- B 205:10 Institutionen för arkitektur, KTH, Hesselgren, S, Årsredogörelse för verksamhetsåret 1971-1972 per den 15 februari 1972 beträffande arkitekturens perception samt forskningsprogram för anslagsåret 1.7.72-30.6.73
- B 217:3 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Nordbeck, S och Rystedt, B, Isarithmic maps and the continuity of reference interval functions (Sarttryck ur Geografiska Annaler, Vol 52, Ser B 1970.2)
- B 247:2 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Butler, T, Barnens skolvägar och trafikvanor
- B 251:8 SVRs Plananvisningskommitté, Paus, K, Widing, Å och Berglund, C-O, Rekommendationer för tekniska och ekonomiska utredningar vid upprättande av planförslag. Del 4:1 Plankostnadskalkyler med bilagor, Del 4:2 Plankostnadskalkyler - kostnadskalkyluppgifter
- B 278:2 Institutionen för trafikteknik, LTH, Wallström, C, Studier i generetik. Bilistens handlingsalternativ vid åtgärder som begränsar biltrafik till stadskärnan. Möjligheter att genom parkeringsreglering begränsa biltrafiken till och från stadskärnan
Aamissepp, J och Järnland, H, Beräkning av trafikmängdernas variationer i och kring stadskärnan vid olika markutnyttjande i en enkärnig stad
Wallström, C, Förundersökning, trafikanter till stadskärnan i Malmö, 1969
- B 320 Avdelningen för formlära, LTH, Acking, C-A och Küller, R, Dynamisk visuell arkitekturperception: Del 1 Miljö - en semantisk beskrivningsmodell; Del 2 Metoder för presentation av planerad miljö (Avdelningen för formlära, sektionen för arkitektur, LTH, arbetsrapport 1 och 2:1972)
- B 335:1-2 Institutionen för trafikteknik, LTH, Nordqvist, S, Godsförflyttningar i tätortsregioner (mars 1969)
- B 420 Institutionen för industriell ekonomi och organisation, Industriell anläggningsteknik, KTH, Sällemark, R och Thörn, A, Ekonomiska konsekvenser av företagets dispositionsplan. Delrapport 9 Undersökning av kommunens kostnader vid ett större område
- B 436:2 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Dahlgren, R, Hellberg, J och Lindberg, G, Boendeaktiviteter och omgivning, Relationernas art, innehåll, registrering och representation (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling nr 13/1971)
- B 471:5 Matematiska institutionen, KTH, Snickars, F och Lundqvist, L, En kontaktmodell för inomregional lokalisering
Snickars, F, Convexity properties of a regional location problem
Snickars, F, En dynamisk lokaliseringsmodell
- B 492 Byggnadsbolaget Prosako, Undersökning om boendepreferenser i Storstockholmsområdet
- B 495 Pedagogiska institutionen, Lärarhögskolan i Stockholm, Björklid-Chu, P Kartläggning av barns aktiviteter inom ett modernt bostadsområde
- B 518 Persson, I, Eliasson, B och Lidman, H, Nybyggnadsförbuds effekter på äldre villabebyggelse

- B 522:1-3 Institutionen för stadsbyggnad, CTH,
Forskargruppen Scaft, Studier av gånggators genomförande:
Del 1 Inventering av genomförda och planerade gånggator, 1969;
Del 2 Stora Brogatan i Borås;
Del 3 Prästgatan i Östersund;
Del 4 Datainsamling (Institutionen för stadsbyggnad, CTH, meddelande
nr 27/1969, nr 32/1971, nr 35/1971 och nr 41/1971)
- B 523 Avdelningen för arkitektur la, LTH, Lindström, K, Samuelson, S och
Siksiö, O, Förtätad bebyggelse
- B 568:1-3 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Nordbeck, S, Urban
Allometric Growth (Särtryck ur Geografiska Annaler, Vol 53, Ser B
1971.1)
- B 568:4 Institutionen för byggnadsfunktionslära, Nordbeck, S och Rystedt, B,
Datamaskinskartografi, systemet NORMAP, text, tabeller, figurer,
litteratur - FORTRAN program
- B 570:1-3 NORDPLAN
Nordquist, S, Samhällsplanering med hänsyn till kollektiv trafik,
Inventering och analys av hittillsvarande praxis
Holmberg, B, Metod för beskrivning av ett kollektivtrafiksystems
standard
- B 576 Kleineisel, J, Stadens form, Samhällsmönstrens och teknikens be-
tydelse för städernas utveckling (Bokförlaget FORUM, Stockholm 1971)
- B 625:3 Linn, B, Storgårdarna, Studier av stadsbyggandets strukturering
- B 630 Avdelningen för formlära, KTH, Edberg, G, Gruppen för miljöpsykologi,
Symposium nr 2 på KTH den 20.4.1971
- B 633 Ingenjörsvetenskapsakademien, Brohult, S, Samhällsbyggandets framtida
tekniska problem (IVA-rapport 39)
- B 644 Reimers, R, Nomogramserier. En grafisk metod för beskrivning av
samband mellan variabler som använts inom fysisk planering
- B 646:3 Nationalekonomiska institutionen, Göteborgs Universitet,
Jungen, R och Lönnroth, J, Sambandet mellan fysisk och ekonomisk
planering - ansats till beskrivningsmodell samt försök att tillämpa
denna på Sverige och Polen (Nationalekonomiska institutionen, Göte-
borgs Universitet, Memorandum nr 30/maj 1972, arbetsrapport)
Adlerbert, S, Svensk vattenförvaltning och dess organisation från
samhällsekonomisk synpunkt (Nationalekonomiska institutionen, Göte-
borgs Universitet, Memorandum nr 28/maj 1972)
Andersson, L och Gunnarsson, J, Storföretagens betydelse för mark-
användningen - lägesrapport (Nationalekonomiska institutionen, Göte-
borgs Universitet, Memorandum nr 29/maj 1972)
- B 647:1-3 Khakee, A, Co-ordination of social, economic and physical planning.
A comparative analysis. (Från Nordiska Institutet för Samhällsplane-
ring Working paper No 2 Application of cost benefit analysis to
urban planning)
- B 647:4 Khakee, A, Co-ordination of social, economic and physical planning:
A comparative analysis. Working paper No 3 Analysis of urban develop-
ment
- B 676 Avdelningen för formlära, LTH, Acking, C-A och Nelton, A, Miljö-
gestaltning för synskadade - förstudie och förförsök (Avdelningen
för formlära, LTH, arbetsrapport nr 3/1970)
- B 678 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Törnqvist, G,
Nordbeck, S, Rystedt, B och Gould, P, Multiple location analysis
(Lund Studies in Geography, Ser C No 12)

- B 679:1-2 Pedagogiska institutionen, Stockholms Universitet,
Bell, R, Gemensam barnpassning. Kooperativ lekverksamhet hos
några grannskapsgrupper i Stockholm
Bell, R och Westius, S, Några teorier om grannskapet och grann-
relationer
Hultén, P, Löfberg, A och Talerud, B, Fysiskt-socialt utrymme och
mänsklig utveckling. Förslag till arbetsmodell för analys av boende-
områdets egenskaper i relation till människors rätt till individuell,
social och kulturell utveckling
- B 728 NORDPLAN, Andersson, H O, Markklassificering för fysisk planering -
inledande studier
- B 741 PLANFOR, Arbetsgrupp för trafik och stadsplaneringsforskning, Lunds
Universitet, Lövemark, O, Trafikseparering
- B 746:3 Avdelningen för samhällsbyggnad, KTH, Wirén, E och Suneson, P,
Inomregional allokeringsteknik. Modeller för sammanlänkning av små
tätortsgrupper till regionsamhällen
- B 765 Allmänna Ingenjörbyrå AB, Lindahl, L och Eklind, B, Val mellan
bil och kollektiva färdmedel i Norrköping
- B 771 Möller, S G, A system of describing and classifying information
concerning land forms (engelsk översättning av R19/1971)
- B 859 Avdelningen för samhällsbyggnad, KTH, Edsjö, E, Maunsbach, T och
Mårtensson, B, Beslutsunderlag för den fysiska planeringen i små
och medelstora kommuner
- B 861 Institutionen för konstvetenskap, Stockholms Universitet, Råberg, P G
Det subjektiva rummet I. Hypoteser kring en perceptuell arkitektur-
teori
- B 930 Institutionen för stadsbyggnad, CTH, Forskargruppen Scaft, Uppfölj-
ning av riktlinjer SCAFT 1968. Analys av stadsplanetävlingar

BYGGNADSPLANERING

- B 313:2 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH
Pedersen, B, Bostadskomplement, Exempel från programutredningar på kommunal nivå (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling 5/1971)
Malmgren, G, Bostadskomplement, Dagligvaruhandel 2, Avstånd, pris, sortiment, Räkneexempel kring dagligvaruhandelns utglesning (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling 7/1971)
Malmgren, G, Bostadskomplement, Dagligvaruhandel 4, Butikens sociala roll. En undersökning i Malmö (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling 9/1971)
- B 467:2 Thafvelin, H, Binärt perspektiv
- B 572:3 Institutionen för arkitektur, LTH, Cole, A, The design system - programs and data
- B 593:4-5 Avdelningen för arkitektur, KTH, Ahlin, J, Nilsson, B och Ranhagen, U
Arbetsområden och arbetslokaler inom industrin - Etapp I (Avdelningen för arkitektur, KTH, skrift 1972:5)
Törnqvist, A, Arbetslokaler - generalitet och föränderbarhet - Etapp I (Avdelningen för arkitektur, KTH, skrift 1972:6)
- B 594 Institutionen för arkitektur II S, KTH, Erenurm, V, Tidsberoende problemlösning och strukturaliska metodstudier i arkitektonisk utveckling 1950-70
- B 648 Institutionen för byggnadsfunktionslära, KTH, Misra, S K och Thiberg, S, Identification and classification of social aspects of housing and urban development
Misra, S K, Needs, behaviour and physical environment
(Institutionen för byggnadsfunktionslära, KTH, rapport 4:1971)
- B 649 Institutionen för byggnadsfunktionslära, KTH, Englund, M och Hallberg, G, Metoder för fullskaleförsök tillämpbara inom byggnadsfunktionslära (Institutionen för byggnadsfunktionslära, KTH, rapport nr 1:1972)
- B 651:2 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Cronberg, T, Krav på byggnader, Översikt över befintliga krav, Analys av brukarens krav, (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling 1:1972)
- B 680 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, Nilsson, R, Thorén, E och Åhlund, O, Anpassbara bostäder, etapp 1 (Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, arbetshandling nr 12/1971)
- B 715:2 Institutionen för byggnadsfunktionslära, LTH, af Klercker, J, Mattsson, M och Wennström, B, PM angående studier av lokaler för skola - fritid
- B 730:2 Samarbetsgruppen för typhusredovisning, STYR-Gruppen, Knutsson, C, Typhusredovisning - Utformning av system för fullständig typhusredovisning, Etapp B
- B 769 Lunding, K, Skolgårdar och uppehållsrum
- B 774 Abramson, B och Fridell, S, Den fysiska närmiljön för psykiskt utvecklingsstörda barn och ungdomar med flerhandikapp
- B 878 Avdelningen för formlära, KTH, Tikkanen, K, Research program. Significance of windows in classrooms. Evaluation of built-in environments by a comparative method

MATERIAL OCH KONSTRUKTIONER

- C 87:6 Sveriges Plastförbund, Byggplastavdelningen, Nilsson, L, PVC-tapeters beteende och medverkan vid brand - En inledande undersökning i modellskala
- C 122:3 Jangdahl, C-E, Skiffersvällningar i Östersundsområdet. Supplement till R 35:1971
- C 130:7 IVAs Pålkommision
 Årsredogörelse 1.3.71 - 29.2.72
 Hellers, B G och Sahlin, S, Påkänningar, sprickbildning och utmattning vid slagning av armerade modellpålar av betong (Pålkommisionen meddelande nr 14)
 Fjelkner, G, Stålpålars bärförmåga, Resultat av fältförsök med lätta slagdon (Pålkommisionen, meddelande nr 16)
 Fellenius, B H, Negative skin friction on long piles in clay I. Results of a full scale investigation II. General views and design recommendations (Pålkommisionen, meddelande nr 18)
 Nilsson, Å och Winqvist, T, Studier av en friktionspåles verkningssätt (Pålkommisionen, SPR nr 29)
 Nilsson, Å och Winqvist, T, Statistik över antal slagna pålmetrar 1962, 1966, 1968 och 1970 (Pålkommisionen, SPR nr 30)
 Rhenman, S-E, Friktionspålning för brostöd nr 2 vid Albysjön, tunnelbana 2 SV, Botkyrkabanan (Pålkommisionen, SPR nr 31)
 Bergdahl, U, Aktuellt forskningsbehov för pålområdet i Sverige i juni 1971 (Pålkommisionen, SPR nr 32)
 Sättningar vid pålning. Olika djupgrundläggningsmetoder. Intryck från pålkonferens (Pålkommisionen, SPR nr 33)
 On the bearing capacity of driven piles (Pålkommisionen, SPR nr 34)
- C 231 Axel Johnsson Institutet för Industriplanering, Hörmander, O och Haagen, T, Undersökning av negativ friktion på långa betongpålar, slagna till fast botten i normalkonsoliderad lera
- C 282:5-8 Institutionen för byggnadsteknik, byggnadsakustik och byggnadskonstruktion, CTH,
 Malinowski, R, Tillämpad forskning och grundforskning inom betongteknologi och byggnadsmateriallära med särskild anknytning till elementbyggeri. Treårsrapport för perioden 1.7.68 - 30.6.71
 Nilsson, I H E, Upplagshållfasthet hos betongbjälklag. Inverkan av olika armeringsutformningar (Institutionen för konstruktions-teknik, CTH, rapport 71:4)
 Nilsson, I H E, Laborationer och seminarier i fortsättningskursen i betongbyggnad vt 1970 (Institutionen för konstruktionsteknik, rapport 70:3)
 Losberg, A och Cederwall, K, Årsredogörelse 1.7.70 - 30.6.71 avseende utfört arbete rörande hållfasthets- och konstruktionsfrågor för betong och murverk med speciell anknytning till elementbyggnadstekniken
 Nilsson, I H E och Losberg, A, Joint details (Institutionen för konstruktionsteknik, CTH, rapport 71:9)
 Nilsson, I H E och Losberg, A, The strength of horizontally loaded prefabricated brick panel walls (Institutionen för konstruktions-teknik, CTH, publikation 71:4)
 Karlsson, I, Torsional stiffness of reinforced concrete structures in pure torsion (Division of concrete structures, CTH, report 71:1)
 Elfgrén, L och Karlsson, I, Tests on rectangular reinforced concrete beams in combined bending, torsion and shear (Institutionen för betongbyggnad, CTH, rapport 71:2)
 Elfgrén, L, Reinforced concrete beams loaded in combined torsion, bending and shear. A study of the ultimate load-carrying capacity (Institutionen för betongbyggnad, CTH, rapport 71:3)

- C 351:4 Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B, Kryprum - grundläggningsdjup, värmeisolering och fuktförhållanden
- C 356:1-5 Avdelning byggnadsmateriallära, LTH
Beständighet, reologi, fukt. En treårsredovisning 1968-1971 (Institutionen för byggnadsteknik, rapport 22/1971)
- Fagerlund, G, Determination of pore-size distribution in the pore-radius range above 1 000 Å by measurements of negative pore-water pressures and in the pore-radius range 5 000 Å - 30 Å by measurements of non-freezable water contents of different temperatures (Contribution to RILEM Committee Pore Structure and Properties)
- Adamson, B, Ahlgren, L, Bergström S G, Larsson, P-G och Mattsson, P-O Fukt i golv och väggar. Undersökningar utförda 1967-1970
- Nielsen, A, Rheology of building materials
- Årsredogörelse 1971/72 angående byggnadsmaterialforskning inom områdena beständighet, reologi, fukt
- Fagerlund, G, Critical degree of saturation - a tool for estimating the frost resistance of building materials (The Lund Institute of Technology, Division of Building Materials, Lund, December 1970)
- Fagerlund, G, The concept critical degree of saturation - with application to the frost-resistance of light weight concretes, - Contribution to FIP/CEB colloquium on the Uses of Light weight Concretes, Copenhagen 7.5.1971 (Division of Building Materials, LTH, May 1971)
- Fagerlund, G, Samband mellan porositet och några materialegenskaper - preliminär studie (Institutionen för byggnadsmateriallära, LTH, Lund i september 1971)
- Fagerlund, G, Degré Critique de Saturation. Un outil pour l'estimation de la résistance au gel des matériaux de construction (Extrait de Matériaux et Constructions n°23, volume 4 sept-octobre 1971)
- Ahlgren, L och Adamson, B, Measurements of vapour transfer (Department of Building Material - preliminary report)
- Adamson, B, Ahlgren, L, Bergström, S G, Larsson, P-G och Mattsson, P-O Fukt i golv och väggar - Undersökningar utförda 1967-1970 (Avdelningen för byggnadsmateriallära, LTH)
- C 368:4 Jerbo, A, Kemisk djupstabilisering av bottniska lersediment. Del II - Resultat från försöksplatserna i Boden, Umeå, Rössötjärn, Kramfors samt Sprängsviken
- C 401 Institutionen för byggnadsteknik, LTH, Forsler, Jonasson, Landin, Schärnell och Åkerlund, Snödjup och vattenvärde (Institutionen för byggnadsteknik, LTH, rapport 24/1971)
- NKB - Nordiska kommittén för byggnadsbestämmelser. Belastningsutskottet, September 1971 - Principförslag till lastbestämmelser
- C 402 Svensk Akustikplanering AB, Lundquist, B, Programbeskrivning för utvärdering av rumsisolering mot luft- och stegljud samt reduktionstalsmätning i laboratorium
- C 403 Svensk Akustikplanering AB, Lundquist, B, Skivspelare för brusalt-ring vid luftljudsmätning. Direkt uppmätning av korrektionsterm genom användning av standardljudkälla
- C 405 Svensk Akustikplanering AB, Lundquist, B, Fluktuerande bullers störningsgrad. Projektering av analysator
- C 406:1-2 Svensk Akustikplanering AB, Lindblad, S, Studier och mätningar av ljudutbredning över plan mark och med ljudskärmande anordningar. Förbättrad beräkningsmodell samt genomförda dataprogram med slutresultat. Mätmetoder för bestämning av markimpedans. - Tillämpning på trafikbuller med engelsk sammanfattning

- C 407:2 Statens provningsanstalt
Saare, E och Ottoson, G, Bestämning av hållfasthets- och deformationsegenskaper vid böjprovning av hängrännor
Saare, E och Ottoson, G, Bestämning av utdragskrafter hos upphängningskrokar och stuprörssvep (SP rapport P69-164)
Saare, E och Ottoson, G, Jämförande provning av fuktbetingade rörelser hos ytbelagda skivor (SP rapport P69-169)
Galvenius, G, Bestämning av mätnoggrannhet och miljöns inverkan på denna hos avvägningsinstrument (SP rapport P69-176)
- C 433:2-6 Institutionen för konstruktionsteknik, stål- och träbyggnad, CTH, Larsson, H I, Trapetsprofilerad stålplåt vid böjning (Institutionen för konstruktionsteknik, CTH, Intern skrift S 72:2)
Hövik, J, Bärförmågan hos I- och lådbalkar i trämaterial
Del 2: I-balkar med flänsar av sågat virke och balkliv av träfiberskivor (Institutionen för konstruktionsteknik, stål- och träbyggnad, CTH, publikation S 72:1)
- C 439:5 Institutionen för geoteknik med grundläggning, CTH, Lindblom, U, Deformationer i packade sprängstensfyllningar: Delrapport 3. Tidigare undersökningar; Delrapport 4, Fältförsök; Delrapport 5. Laboratorieundersökningar
Hartlén, J, Moränleras deformations- och bärighetsegenskaper - Fullskaleförsök i fält samt laboratorieförsök
Eresund, S, Djupa fundament på friktionsjord - reducereing av sättningar genom dynamisk förbelastning
- C 443:5 Institutionen för byggnadsteknik, LTH, Bomberg, M, Water flow through porous materials: Part I Methods of water transport measurements; Part II Relative suction model; Part III Applications of the relative suction model (Institutionen för byggnadsteknik, rapport 19, 20 och 21/1972)
Sandberg, P I, Samtidig ångdiffusion och luftströmning genom ett poröst material (Institutionen för byggnadsteknik, rapport 27, Lund 1971)
Bankvall, C, Värmetransport i fiberisolerade konstruktioner. Den naturliga konvektionens betydelse (Institutionen för byggnadsteknik, rapport 25, Lund 1971)
Björhn, M och Borggren, L, Vidhäftning av takpapp på träunderlag (Byggmästaren nr 2, 1972)
Bankvall, C, Snabb precisionsmätning i plattapparat av ett materials värmeisoleringsförmåga (Särtryck ur VVS nr 10, 1971)
Nevander, L E, Slagregn på fasadtegelväggar
Bankvall, C, Värmetransport i isoleringsmaterial (Byggmästaren nr 1, 1972)
Bankvall, C, Värmeisoleringsmaterialets funktion i konstruktion (Byggmästaren nr 2, 1972)
Holmstrand, H, Nordström, K-G och Svennerstedt, B, Lättklinker i takkonstruktion. En undersökning av lättklinkers lämplighet för användning i ventilerade skikt (Institutionen för byggnadsteknik, rapport X3:71)
Björhn, M och Borggren, L, Papp på träunderlag. En undersökning avseende pappspikens utdragshållfasthet och underlagspappens stanshållfasthet (Institutionen för byggnadsteknik, rapport X2:71)
- C 448 Sabelström, S, Erforderlig efterbearbetning av termiskt skurna kanter
- C 451 AB Strängbetong, Bernander, K-G och Liefvendahl, T, Samverkan mellan överbetong och TT-element
- C 464 Statens provningsanstalt, Ulfvarsson, U, Hammarbäck, V-A och Ström, E Undersökning av provningsmetoder för mekaniska egenskaper hos lacker

- C 479:6 Institutionen för byggnadsstatik, LTH,
Årsredogörelse över utförd verksamhet inom området "Brandteknisk dimensionering av bärande och avskiljande byggnadskonstruktioner"
- Thelandersson, S, Undersökning av betongens draghållfasthet inom för brand aktuellt temperaturområde
- Magnusson, S E och Thelandersson, S, Temperature-Time Curves for the Complete Process of Fire Development. A Theoretical Study of Wood Fuel Fires in Enclosed Spaces (Acta Polytechnica Scandinavica Ci 65, Stockholm 1970)
- Magnusson, S E och Thelandersson, S, Comments on Rate of Gas Flow and Rate of Burning for Fires in Enclosures. (Division of Structural Mechanics and Concrete Construction, LTH, Bulletin 19/1971)
- Pettersson, O, The Possibilities of Predicting the Fire Behaviour of Structures on the Basis of Data from Standard Fire Resistance Tests. (Division of Structural Mechanics and Concrete Construction, LTH, Bulletin 20, 1971)
- Magnusson, S E och Pettersson, O, Brandteknisk dimensionering av stålkonstruktioner. (NJA Stålhandbok, Luleå 1972)
- Pettersson, O, Fire Research and Building - Swedish Structural Fire Engineering Research in Progress (Division of Structural Mechanics and Concrete Construction, LTH, Bulletin 22, 1971)
- C 480:3 Avdelningen för matematisk fysik, LTH,
Claesson, J, Beräkning av temperaturfördelning under huskropp
- Claesson, J, Analytiska lösningar och program för beräkning av temperaturförlopp i hårdnande betong
- C 498 Statens Provningsanstalt, Paljak, I och Pettersson, B, Termografering av byggnader
- C 499 Statens Provningsanstalt, Paljak, I, Condensation in slabs of cellular plastics
- C 500 Statens geotekniska institut, Broms, B och Rhenman, S-E, Jordtryck mot källarväggar - resultat av fullskaleförsök
- C 505:3 Statens provningsanstalt, Frick, O F V, Metod för provning av golv-materials förmåga att motstå nötning. Fortsatta undersökningar för att finna ett syntetiskt material som ersättning för läder i de nötande trissorna
- C 525 Statens planverks murbrukskommitté, Saretok, V, Framtagning av underlag för murbruksnormer
- C 526 Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Adamson, B, Klimatforskningslaboratorium
- C 528 Institutionen för flygplanstatik och flygplanbyggnad, KTH, Rand, T, Klimatanläggning (Institutionen för flygplanstatik och flygplanbyggnad, rapport YU-58)
- C 529 AB Skånska Cementgjuteriet, Hasselblad, V, Fogar i husfasader
- C 547 Institutionen för geoteknik, KTH, Heiner, A, Strength and compaction properties of frozen soil
- C 550 Institutionen för brobyggnad, KTH, Keijer, U, Långtidsförsök på pelare och balkar av armerad betong och spännbetong. En litteraturöversikt
- C 551:3 Institutionen för husbyggnad, Immissionsforskningen, CTH,
Wilhelmsen, A-M, Ljudbangen - ett miljöproblem. (Särtryck ur Väg- och Vattenbyggaren nr 5, 1971)

- C 575:4 Institutionen för byggnadsteknik, KTH,
Elmroth, A och Höglund, I, Nya källarytterväggar ger bostadsklimat
under mark (Byggförlaget 1971)
- Elmroth, A och Höglund, I, Golv på mark - Kantisolering och/eller
värmekabel? Ett komfortproblem vid elvärmda småhus
- Glas, L-O och Höglund, I, Yttertakkonstruktioners inverkan på kost-
nader för klimatanläggning - en jämförelse mellan två typer av flacka
tak (Vägar- och vattenbyggaren nr 11, 1971)
- Lindkvist, H och Mattsson, B, Värmeegenomgångstal för källarkonstruk-
tioner
- Elmroth, A och Höglund, I, Crawl spaces of cellular concrete -
moisture conditions and the relation between drying-out time and
ventilation
- Höglund, I och Elmroth, A, Modern external basement walls of
aerated concrete - with particular reference to heat insulation
and moisture problems
- Elmroth, A, Höglund, I, Lindkvist, H och Mattsson, B, Undersökning
av en fasadkonstruktion för Kv Garnisonen, administrationsbyggnad,
Stockholm
- Höglund, I, Metod för beräkning av extrema yttertemperaturer hos
isolerade ytterkonstruktioner
- Lindkvist, H och Mattsson, B, Fuktskydd och värmeisolering vid
källarytterväggar
- C 582:2 Institutionen för byggnadsakustik, KTH, Wahlström, S och Åberg, S,
Byggnaders isolering mot flygbuller
- C 598 Institutet för högspänningsforskning, Uppsala Universitet,
Lundquist, S, Elektriska klimatet i våra bostäder
- Lundquist, S, Vårt elektriska bostadsklimat - en systematisk över-
sikt
- C 599:1-2 Centerlöf & Holmberg AB
Holmberg, Å, Dimensionering med hänsyn till sprickbildning
- Holmberg, Å och Lindgren, S, Sprickor i betongväggar
- C 601 Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH, Kärrholm, G och
Dubinski, M K, Funktionsbetingade deformationskrav (Institutionen
för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 1971:8)
- C 609 Chalmers provningsanstalt, Saretok, V, Inverkan av formstagens ut-
formning på täthet hos vattentäta betongkonstruktioner
- C 653:2 Bergkonsult AB, Granström, S och Carlsson, M, Byggnaders utform-
ning för undvikande av fortskridande ras
- C 660 Ingemanssons Ingenjörbyrå AB, Svensson, J, Förhandsbestämning av
stegljudsisolering vid mjuka golvbeläggningar
- C 681 Kärrholms Konstruktionskontor AB, Kärrholm, G, Söderberg, G och
Karlsson, S, Konstruktioner i vårdbyggnader - krav och struktur
- C 682:1-2 Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH,
Harrysson, C, Elementfogar mellan fasader och tvärväggar, hållfast-
het och styvhet (Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH,
rapport 1971:10)
- Harrysson, C, Krafter och deformationer i elementfogar mellan fa-
sader och tvärväggar, arbetsrapport II (Institutionen för bygg-
nadskonstruktion, CTH, rapport 1971:11)
- Harrysson, C, Deformationsmätningar på bärande elementväggar
(Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 1971:2)
- Harrysson, C, Experimentell undersökning av elementfogars håll-
fasthetsegenskaper

- C 682:1-2 Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH,
 Harrysson, C, Deformationsmätningar i monteringsbyggt flerfamiljs-
 hus (Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 1971:33)
 Persson, M, Termiska förhållanden vid anslutning mellan yttervägg
 och utkragande bjälklag. Teoretisk och experimentell studie (Insti-
 tutionen för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 1971:30)
 Persson, M, Konvektion i porösa material, Speciellt mineralull. En
 bibliografi (Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH, rapport
 1971:29)
 Petersson, H, Vertikalt belastade skivstommar - spänningar och
 deformationer beräknade med strängmetod (Institutionen för bygg-
 nadskonstruktion, CTH, rapport 1971:40)
 Harrysson, C, Byggnadsaerodynamik - En bibliografi (Institutionen
 för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 37:1971)
 Harrysson, C, Elementfogar - En bibliografi (Institutionen för
 byggnadskonstruktion, CTH, rapport 39:1971)
 Harrysson, C, Trä och träförband - En bibliografi (Institutionen
 för byggnadskonstruktion, CTH, rapport 41:1971)
 Handa, K N, Natural Frequencies of Frames (Institutionen för bygg-
 nadskonstruktion, CTH, rapport 43:1971)
 Handa, K N, Dynamic response of tall structures to atmospheric
 turbulence (Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH, publika-
 tion 1971:20)
 Handa, K N, Higher order inplane plate element for static and
 dynamic analysis (Institutionen för byggnadskonstruktion, CTH,
 rapport 1972:4)
- C 683 Statens provningsanstalt, Ödeen, K, Results of 32 fire-tests on
 modelscale
- C 684:2 Cement & Betonginstitutet, Alexanderson, J, Hållfasthetsförlust
 hos värmehärdad betong
- C 685 Nordiska Institutet för Färgforskning, Säberg, O, Nedsmutsning -
 målning, Föreorende ytor som underlag för målningfärg, Littera-
 turundersökning
- C 686:2 Nordiska Institutet för Färgforskning, Lindberg, B, Betongmålning.
 Fuktens betydelse för egenskaperna hos målad betong och lättbetong.
 Statusrapport + engelsk summary
- C 687 Nordiska Institutet för Färgforskning, Lindberg, B, Betongmålning.
 Karakterisering av betongs och lättbetongs ytskikt
- C 691 Institutionen för husbyggnad, Immissionsforskningen, CTH,
 Jacobsson, L, Kiessling, W och Lindgren, H, Immissionsbetingade
 byggnadsskador, Fasadnedsmutsning
- C 695 Ingenjörfirma Pehr Engwall AB, Engwall, A, Metoder för provning
 av dilatationsfogband med avseende på skjuvning och vattentätet
- C 706 Institutionen för byggnadsakustik, CTH,
 Fahy, F, Wave propagation in frame wall structures (CTH-rapport
 70-37)
 Fahy, F, Sound transmission through frame walls, (CTH-rapport 70-38)
 Fahy, F, Guide to calculation of propagation constants in single
 and double frame walls, (CTH-rapport 70-39)
 Kihlman, T, Report on the influence of boundary conditions on the
 reduction index
 Kihlman, T, Granhäll, A och Stangham, E, Reduction index measurements
 with a parallell analyzer and a computer on-line
 Kihlman, T, Randvillkorens inverkan på reduktionstal
 Nilsson, A C och Kihlman, T, Influence of boundary conditions upon
 the reduction index of a wall between two rectangular rooms

- C 707 Ingemanssons Ingenjörbyrå AB, Ljunggren, S, Ljudisolering hos fönster mot trafikbuller (finns även på engelska)
- C 710 Cement- och Betonginstitutet, Johansson, A och Skarendahl, Å, Färgvariationer hos betong (Cement- och Betonginstitutet, rapport nr 7132)
- C 733 Avdelningen för arkitektur, KTH, Allpere, J, m fl, Ytskikt - rengöring. Materialval och behandling av ytskikt, byggnadsdelarnas och byggnadernas utformning ur rengöringssynpunkt
- C 736 Institutionen för byggnadsstatik, LTH, Alemo, J, Experimentellt studium av en stödförskjutnings inverkan på en belastad kontinuerlig betongbalk
- C 737 Stabilator AB, Helmfrid, H P, Automatisk påslagning. Utprovning av apparatur, samt jämförelse mellan automatisk och konventionell påslagning
Påslagning med automatisk manövrering - Utprovning av apparatur, samt jämförelse mellan automatisk och konventionell påslagning
- C 740 Avdelningen för stålbyggnad, KTH, Baehre, R och Carlsson, G, Stålstommars måttnoggrannhet i hallbyggnader - Fältmätningar och utvärdering av mätresultaten
- C 742:2 Stålbyggnadsinstitutet,
Forskning vid Stålbyggnadsinstitutet 1.3.1971-1.3.1972
Forskning och utveckling vid Stålbyggnadsinstitutet 1970/71 (SBI-publikation nr 20/1971)
Forskningsprojekt vid Stålbyggnadsinstitutet. - Förteckning över pågående och avslutade delprojekt
Stålbyggnadsinstitutet - Verksamhetsberättelse 1970
Alpsten, G och Wallin, L, Program för stålbyggnadsforskning vid Stålbyggnadsinstitutet under 1970/73 (SBI-rapport 31 mars 1970)
Wallin, L, Symposium on mass-produced steel structures, Praha, 1971
Granström, A och Alpsten, G, Lamellar Tearing - A Literature Survey (Särtryck ur Jernkontorets Annaler, Vol 155, 1971, SBI-publication No 22/1971)
Friis, L E, Oxelösunds Järnverk och Sperle, J O, ASEA och Wallin, L, Fatigue strength of welded joints - Some Swedish results during recent years
Forsberg, U och Thor, J, Brandbelastningsstatistik för skolor och hotell (SBI-rapport 44:1, maj 1971)
Thor, J, Strålningspåverkan på isolerade eller endast med undertak isolerade stålkonstruktioner utsatta för brand (SBI-rapport nr 9:6, augusti 1971)
Utvändigt isolerade plåttak - forsknings- och utvecklingsuppgifter (SBI-rapport 5:3, april 1971)
Granström, A, Konstruktionselement med kraftöverföring i tjockleksriktningen - inledande provning (SBI-rapport 15:5, december 1971)
Fabricius, O, Beräkning av trapetsprofilerad plåt (SBI-rapport 12:2, december 1971)
Wallin, L, Welding in Steel Construction (SBI-publication 28, June 1971, Särtryck ur Svetsen, årgång 30, nr 3, maj 1971)
Franklin, B, Skolbyggnad i stål (SBI-publikation nr 27/1971)
Wallin, L, Vattentorn i stål - Särtryck ur Byggmästaren nr 12, 1971 (SBI-publikation nr 31/1971)
Alpsten, G, Synpunkter på detaljutformningen av stålkonstruktioner - Särtryck ur Väg- och Vattenbyggaren nr 10 och 11, 1971 (SBI-publikation nr 29/1971)
Lundin, K och Thor, J, Stålbyggandets materialförsörjning (SBI-publikation nr 25, april 1971)

- C 742:2 Stålbyggnadsinstitutet,
Thor, J, Flervånings parkeringshus med stålstomme utan brandisoler-
ning (SBI-publikation nr 21/1971)
Thor, J, Effect of Creep on Load-Bearing Capacity of Steel Beams
Exposed to Fire (SBI-publication No 24/1971)
Wallin, L, Neues Gebäude für den Schwedischen Reichstag in Stockholm
Särtryck ur Nr 3 - März 1971 - Acier- Stahl - Steel Internationale
Zeitschrift für das Bauen mit Stahl (SBI - Veröffentlichung Nr 26)
Stålbyggnadsdagen 1970 - Tunntplåt och tunntplåtkonstruktioner
Thor, J, Vattenfyllda hållprofiler av stål - en annorlunda metod
för brandskydd (Särtryck ur Väg- och vattenbyggaren nr 8 och 9/1971)
Stålbyggnad - Detaljutformning (SBI-rapport 30:2/1971)
- C 750 Byggstandardiseringen, Orrje & Co, Hult, G, Slagprovning av betong-
pålar försedda med lös eller fastgjuten bergsko, Undersökning av
lämplig fortsättningsmetod för lös bergsko
- C 752 Institutionen för byggnadsteknik, CTH,
Anderlind, G, Springors och spalters inverkan på värmeisolering av
cellplast (Institutionen för byggnadsteknik, CTH, publikation nr 98)
Anderlind, G, "The guarded hot box". Beskrivning av försöksanordning
vid Institutionen för byggnadsteknik, CTH (Institutionen för bygg-
nadsteknik, CTH, publikation nr 164)
Anderlind, G, Inverkan av springor och spalter på värmeisoleringen
hos väggar isolerade med skivor av styrencellplast (Institutionen
för byggnadsteknik, CTH, rapport nr 199, april 1972)
- C 754 Institutionen för byggnadsteknik, CTH,
Purins, E, Gasbetongens draghållfasthet och elasticitetsmodul vid
dragnig som funktion av fukthalten (Institutionen för byggnads-
teknik, byggnadsakustik och byggnadsorganisation, CTH, publikation
nr 56. Finns även på tyska som publikation nr 178)
Purins, E, Gasbetongens tryck- och draghållfasthet som funktion
av fukthalten
- C 779 Bjerking Ingenjörbyrå AB, Geoteknikdata-Gruppen, Uppsala
Geoteknik - data, Etapp I
Lundin, S-E, Stephansson, O, Röberg, M och Zetterlund, P,
Geoteknik-Data - Program för upprättande av centralt och lokalt
datasystem för insamling, redovisning och lagring av geotekniska
undersökningsresultat
- C 787 Institutionen för byggnadsakustik, KTH, Fessé, B, Studium av
spaltabsorbent
- C 802 Ingemanssons Ingenjörbyrå AB,
Ljunggren, S, En beräkningsmetod för vägtrafikbuller
Ljunggren, S och Ingemansson, S, Projektering med hänsyn till väg-
trafikbuller - sammanfattning
Ljunggren, S och Benjegård, S-O, Projektering med hänsyn till tåg-
buller samt vägtrafikbuller. Del I, Tågbuller
- C 810 Institutionen för byggnadsteknik, byggnadsakustik och byggnadskonst-
ruktion, CTH,
Berntsson, L, Hedberg, B och Malinowski, R, Temperatur- och håll-
fasthetsutveckling i betongväggar och vakuumbehandlade bjälklag
gjutna i tunnelform
Bäckström, T, Hedberg, B och Malinowski, R, Lättklinkerbetongele-
ment tillverkade i vertikala batteriformar
Berntsson, L, Cementmängdens inverkan på tryckhållfastheterna hos
höghållfast betong (Institutionen för byggnadsteknik, CTH, rapport
1971:12)

- C 811 Institutionen för byggnadsteknik, byggnadsakustik och byggnads-
konstruktion, CTH, Ondrus, I och Srebnik, M, Inverkan av styren-
mängd på viskositet och hållfasthet hos omättad polyesterplast.
Del I: Undersökningar av polyesterbrukets egenskaper (Institu-
tionen för byggnadsteknik, CTH, Rapport 1971:7)
- C 813 Sveriges Plastförbund, Molin, J, Dimensioneringsunderlag för dräne-
ringsrör av plast,
Dräneringsrör. Läggningsanvisningar för husgrundsdränering.
Dräneringsrör utförda av termoplast, PVC och PEH,
Dräneringsrör. SPF-Verksnorm nr 800 och 900. Dräneringsrör utförda
av termoplast PVC och PEH (Sveriges Plastförbund, utgåva 1971-10-15)
- C 833 Institutionen för byggnadsteknik, KTH, Ivansson, B-O och Ström, H,
Fingerskarvning av virke och plywood
- C 864 Institutionen för byggnadsakustik, CTH,
Kihlman, T och Nilsson, A C, A comparison between reduction index
measurements in five laboratories
Kihlman, T och Nilsson, A C, The effects of some laboratory designs
and mounting conditions on reduction index measurements
Nilsson, A C, Reduction index and boundary conditions for a wall
between two rectangular rooms. Part I: Theoretical results (Särtryck
från Acustica, heft 1, Vol 26, 1972)
- C 865 Avdelningen för byggnadsakustik, LTH, Jonasson, H G, Sound reduc-
tion by Barriers on the ground
- C 909 Gemmel, C, Västtyska byggbestämmelser för färdighus

KLIMAT OCH INSTALLATIONER

- D 329:6 Byggnadsenergigruppen, BEG, Byggnaders energiförsörjning - Mätningar och studier i flerfamiljshus
- D 334:4 Ryd, H, Luftkvalitet i skolor
- D 383:4 Rörledningsfirmornas Riksorganisation, Kolm, L och Strand, Å, Reparationssystemet för VVS
- D 389 Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, Källblad, K, Modeller av rum, Ekvivalensbilder av värmebalansproblem (Institutionen för byggnadskonstruktionslära, LTH, arbetsrapport 1972:1)
- D 454 Institutionen för värmeteknik, KTH, Allander, C och Faxvall, S, Teoretisk och praktisk undersökning av partikelhalter vid vårdrum med olika typer av ventilation (Särtryck ur VVS nr 9, 1971)
- D 485 VVS-Tekniska Föreningen, Wallin, A, Sortimentbegränsning inom VVS-branschen
- D 524 Rörfirmornas Riksförbund, Kolm, L, Strand, Å, Johansson, B, Myrsten, K och Strömberg, Å, SUND - Systematiserat underhåll
- D 584:2 Wahlings Installationsutveckling AB, Räntilä, L, Produktval med ADB - förutsättningar härför
- D 585 Institutionen för uppvärmnings- och ventilationsteknik, KTH, Peterson, F och Skoog, K - Sotbildning från oljeeldningsanläggningar
- D 614:2 Wahlings Installationsutveckling AB.
Sundberg, L, Dataprogram för variabelanalys av Fortran Källprogram (ANALYS)

EKODIM, Dataprogram för beräkning av ekonomisk rördimension
BZ, Dataprogram för beräkning av belysningsstyrka och bländtal enligt BZ-metoden, Programmerarbeskrivning, Användarbeskrivning, Stans- och körinstruktioner
Sundberg, L, Dataprogram för tryckfallsberäkning och beräkning av luftflödesfördelning i ventilationssystem (BALANS), Programmerarbeskrivning, Dataprogram för dimensionering av ventilationssystem (KANALZON) Programmerarbeskrivning
Dataprogram för dimensionering av pumpcirkulationssystem (RÖRZON), Stans- och körinstruktion, Programmerarbeskrivning
- D 615 Gruppen Luftteknik inom Sveriges Mekanförbund
Peterson, F, Pressure drop in straight ducts of rectangular cross section (VVS nr 10:1970)
Svennberg, S A och Peterson, F, Handbok för tryckfallsberäkningar - principskiss
- D 635:2-3 Institutionen för elektrisk anläggningsteknik, KTH, Fikri, Z, Belastningsprognoser - Optimal planering och analys av elektriska distributionsnät. Del 1: Belastningsanalys
- D 636 VVS-Kontroll AB, Finsrud, V, Funktionsprovning av installationsanläggningar
- D 699 Institutionen för byggnadsteknik, KTH,
Brosenius, H, Optimal ekonomisk utformning av småhusens värmesystem - Översikt över undersökta hus samt exempel på bearbetning av vid undersökningen insamlade fakta
Brosenius, H, Värmeinstallationsforskning
- D 700 Richard Nilsson Konstruktionsbyrå AB, Nilsson, R och Holst, P-O, Underlag för installationers strukturering i vårdbebyggelse

- D 705 Institutionen för uppvärmnings- och ventilationsteknik, KTH, Brown, G och Isfält, E, Solinstrålning och solavskärmning
- D 738:2 Ergonomilaboratoriet AB, Glas, L-O, Ivergård, T och Nicholl, H, Lufthastigheternas inverkan på den konvektiva värmeavgivningen och människans dragkänsla - kompletterande studier
- D 739 Wahlings Installationsutveckling AB, Sundberg, L och Hovmark, S, Installationsprinciper vid olika stombyggnadssystem - en inventering samt intervjuprotokoll
- D 756 Bacho Ventilation AB, Holgersson, S, Reflektionsfri kanalavslutning för mätning av fläktljud, Framtagning av dimensioneringsunderlag
- D 757 Installationsledare AB, Edvardsson, N och Lindgren, S, Bedömning av installationer i ombyggnadshus
- D 770 Hiroshi, H-M, On air flows in dwellings
- D 788 Henningsson, T, Olika temperaturdifferensers inverkan på anläggnings- och driftskostnaden för en värmeanläggning i flerfamiljshus
- D 875 VVS-Gruppen, Redovisningsexempel 1972
- D 901 Vlastos, A E, Åskskydd för kyrkor - råd och anvisningar (Almqvist & Wicksell, Stockholm 1972)

- P PRODUKTION OCH FÖRVALTNING
- E 385:3 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH, Höggberg, E, Val av byggmetod (Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, meddelande nr 10/1971)
Höggberg, E, Operationsanalys i USA - Tillämpningar inom byggandet - En rapport från studieresa hösten 1970 (Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, reserapport 1971)
- E 385:4 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH, Hallberg, A-L, Resultat av en litteraturinventering inom det bostadssociologiska området, speciellt bostadsområdets innehåll och utformning (Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, KTH, arbetsrapport 1972)
Hallberg, A-L, Bostadskonsumenten och bostadsområdets utformning - beslutsunderlag för planering, produktion och förvaltning (Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, meddelande nr 11/1972)
- E 389:4-5 A-Gruppen, Eliasson, G, Genomgång av litteratur inom området projekteringsmetodik fram till 71-06-30
Ö-Gruppen, Redovisning av byggnadsprojekt 1972
- E 412:3 Byggnadsindustrins Arbetsforskningsstiftelse, Lindberg, S, Schock, J och Wallin, S, Inlärningsförlusten i teori och praktik (Byggnadsindustrins forskningsrapporter och uppsatser, publikation nr 17)
- E 418:3 Datagruppen i Göteborg, Rationellare byggnadsproduktion. Del 4. Byggandedata till projekteringen
- E 462 IVAs Transportforskningskommission, Back, E O och Elfman, G, Transporter vid byggnads- och anläggningsarbeten (Särtryck ur Väg- och vattenbyggaren nr 3/1972)
- E 490:6-10 Byggnadsforskningsrådets transportnämnd, Årsredogörelse för tiden 1.3.71-29.2.72
Lindhagen G och Paus, K, Det framtida byggandet och dess regionala fördelning
Fentorp, K O, Transport av betongmassa
Fentorp, K O, Leveransförseningar av byggmaterial
Transportförutsättningar för volymhus för export till Västtyskland
- E 512:3 5-Företagsgruppen, Ett informationssystem för byggprocessen, Rapport 2 - Exemplifiering av några krav och principer
- E 513:2-3 Institutionen för transportteknik, CTH, Ringsberg, K och Johnsson, L, En studie av materialflöden vid 13 betongelementmetoder
Johnsson, L och Ringsberg, K, Logistik i byggnadsindustrin, Kopplingen mellan elementfabrik och byggplats
- E 514 WAAB, White Arkitektkontor AB, Alm, B och Nilsson, N, Vårdbyggnader - krav och struktur
- E 545:2 Napier, I A, Proposals for a research programme for the design of systems for the future swedish building industry
- E 618:1-2 Institutionen för byggnadsekonomi, byggnadsorganisation, CTH, Hammarlund, Y och Szemberg, I, Linjär programmering och byggtransporter
- E 622:3 Bjerking Ingenjörbyrå AB, Bjerking, S-E, Projekt ombyggnad B 1
- E 637 Stiftelsen Företagsadministrativ Forskning (SIAR), Lundeberg, J, Preliminär studie av arkitekters problemlösning - En fallstudie av det inledande skedet i en totalentreprenad (SIAR, arbetsrapport nr 125)

- E 638 Project-Coordinator AB, Landberg, G, Metoder för produktbestämning. Program för fortsatt forskningsarbete
- E 639 Kjessler & Mannerstråle AB, Dyfverman, J & Hollander, J-E, Mottagnings- och transportutrymmen på byggnadsplatser
- E 640 AB Göteborgshem, Fastighetsförvaltning - Klassifikationssystem för periodiskt underhåll
- E 641 Lindqvist, Å E, Program och projekteringsunderlag för prisvärda, enkla kombinerade simhalls- och friluftsbad, byggbara i etapper - tre olika storlekar
- E 665:3 Institutionen för arkitektur, KTH, Almquist, T och Sundström, K FOU-inventering av produktbestämningsfrågor
- E 666 Stywbergs Metodkonsultation AB, Metodutveckling under projektering
- E 667:2 Bjerking Ingenjörbyrå AB, Bjerking, S-E, Projekt Fastighetsdata 2
- E 713 Hallmén, B, Koordinater i byggprocessen
- E 714 Jacobson & Widmark, Problemorienterat språk för stomkonstruktioner av betong
- E 722 AB Armerad Betong, Egnér, M, Leveranskontroll av byggnadsmaterial
- E 724 AB Armerad Betong, Samordning transport - byggprocess
- E 760 Institutionen för sociologi, Göteborgs Universitet, Selander, P, Evakueringsverksamhetens organisation i Stockholm och Göteborg - en jämförelse
- E 762 Anderberg, A, Avtalsfrågor vid gruppbyggda småhus. Entreprenad eller köp av fast egendom
- E 793 Myrsten, K, Reparationsarbeten inom trä-, murnings- och betongbranschen. Studier av organisation och arbetsmetoder
- E 794 Avdelningen för arkitektur, Kungl Akademien för de fria konsterna med Konsthögskolan, Folkesdotter, G och Vidén, S, Omvandlingsproblem i medelstora svenska städer - Studier av förfallsprocessen och dess orsaker
- E 795 Stywberg Metodkonsultation AB, Stywberg, H, Lastning och transport av planelement i trä
- E 796 Stiftelsen Elrationalisering, Otterström, M och Törnberg, R, Branschpassad kontoplan för elentreprenörer
- E 801 Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, CTH, Hammarlund, Y, Lindström, Å och Szemberg, I, Modell för byggmaterialdistribution - Ett program (Institutionen för byggnadsekonomi och byggnadsorganisation, intern skrift 1972:1)
- E 846 A-Gruppen, Åkerblad, H, Program för fortsatt forsknings- och utvecklingsarbete med metodfrågor i byggprocessen, 1972
- E 874 Referensgruppen för bokstavsgruppernas redovisningstekniska anvisningar, Franzen, G, Henriksson, G, Liljefors, A, Lundberg, B, Rengefors, R, Sandstedt, H och Strehlenert, C, Studier av bokstavsgruppernas redovisningstekniska anvisningar
- E 879 Avdelningen för arkitekturs teori och historia, CTH, Fältundersökningar och planering i befintlig bebyggelse: Kommendantsängan, en stenshusstadsdel från sekelskiftet
- E 896 BPA Byggproduktion AB, Byggandets Samordning, SABIMA AB, Källeståhl, O, Birgersson, B och Palmqvist, K, Produktspecifikation för byggnadsprojekt, Mängdbeskrivning - en systemstudie utgående från entreprenör och mängdbeskrivningssynpunkter samt AMA 72

UTGIVNA SKRIFTER

RAPPORTER

- R25/71 Ljunggren, S, Beräkning av ljudisolering i en byggnad. (Estimation of sound insulation in a building.) 32 s., ill. 10 kr.
- R26/71 Adamson, B, Yttemperaturer och värmeförluster vid betongbjälklag i fasadvägg. Värmeisolering eller värmekabel? (Surface temperatures and heat losses at concrete floor slabs in external walls. Heat insulation or heating cable?) 76 s., ill. 14 kr.
- R27/71 Sarapik, O, Stegljudsprovning av mattor. Inverkan av provstorlek och limning på mätresultat vid stegljudsprovning. (Impact sound testing of carpets and floor coverings. The influence of sample size and adhesive on measurement results in impact sound testing.) 32 s., ill. 10 kr.
- R28/71 Klingberg, L, Mättnoggrannhetsstudier på elementhus med flexibel fogutformning. (Studies of dimensional accuracy in prefab buildings with flexible joints.) 68 s., ill. 26 kr.
- R29/71 Adamson, B, Claesson, J & Eftring, B, Kryprum. Grundläggningsdjup, värmeisolering och fuktförhållanden. (Crawl spaces. Foundation depth, heat insulation and moisture conditions.) 181 s., ill. 24 kr.
- R30/71 Bæhre, R & Berggren, L, Hopfogning av tunnväggiga stål- och aluminiumkonstruktioner 2. (Jointing of thin-walled aluminium structures 2.) 540 s., ill. 67 kr.
- R31/71 Haakenstad, O, Väntetider för leveransfordon på byggarbetsplatser. (Waiting times for delivery vehicles at building sites.) 30 s., ill. 10 kr.
- R32/71 Bjerking, S-E, Ombyggnad. Studier av genomförda moderniseringar. (Conversion. Studies of completed modernization projects.) 132 s., ill. 20 kr.
- R33/71 Holst, A & H-A, Överytor i skolbyggnader. Kapital- och driftkostnader till följd av överytor. (Excess areas in school buildings. Capital and running costs resulting from excess areas.) 44 s., ill. 12 kr.
- R34/71 Kompressionsegenskaper hos jord och beräkning av sättningar. Några forskningsresultat från Institutionen för geoteknik med grundläggning vid Chalmers tekniska högskola, Göteborg. Artiklar ur tidskriften Byggmästaren nr 4 och 5, 1971. (Compression characteristics of soil and settlement analyses. Some research results from the Geotechnical Division, Chalmers University of Technology, Gothenburg. Articles first published in the journal "Byggmästaren", Nos. 4 and 5, 1971.) 38 s., ill. 10 kr.
- R35/71 Jangdal, C-E, Skiffersvällningen i Östersundsområdet. (Swelling shale in the Östersund area.) 116 s., ill. 21 kr.

- R36/71 Ugander, M, Transporter av byggelement. Hanterings- och förflyttningskostnader för systemtransporter med lastbil. (Transport of industrialised building units. Handling and haulage costs relating to transport system by road of units in industrialised building systems.) 174 s., ill. 24 kr.
- R37/71 Holmberg, B-O, Den inre differentieringen av servicecentra. En studie av servicestruktur och konsumentbeteende. (The internal differentiation in service centers. A study of service structure and consumer behaviour.) 277 s., ill. 34 kr.
- R38/71 Sandqvist, G, Bakåtförankrad spont i friktionsjord. Deformationer och stagkrafter i sponten vid pålning och tjälning. (Anchored sheet pile walls in friction soil. Deformations and tie forces in the piling during pile driving inside the excavation and during thaw.) 36 s., ill. 9 kr.
- R39/71 Nordiska forskningsdagar för stålbyggnad 1970. (Scandinavian research conference on steel construction 1970.) 506 s., ill. 58 kr.
- R40/71 Edlund, G, Längdskarvning av träbalkar med spikplåtsförband. En ny metod för dimensionering av spikplåtsförband använda för längdskarvning av virke. (Longitudinal jointing of timber joists using nail plate connections. A new method for dimensioning of nail plate joints for longitudinal timber connections.) 228 s., ill. 28 kr.
- R41/71 Bredberg, U, Engström, P & Lindén, A, Loftgångshus. En diskussion om loftgångshusets egenskaper i jämförelse med andra hustyper. (Blocks of flats with balcony access. A discussion of the features of balcony access blocks compared to those of other types of buildings.) 57 s., ill. 14 kr.
- R42/71 Andersson, L, Engström, P & Lindén, A, Attityder till loftgångshus. (Attitudes to blocks of flats with balcony access.) 196 s., 28 kr.
- R43/71 Bring, C, Kvalitetskrav på golv i byggnadsprogram och byggnadsbeskrivningar. (Performance requirements on floors.) 61 s., ill. 12 kr.
- R44/71 Lindahl, L, Hantering och transport av takelement av lättbetong. (Handling and transport of lightweight concrete roofing units.) 67 s., ill. 14 kr.
- R45/71 af Klercker, J, Mattsson, M & Åhlund, O, Programunderlag för ungdomslokaler. (Programme guide to premises for young people.) 144 s., ill. 20 kr.
- R1/72 Gillwik, L, Att bo i gamla bostäder. Boende, bostäder och bostadsmiljö. (Old housing, Households, housing and housing environment.) 208 s., ill. 31 kr.
- R2/72 Ericsson, G, Fritidsbebyggelse - modellkalkyler och kostnadsanalyser. (Holiday houses - model estimates and analyses of costs.) 154 s., ill. 26 kr.
- R3/72 Nordenström, H, Framtida miljö och fysisk planering - ett alternativ. (Future environment and physical planning - an alternative.) 216 s., ill. 32 kr.
- R4/72 Lindström, S & Lilja, L-E, Kostnad och kvalitet i tätortsbebyggelse. Fysiska och ekonomiska konsekvenser av alternativa planlösningar, bebyggelse- och trafiksystem. (Cost and quality in urban structures. Physical and economic consequences of alternative plans, urban structures and traffic systems.) 220 s., ill. 32 kr.

- R5/72 Kolm, L & Strand, Å, Reparationssystemet för VVS. (Repair system for heating, water and sanitation.) 67 s., ill. 17 kr.
- R7/72 Lindberg, H, Mårtensson, B.G & Pettersson, B, Besökare vid friluftsbad i Västerås. (Visitors to open-air swimming baths in Västerås.) 68 s., ill. 17 kr.
- R8/72 Högberg, E, Vattenhaltens inverkan på densitet och kompressibilitet hos packade jordar. (The influence of the water content on density and compressibility of compacted soils.) 100 s., ill. 20 kr.
- R9/72 Larsson, G & Stahre, U, Målsättningar vid översiktlig planering för fritidsbebyggelse. (Goals of outline planning for holiday houses.) 57 s., ill. 16 kr.
- R11/72 Granström, T, Mark- och lokalytor i fem tätorter. Samvariation mellan befolkning och ytor i fem orter med 9 000 - 32 000 invånare. (Urban land and floor space in five urban areas. Covariation between population and space in five urban areas with populations of 9 000 - 32 000 inhabitants.) 160 s., ill. 26 kr.
- R12/72 Hovmark, S & Sundberg, L, Installationsprinciper vid olika stombyggnadssystem - en inventering. (Engineering services in different structural systems - an inventory.) 160 s., ill. 26 kr.
- R13/72 Dalborg, B & Walldén, M, Bilisters vägval - en studie i Västerås. (Motorists' choice of route - a study conducted in Västerås.) 58 s., ill. 16 kr.
- R 16/72 Hedberg, P-O & Holmberg, J, Nya fönsterkonstruktioner. En inventering. (New window designs. An inventory.) 40 s., ill. 14 kr.
- R17/72 Engdahl, C, Servicebostäder för enpersonshushåll - planeringsunderlag. (Service flats for one-person households - planning brief.) 48 s., ill. 15 kr.
- R18/72 Busk, G, Mätning av sättningar i packad sprängstensfyllning. (Measurement of settlements in compacted rock fill.) 52 s., ill. 16 kr.

DOCUMENTS

- D4/71 Urban and regional research in Sweden. A national research digest prepared by the Swedish Council for Building Research. (Stads- och regionplaneforskning i Sverige. En sammanställning utarbetad av Statens råd för byggnadsforskning.) 144 s., 21 kr.
- D5/71 Carlsson, P, Mårtensson B, Sandström, R & Åstedt, M, Housing in Makalle, Ethiopia. Housing sociology and designing. (Bostäder i Makalle, Etiopien. Bostadssociologi och projektering.) 143 s., ill. 21 kr.
- D6/71 Jonson, J-Å, Winter building in Sweden. (Vinterbygge i Sverige.) 28 s., ill. 9 kr.
- D7/71 Johnson, A, I, Strength, safety and economical dimensions of structures. (Hållfasthet, säkerhet och ekonomisk dimensionering av byggnader.) 168 s., ill. 23 kr.
- D1/72 Foreign language publications on building in Sweden 1969 - 1971. (Litteratur om svenskt byggande på utländska språk 1969 - 1971.) 57 s., 13 kr.
- D2/72 Westelius, O, The individual's pattern of travel in an urban area. (Individens resmönster inom tätort.) 202 s., ill. 31 kr.

- D3/72 Strömdahl, I, The Tranås fire tests. (Brandprov i Tranås.) 72 s., ill. 20 kr.
- D4/72 Bankvall, C.G, Heat transfer in fibrous materials. (Värme-transport i fibrösa material.) 67 s., ill. 18 kr.
- D5/72 Bankvall, C.G, Guarded hot plate apparatus for the investigation of thermal insulations. (Plattapparat för undersökning av värmeisoleringsmaterial.) 75 s., ill. 18 kr.
- D6/72 Nielsen, A, Rheology of building materials. (Byggnadsmaterials reologi.) 213 s., ill. 32 kr.
- D7/72 Holmberg, Å & Lindgren, S, Cracks in concrete walls. (Sprickor i betongväggar.) 70 s., ill. 18 kr.

INFORMATIONSLAD 1971

- B13/71 Avdelningen för handikappforskning vid Göteborgs universitet, Normalbostadens utformning med hänsyn till rörelsehindrade. 8 s., ill. 4 kr.
- B14/71 Baehre, R & Berggren, L, Tunnbränsselförband. Dimensionering, utförande, kontroll och provning av förbindningar i tunnbränsselförband. 28 s., ill. 10 kr.
- B16/71 Edlund, G, Spikbränsselförband. En ny metod att längdskarva träbalkar. 15 s., ill. 5 kr.
- B17/71 Sutinen, O, Täthet och rymlighet i bostadsområden. 44 s., ill. 13 kr.
- B18/71 Gunnarsson, S.O & Westerlund, Y, Nya transportsystem. Pågående forskning och utveckling av markbundna kollektiva transportsystem. 24 s., ill. 9 kr.
- B19/71 Mårtensson, B.G & Rex, G, God Bostad 1970 tillämpad på utemiljön i ett 60-talsområde. 12 s., ill. 5 kr.
- B20/71 Handikappforskningen vid Göteborgs Universitet, Kan normalbostaden planeras för rörelsehindrade? 24 s., ill. 8 kr.
- B21/71 Bydemar, B, Gjutformar för betong. Formtyper, formmaterial, dimensionering. 16 s., ill. 6 kr.
- B22/71 U-gruppen, Upphandlingsregler för entreprenader. 3 s., 2 kr.
- B23/71 Sneck, T, Korrosion i byggnadstekniken. 64 s., ill. 18 kr.
- B1/72 Walldén, M, Småhus eller lägenhet? 20 s., ill. 7 kr.
- B3/72 ADB-gruppen. Byggnadstekniska dataprogram. 64 s., 18 kr.

ÖVRIGA SKRIFTER

- T9/71 PU-gruppen, Produktbestämningen i bebyggelseprocessen. (Design work in the building development process.) (Statens råd för byggnadsforskning.) Stockholm. Programskrift 15. 48 s., 10 kr.
- T10/71 Samhällsplaneringsforskning. En problemanalys. (Statens råd för byggnadsforskning.) Stockholm. Programskrift 14. 64 s., ill. 12 kr.
- T11/71 Urban Planning Research. A problem analysis. (Swedish Council for Building Research.) Stockholm. Program No. 14. 64 p., ill. 12 kr.

- T12/71 Pusch, R, Microstructural features of pre-Quaternary clays. (Mikrostrukturella egenskaper hos prekvartära leror.) (Acta Universitatis Stockholmiensis.) Stockholm. Vol. 24:1, 43 s., ill.
- T13/71 SAMMANFATTNING/SUMMARY av Granholm, Hj, Om frostens nedträngande i marken, med särskild hänsyn till möjligheten att förhindra tjäl-skador. (Penetration of frost into the soil, with special emphasis on the scope for preventing damage due to frost heave.) (Chalmers tekniska högskola.) Göteborg. Handling nr 332, 83 s., ill. 20 kr.
- T14/71 SAMMANFATTNING/SUMMARY av Granholm, Hj, Värmefflöde genom enkla och sammansatta väggar under inverkan av periodiskt variabel temperatur. (Heat flow through walls of single-leaf or sandwich structure in the case of periodically variable temperature.) (Chalmers tekniska högskola.) Göteborg. Handling nr 333. 48 s., ill. 15 kr.
- T15/71 SAMMANFATTNING/SUMMARY av Wolgers, B & Wiedling, K, Kontorsmiljöutredningen I. Attityder till kontorslandskaps- och storumsmiljö. (Study of office environment I. Attitudes to office landscapes and open-plan offices.) (Personaladministrativa rådet.) Stockholm. Rapport 0033 70. 272 s., ill. 47 kr.
- T1/72 SAMMANFATTNING/SUMMARY av Hesselgren, S, Mans perception of man-made environment. (Studentlitteratur.) Lund. Ca 200 s., ill.

 KOMMITTEER

Nämnden för egenskapsredovisning inom byggfacket - ER-nämnden

Bildad våren 1964

 Generaldirektör Sixten Larsson, ordf
 Arkitekt Nils Antoni
 Civiling. Hardy Bengtsson
 Civiling. Rune Hanson
 Tekn.lic. Tore Hansson
 Direktör Ingvar Karlén
 Arkitekt Henning Orlando
 Övering. Erik Saare
 Direktör Erwin de Shärengrad

 Byggeforskningsinstitutet
 BPA Byggproduktion AB
 Byggnadsfirman Viktor Hanson AB
 Kungl tekniska högskolan
 AB Svensk Byggtjänst
 Byggstandardiseringen
 Statens Provningsanstalt
 Sveriges Industriförbund

Adjungerade:

 Övering. Gunnar Essunger
 Civiling. Berndt Isaksson
 Lektor B Åke Bengtsson

 Statens Planverk
 Orrje & Co Scandiaconsult
 Byggeforskningsrådet

Sekretariat:

 Mäster Samuelsgatan 38^V
 Box 1403
 111 84 Stockholm 1 tel: 08/23 11 35

Uppgift:

Att främja och verka för redovisning av egenskaper hos byggvaror samt att bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet. Nämnden fullföljer sin uppgift genom att utarbeta underlag och fastställa regler för redovisning av egenskaper hos byggvaror samt genom att granska i enlighet med nyssnämnda regler företagen egenskapsredovisning. Nämnden övertog sina uppgifter från den år 1961 bildade kommittén för egenskapsredovisning.

Stiftelsen för byggdokumentation

Bildad våren 1966

 Generaldirektör Sixten Larsson, ordf
 Civiling. Carl Erik Carlstedt
 Direktör Ingvar Karlén
 Arkitekt Alf Nilsson
 Övering. Georg Schackne
 Överbibl. Björn Tell
 Civiling. Wilhelm Tell
 Civiling. Sven Tyrén
 Civiling. Allan Weström

 Bygg-Oleba
 AB Svensk Byggtjänst
 Byggeforskningsinstitutet
 Bygg-Oleba
 Kungl tekniska högskolan
 Statens Planverk
 Sven Tyrén AB
 Wahlings Konstruktionsbyrå AB

 Institutet för byggdokumentation
 Hälsingegatan 49
 113 31 Stockholm tel: 08/34 01 70

Uppgift:

Stiftelsen är huvudman för den verksamhet som bedrivs inom Institutet för byggdokumentation - Byggdok. Institutet svarar för den centrala byggdokumentationsverksamheten inom landet och upprätthåller kontakter med motsvarande organisationer utomlands. Institutet tillhandahåller byggnadsbranschen informationstjänster såsom litteratursökningar och utredningar samt publicerar rapporter, litteratursammanställningar och referattidskrifter.

BFRs programkommitté för VVS-installationer

Bildad vintern 1968

Tekn.dr. Hjalmar Olson, ordf

Professor Bo Adamson
Civiling. Arne Boysen
Civiling. Jan JerströmIngenjör Bertil Lundkvist
Övering. Holger Nordlund
Avd.dir. Ulf Rengholt
Civiling. Allan Weström
Civiling. Stefan Sandesten,
utredningsmanByggforskningsrådet och
AB Gustavsbergs Fabriker
Lunds tekniska högskola
Byggforskningsrådet
Sveriges väg- och vattenbyggares
riksförbund
AB Gustavsbergs Fabriker
AB Calor & Sjögren
Statens Planverk
Wahlings Konstruktionsbyrå AB
Sveriges Mekanförbund

Uppgift:

Att inventera utförd forskning på VVS-området samt att kartlägga behovet av vidare forsknings och utvecklingsarbete samt föreslå åtgärder för att höja kunskapsnivån inom bygginstallationsområdet. Gruppens arbete är i huvudsak avslutat och en programskrift kommer att publiceras våren 1973.

BFRs transportforskningsnämnd

Bildad våren 1968

Tekn.dr. Bo Broms, ordf
Direktör Per Bering
f Förbundssekr. Tage Jönsson
Professor Harald Lindahl
Direktör Jarl-Erik Rollén
Direktör Lennart ÖstmanProfessor Gösta Lindhagen, kanslichef
Civiling. Karl-Olov Fentorp (till
april-72) och
Civilek. Stig Sellfors, utredningsmänAB Gustavsbergs Fabriker
Stora Kopparberg AB (till nov-71)
AB Svensk Byggtjänst
Chalmers tekniska högskola
ASG - AB Svenska Godscentraler
Byggforskningsrådet och
ABV - Vägförbättringar
Lunds tekniska högskola

Sekretariat:

Byggforskningsrådet
Atlasmuren 1, Fack
102 30 Stockholm 6 tel: 08/24 81 00

Uppgift:

Att initiera och leda forskning och utvecklingsarbete inom byggtransportområdet och att fungera som expertorgan åt rådet i anslagsfrågor och dylikt. Nämnden kan bedriva forskning och utvecklingsarbete i egen regi. Den skall sprida information om pågående arbete och uppnådda resultat.

Nämnden har under 1971/72 sammanträtt tre gånger. Nämnden har också sammanträtt med representanter för Saab-Scania och därvid diskuterat fordon och fordonsutveckling.

Ett sammanträde har hållits om problem vid transport av träelement, varvid olika forskare presenterade sina projekt för företrädare för industrin. Under 1971/72 har 12 forskningsrapporter färdigställts inom transportnämndens verksamhetsfält.

I syfte att ge information och kunskap om transportnämndens verksamhet har kanslichefen hållit föredrag, deltagit i diskussioner samt publicerat artiklar i fackpressen.

Verksamheten inom kansliet kommer under 1972/73 att i huvudsak koncentreras på uppföljning av pågående forskningsprojekt medan en mindre del av tiden kommer att ägnas initiering och granskning av nya projekt samt forskning inom kansliet.

Nämnden avser att låta utarbeta en slutrapport från nämndens verksamhetsområde med en beskrivning och utvärdering av vunna resultat samt förslag till åtgärder för att förbättra byggmaterialtransporterna.

BFRs saneringsgrupp

Bildad hösten 1968

Övering. Harry Bernhard, ordf

Byggmästare Sven Andersson
 Direktör Bertil Andréasson
 Arkitekt Gösta Blücher
 Övering. Anna Borelius
 Fastighetsdirektör Louis Campanello
 Sekreterare Marie-Louise Ek
 Arkitekt Åsel Floderus
 Byggnadsing. Reinhold Gustafsson
 Tekn.dir. Åke Hedtjärn
 Avd.dir. Östen Hernbäck
 Direktör Jan Jerström

Byggforskningsrådet och
 Bostadsstyrelsen
 Byggnadsfirman Andersson Bro
 Familjebostäder i Göteborg AB
 Statens Planverk
 Bostadsstyrelsen
 Göteborgs Stads Fastighetskontor
 Svenska Kommunförbundet
 Byggforskningsinstitutet
 Reinhold Gustafsson Byggnads AB
 Stockholms Stads Fastighetskontor
 Bostadsstyrelsen
 Sveriges väg- och vattenbyggares
 riksförbund
 Stockholms Stads Fastighetskontor

Övering. Stig R Johnson

Fil.kand. Jan Hagvall (till aug-72)
 och Fil.kand. Gillis Edholm,
 utredningsmän

Sekretariat:

Byggforskningsrådet
 Atlasmuren 1, Fack
 102 30 Stockholm 6 tel: 08/24 81 00

Uppgift:

Att initiera och samordna forskning inom saneringsområdet samt följa upp forskningsresultat.

Saneringsgruppen har under 1971/72 haft sju sammanträden. En viktig del i saneringsgruppens arbete har hittills varit att bedöma inkomna forskningsansökningar och rapporter.

Andra viktiga arbetsuppgifter har gällt initiering av prioriterade forskningsprojekt efter kartläggning av angelägna forskningsområden. Dessa frågor har behandlats formellt i sammanträde, men har också diskuterats fortlöpande i kansliets informella kontakter med ledamöter och utomstående intressenter.

Som ett led i saneringsgruppens informering och forskningsinitierande verksamhet kan nämnas att kansliet har medverkat i uppläggning och genomförande av följande konferenser:

Nordiskt Planmöte i Jönköping 8 - 10 september 1971
 Planeringsgången vid ombyggnad - konferens anordnad i samarbete med SVR.

Under 1972/73 skall saneringsgruppen bl a slutföra pågående programarbete i anslutning till konferensen "Planeringsgången vid ombyggnad".

Vidare påbörjas arbetet med en sammanfattande problemskrift som underlag för BFRs överväganden beträffande fortsatt forskning inom saneringsområdet.

BFRs samarbetsgrupp för byggnadsaerodynamisk forskning

Bildad hösten 1968

Professor Ove Pettersson, ordf
 Avd.dir. Martin Engelman - Sundberg
 Professor Sten Luthander
 Professor Harriet Ryd

Lunds tekniska högskola
 Flygtekniska Försöksanstalten
 Kungl tekniska högskolan
 Kungl tekniska högskolan

Adjungerad:

Forskningssekreterare Arne Boysen

Byggforskningsrådet

Uppgift:

Att samordna och planera den byggnadsaerodynamiska forskningen vid de institutioner som är representerade i gruppen så att tillgängliga medel används på effektivaste sätt.

BFRs programkommitté för ljudklimatforskning

Bildad våren 1969

Professor Arne Johnson, ordf	Byggforskningsrådet och Kungl tekniska högskolan
Lektor B Åke Bengtsson	Byggforskningsrådet
Arkitekt Erik Dahlberg	AB Bostadsforskning
Professor Harriet Ryd	Kungl tekniska högskolan
Avd.dir. Bertil Sundberg	Statens Planverk
Redaktör Rebecka Tarschys	Dagens Nyheter
Civiling. Stig Ingemansson	Ingemanssons Ingenjörbyrå AB
Tekn.lic. Sten Ljunggren, utredningsman	Ingemanssons Ingenjörbyrå AB

Uppgift:

Att se över och komplettera det forskningsprogram för byggnadsakustikområdet som byggforskningsrådet lät utarbета 1960 och som nu till stora delar förverkligats.

Ljudklimatkommittén har under 1971/72 hållit ett sammanträde. Därvid beslöts om några mindre ändringar och finjusteringar i programskriften. Dessa var klara i mitten på december varefter manuskriptet överlämnats till SIB, där det har bearbetats vidare.

Verksamheten 1972/73 planeras enbart omfatta en konferens i samband med programskriftens publicering (hösten 1972).

BFRs kommitté för monteringsbyggande (MOBY-kommittén)

Bildad våren 1969

Direktör Olle Jansson, ordf	Byggforskningsrådet och AB Göteborgshem
Civiling. Hardy Bengtsson	BPA Byggproduktion AB
Övering. Karl-Gustaf Bernander	AB Strängbetong
Övering. Anna Borelius	Bostadsstyrelsen
Arkitekt Rune Falk	WAAB White Arkitektkontor AB
Civiling. Göran Hellsten	AKVEM AB
Professor Gunnar Kärrholm	Chalmers tekniska högskola
Civiling. Sture Rosenlund	HSBs Riksförbund
Övering. Erik Skogby	Byggnadsfirman Ohlsson & Skarne AB
Tekn. lic. Hans Vinberg	Gränges Essem
Civiling. Bertil Wahling	Wahlings Konstruktionsbyrå AB
Tekn.lic. Erland Hultin, sekr	Chalmers tekniska högskola

Adjungerad:

Forskningssekreterare Åke Roos   Byggforskningsrådet

Uppgift:

Kommitténs uppgift är att främja en ändamålsenlig utveckling av monteringsbyggandet genom att initiera och följa forskning inom området. Dessutom fungerar kommittén som expertorgan åt rådet i anslagsfrågor och dylikt. På kommittén har vidare lagts vissa uppdrag att representera BFR i internationella forskningsorganisationer samt att delta i speciella internationella forskningsprojekt.

Kontakten med pågående forskning är regelmässigt föremål för diskussion vid kommitténs sammanträden. Särskilt intressanta problemställningar eller projekt tas därvid upp i form av inbjudan till respektive projektledare att inför kommittén redovisa sina projekt. Denna typ av aktiviteter är väsentlig när det gäller att skapa förutsättningar att initiera forskning inom angelägna delområden.

Vid initiering av forskning inom monteringsbyggandets många delområden söker kommittén samordna olika projekt inbördes inom övergripande problemställningar. Kommitténs huvudmål är härvid att skapa underlag för att bedöma lämpliga industrialiseringsgrader inom monteringsbyggandet på basis av studier av bostadsbyggnadsprocessens funktionella och produktionella villkor. Detta innebär att man dels kartlägger och analyserar de funktionskrav som bostaden från olika synpunkter måste uppfylla (funktionsanalys), dels kartlägger och analyserar produktionsförutsättningarna (produktionsanalys), dels slutligen söker väga samman de funktionella och produktionella kraven på ett sätt som skapar förutsättningar för en ändamålsenlig slutprodukt (produktanalys). Inom ramen för detta schema har ett antal stora övergripande projekt initierats och ytterligare projekt är under programmering.

En annan typ av forskningsinitierande verksamhet hänför sig till problematiken "fortskridande ras" inom monteringsbyggeriet. Forskningsverksamheten inom detta område startade under 1969 och har skett i samråd mellan BFR och Statens Planverk, som har sett det som angeläget att utarbeta normer för förhindrande av fortskridande ras. Rådet har uppdragit åt MOBY-kommittén att taga upp frågan om ytterligare forskningsinsatser inom området. Kommittén har diskuterat frågan inom en informell grupp bestående av kommittépresidiet och forskare vid de tekniska högskolorna. Diskussionerna har lett till att ett antal forskningsprojekt inom detta område har inarbetats i de berörda högskoleinstitutionernas program.

Beträffande internationella kontakter gäller att kommittén representerar rådet i EUROPREFAB samt för rådets räkning handlägger vissa delfrågor i SIBCOs svensk-sovjetiska samarbete. Genom sina ledamöter har kommittén kontakt med CIBs arbetsgrupper inom monteringsbyggandets område.

BFRs Informationsutredning

Bildad hösten 1969

Generaldirektör Sixten Larsson, ordf
Övering. Harry Bernhard

Arkitekt SAR Jöran Curman

Tekn.dir. Olof Eriksson

Direktör Sven Platzer

Civiling. Tore Schjönberg, sekr

Adjungerade:

Lektor B Åke Bengtsson
Informationssekr Birgitta Sheppard

Byggeforskningsrådet och
Bostadsstyrelsen
Byggeforskningsrådet och
Curman Arkitektkontor AB
Byggeforskningsrådet och
Byggnadsstyrelsen
Platzer Bygg AB och Byggeforsknings-
institutet

Byggeforskningsrådet
Byggeforskningsrådet

Uppgift:

Att se över rådets engagemang i informationsarbete, vilket dels avser att göra resultaten av den forskning som stöds av rådet allmänt bekanta och dels initiera och främja en information som kan bidra till rationalisering inom byggandet. Utredningen bör bl a beakta de förändringar i form och struktur som genom informationsflödets ständiga ökning och utvecklingen av nya medier och mediautformningar kan vara aktuella.

Arbetet med utredningen påbörjades våren 1971 och beräknas resultera i en rapport till rådet omkring årsskiftet 1972/73. På uppdrag av utredningen har vid Ekonomiska Forskningsinstitutet vid Handelshögskolan under 1972 genomförts en enkät som syftar bl a till att kartlägga olika informationsbehov inom branschen. Med detta material samt övrigt utredningsmaterial som bakgrund kommer utredningen att framläggas en rad förslag som syftar till att effektivisera den del av informationsflödet inom branschen som rådet kan påverka.

BFRs utvecklingsgrupp för produktbestämningsskedet - PU-gruppen

Bildad våren 1970

Arkitekt Bo Kjessel, ordf
Professor Hans Fog
Professor Arne JohnsonByggnadsstyrelsen
Byggeforskningsinstitutet
Byggeforskningsrådet och
Kungl tekniska högskolan
A4 Arkitektkontor ABProfessor Ragnar Uppman
Fil.kand. Margareta Holter, sekr

Sekretariat:

Byggeforskningsrådet
Atlasmuren 1, Fack
102 30 Stockholm 6 tel: 08/24 81 00

Uppgift:

Gruppen skall syssla med vad som traditionellt kallas projekteringsarbete och närmare bestämt med de hjälpmedel som behövs för att formulera de program som byggherren behöver för att styra projektering till önskad produkt. Gruppen avser inte att själv bedriva aktiv forskning.

PU-gruppens verksamhet under budgetåret 1971/72 har huvudsakligen ägnats åt två arbetsuppgifter; arbetet med programskrift nr 15 "Produktbestämning i bebyggelseprocessen" och en serie intervjuer på grundval av programskriften. Programskriften publicerades i slutet av mars 1972 med representanter för de som medverkar i produktbestämningen. En serie intervjuer på grundval av programskriften publicerades hösten 1972 (PU-gruppen intervjuar). Viss utåtriktad verksamhet har förekommit i form av föredrag, tidskriftsartiklar och dylikt.

Liksom under föregående budgetår har PU-gruppen anlitats som remissorgan av BFR.

Antalet protokollförda sammanträden har under budgetåret varit nio stycken.

Under hösten 1972 skall fyra mindre seminarier hållas.

Slutrapport över gruppens verksamhet kommer att inges till BFR före slutet av budgetåret 1972/73.

BFRs programgrupp för byggnadsfunktionell forskning

Bildad våren 1970

Professor Nils Ahrbom, ordf
Professor Carin Coalt
Tekn.dir. Olle ErikssonAhrbom Kask Arkitekter AB
Lunds tekniska högskola
Byggeforskningsrådet och
Byggnadsstyrelsen
Stockholms universitet
Kungl tekniska högskolan
Kungl tekniska högskolanLaborator Bertil Gardell
Professor Harriet Ryd
Professor Sven Thiberg
Fil.kand. Gunilla Forsling och
Arkitekt Hanne Lindencrona, sekr

Adjungerad:

Forskningssekreterare Ingrid Lundahl Byggeforskningsrådet

Sekretariat:

Byggeforskningsrådet
Atlasmuren 1, Fack
102 30 Stockholm 6 tel: 08/24 81 00

Uppgift:

Att med utgångspunkt från brukarnas behov och krav behandla inriktning och områden för forskning angående planering av byggnader och anläggningar för skilda verksamheter samt utarbeta en programskrift härom.

Bff-gruppen har under verksamhetsåret haft 15 protokollförda sammanträden. Kontakten mellan gruppens ledamöter har varit intensiv och haft karaktären av informella diskussioner om programskriftens disposition och innehåll.

Under verksamhetsåret har en preliminär version av programskriften utarbetats med bidrag från gruppens ledamöter samt ett antal experter. Förutom arbetet med programskriften har gruppen under verksamhetsåret haft en hearing med forskare inom beteendevetenskaperna. Under verksamhetsårets sista månader genomfördes stora förändringar i gruppens sammansättning. Gruppen har sålunda ny ordförande och till sig knutit ännu en sekreterare. Dessutom har ytterligare en ledamot tillkallats och flera nya experter har knutits till gruppen.

Programgruppen avser att under verksamhetsåret slutföra arbetet med programskriften så att ett manuskript föreligger under mars månad 1973. Programgruppen överväger att efter nyår då ett utkast till programskrift föreligger anordna några hearings med olika grupper av sakkunniga intressenter och avnämre av den byggnadsfunktionella forskningens resultat.

BFRs ADB-grupp

Bildad våren 1970

Civiling. Sven Tyrén, ordf
Systemchef Björn Frössling
Bitr. professor Staffan Persson
Civilek. Bengt Råsled
Civiling. Lasse Sundberg
Civiling. Benny Nilsson, sekr

Sven Tyrén AB
BPA Byggproduktion AB
Svenska Byggnadsindustriförbundet
Skånska Cementgjuteriet
Wahlings Installationsutveckling AB

Sekretariat:

Mäster Samuelsgatan 42, 14 tr
Box 40092
103 42 Stockholm tel: 08/22 09 40

Uppgift:

Utföra en programinventering samt undersöka möjligheten att upprätthålla en aktuell dataprogrambank. Rekommendera lämplig standard i samband med databehandling (blanketter, dokumentation, in- och utmatning, programspråk, etc). Utreda möjligheterna att underlätta myndigheternas granskning av beräkningar utförda med hjälp av dator. Inventera "hardware"-sidan (maskiner och utrustning) och ge synpunkter på utvecklingstendenser beträffande maskiner.

Gruppen har haft nio sammanträden under budgetåret 1971/72.

Den under förra budgetåret påbörjade inventeringen av dataprogram har fortsatt under denna period. Ett av resultaten från programinventeringen är en katalog över ca 800 byggnadstekniska dataprogram av varierande storleksordning. Katalogen har publicerats som informationsblad.

Under förra budgetåret ställdes vidare samman en PM med titeln: "Preliminära anvisningar för dokumentation och programmering vid projekt finansierade med medel från BFR". Med stöd av inkomna synpunkter gjordes under början av 1972 en översyn av anvisningarna vilka nu bör kunna gälla ett antal år framöver.

Gruppen har under budgetåret haft flera intensiva diskussioner rörande BFRs policy i ADB-frågor. Dessa diskussioner har resulterat i en liten PM med titeln: "Förslag till ställningstagande i frågor rörande programmeringsverksamhet vid BFR-projekt."

Under sommaren 1971 anordnade gruppen en testning av fyra med anslag från rådet framtagna dataprogram för dimensionering av ventilationskanaler (KANAZON, BALANS, INKAN och INBAL).

ADB-gruppen besvarade under slutet av 1971 en enkät från FNs ECE-kommitté rörande utnyttjande av datorer i byggbranschen.

ADB-gruppen har genom en arbetsgrupp utfört en översiktlig utvärdering av olika metoder för teknisk databehandling i byggbranschen. Som ett led i detta arbete anordnade man i november 1971 en allmän presentation av det engelska programhanteringssystemet GENESYS.

Under våren 1972 initierades en förundersökning om utnyttjande av terrängmodeller i byggprocessen.

Gruppen har fungerat som BFRs remissorgan i ADB-frågor

Verksamheten 1972/73 planeras omfatta:

Färdigställande av ett register över för byggprocessen intressanta svenska och utländska dataprogram. - Utarbetande av anvisningar för registrets fortsatta handhavande samt överlämnande av registerverksamheten till en permanent informationscentral.

Utarbetande av anvisningar för administration och underhåll av BFR-program.- Initiera en utredning om myndigheternas granskning av beräkningar utförda med hjälp av dator. - Undersökning av terrängmodellens användbarhet. - Utarbetande av programskrift rörande ADB-frågor.

BFRs Plastgrupp

Bildad sommaren 1970

Direktör Sven Platzter, ordf
Professor Rolf Baehre

Direktör Bo Broms
Professor Sven G Bergström
Civiling. Sergius Blomquist

Disponent Axel Heyman
Docent Lars Erik Jansson
Direktör Ingemar Larsson
Professor Bengt Rånby
Professor Sten Samuelson
Civiling. Wilhelm Tell
Arkitekt Staffan A:son Berglund, sekr

Platzer Bygg AB
Kungl tekniska högskolan och
Arne Johnson Ingenjörbyrå AB
AB Gustavsbergs Fabriker
CBI - Cement- och betonginstitutet
HSB
Kema Nord AB
Vattenbyggnadsbyrån
Perstorp AB
Kungl tekniska högskolan
Lunds tekniska högskola
Statens Planverk

Adjungerade:

Direktör Bertil Lundin
Forskningssekreterare Åke Roos

Sveriges Plastförbund
Byggforskningsrådet

Sekretariat:

Storgatan 11
114 44 Stockholm tel: 08/67 76 00

Uppgift:

Att följa utvecklingen av plast som byggnadsmaterial, samordna och registrera pågående forskning, initiera angelägen forskning samt tillse att informationen tillrättaläggs för byggnadsindustrin och undervisningen. Tillse att normer, anvisningar och råd formuleras för användning av plast som byggnadsmaterial.

Plastgruppen ser som sin målsättning att SKYDDA mot faror som kan uppstå då plast används som byggnadsmaterial, att HJÄLPA forskning och utveckling för området samt STIMULERA till en utveckling och förståelse av materialets användande som byggnadsmaterial.

Under det gångna året har Plastgruppen fastställt ett verksamhetsprogram för forskning och utveckling inom området Plast inom Byggnadstekniken. Forskningen bör ej bedrivas enbart ur materialsynpunkt. Samverkan mellan polymera material, industriella byggnadsmetoder och brukarekrav krävs för den fortsatta utvecklingen inom området. Internationell samordning och behov av målinriktad information betonas speciellt.

Plastgruppen har under 1971/72 hållit tre sammanträden.

Plastgruppen har aktivt deltagit då danska plastförbundet höll konferens i samband med sitt 25-årsjubileum. Sekretariatet har deltagit i arbetet tillsammans med EFTA Plastics Association.

Tillsammans med Sveriges Plastförbund och SVR har Plastgruppen anordnat endagskurser i Stockholm respektive Göteborg.

Sekretariatet har under det gångna året fått mottaga ett stort antal frågor inom aktuellt ämnesområde från myndigheter, högskolor, Byggnadsrådets närstående organisationer, konstruktörer, entreprenörer, etc.

Under hösten 1971 utkom skriften Plast inom Byggnadstekniken.

Under 1972/73 skall programarbeten respektive aktuella forskningsuppgifter initieras inom de områden som fastställts av Plastgruppen. Kontakten med pågående forskningsprojekt skall intensifieras bl a genom att Plastgruppen stimulerar till bildandet av referensgrupper för aktuella projekt, bidrar med internationellt tillgänglig information, stimulerar till diskussioner, symposier, anordnar "hearings" inom vissa områden.

Plastgruppen avser bl a att under 1973 hålla ett symposium med inbjudna deltagare för att redovisa det pågående arbetet och kring detta och vunna resultat diskutera den fortsatta utvecklingen.

Programgruppen för ekonomisk forskning inom byggnadsområdet

Bildad våren 1972

Fil.lic. Per Holm, ordf
Professor Guy Arvidsson

Civiling. Anders Hahr
Avd.dir. Holger Ivarsson
Professor P O Jarle

Ingenjör Sten Johnsson
Tf professor Hans Rahm
Civiling. Christer Rönmark
Direktör Branco Salaj
Ekon.dir. Olle Westin
Tekn.dr. Ants Nuder, sekr

Byggnadsrådets
Nationalekonomiska inst.,
Stockholms universitet
A Hahr & Co KB
Bostadsstyrelsen
Statens tekniska forskningsanstalt,
Otnäs, Finland
HSB
Kungl tekniska högskolan
Byggnadsinstituttet
Svenska Byggnadsindustriförbundet
Byggnadsstyrelsen
Kungl tekniska högskolan

Adjungerad:

Forskningssekreterare Lars Sundbom   Byggnadsrådets

Det har länge varit ett önskemål att byggnadsforskningen ägnar ökat intresse för ekonomiska frågor inom byggområdet icke minst problem som berör orsakerna till de under de senare åren starkt stegrade byggnads- och boendekostnaderna. Senast har detta understrukits i statsverkspropositionen 1972 där chefen för inrikesdepartementet bl a framhåller: "En viktig förutsättning för kostnads-sänkande åtgärder inom byggandet är överblick över byggprocessens samtliga delar och kunskap om deras ekonomiska sammanhang. En allsidig, övergripande byggnadsekonomisk forskning kan ge denna överblick och kunskap. Jag anser därför i likhet med byggnadsrådets att koncentrerade insatser inom denna forskning är önskvärda."

En del av de problem som departementschefen pekar på är redan på olika sätt uppmärksammade av byggnadsrådet. En överblick av rådets hittillsvarande insatser visar emellertid att forskningen som direkt berör företags- och samhällsekonomiska problem inom byggandet är av begränsad omfattning.

Uppgift:

Mot bakgrund av de ovan relaterade förutsättningarna tillsatte rådet våren 1972 en arbetsgrupp vars uppgift är att utarbeta ett program för ekonomisk forskning inom byggområdet.

Arbetsgruppen har under 1972 sammanträtt fyra gånger. Arbetet kommer att intensifieras under våren 1973 och slutrapporteringen beräknas ske i form av en programskrift under hösten samma år.

Programgruppen för kostnadsstyrning av installationer

Bildad våren 1972

Övering. Erik Brunskog, ordf	KFAI AB
Övering. Olle Lindgren	Hugo Theorells Ingenjörbyrå AB
Ingenjör Sture Lundgren	Byggnadsstyrelsen
Direktör Mats Otterström	AB Örebro Elektriska Installations- byrå
Civiling. Lasse Sundberg	Wahlings Installationsutveckling AB
Direktör Sven Svennberg	AR-Ventilation AB
Civiling. Lennart Roos, sekr	KFAI AB

Adjungerad:

Civiling. Arne Boysen	Byggeforskningsrådet
-----------------------	----------------------

Uppgift:

Att diskutera och till BFR föreslå ett översiktsprogram för systemutveckling och forskning inom området "Kostnadsstyrning av installationer". Programmet bör vara så utförligt att det kan utgöra underlag för samordnade anslagsansökningar inom området.

Gruppen bör också diskutera och föreslå en plan för de informationsaktiviteter, som kan vara lämpliga.

De problem gruppen skall behandla rör kostnadsstyrning av installationer. För många installationer existerar en påtaglig koppling till byggnaden i övrigt med möjligheter till alternativa lösningar av byggnadsteknisk art. Dessa alternativmöjligheter måste beaktas vid gruppens arbete.

Gruppen avser att lämna en delrapport i slutet av januari 1973 som skall göra det möjligt att kunna påbörja vissa forskningsprojekt vid budgetårsskiftet.

Diskussionerna inom gruppen kommer att fortsätta under kommande budgetår.

Styrgruppen för geohydrologisk forskning

Bildad våren 1972

Direktör Olle Jansson, ordf	Byggeforskningsrådet och AB Göteborgshem
Överdirektör Bengt Broms	Statens geotekniska institut
Civiling. Erik Isgård	AB Vattenbyggnadsbyrån
Överingenjör Gösta Larsson	AB Vägförbättringar
Professor Gunnar Lindh	Lunds tekniska högskola
Professor Lennart Rahm	Chalmers tekniska högskola
1:e ingenjör Jan Söderholm	Stadsbyggnadskontoret
Civiling. Leif Andréasson, sekr	Chalmers tekniska högskola

Adjungerad:

Civiling. Göran Svensson	Byggeforskningsrådet
--------------------------	----------------------

Uppgift:

Forskning inom området dagvatten - grundvatten - grundvattenbetingade sättningar.

Byggeforskningsrådet har under en följd av år lämnat stora bidrag till undersökningar om urbaniseringens inverkan på grundvattenförhållandena. De grundvattensänkningar som därvid kan förekomma har gett upphov till i många fall betydande sättningar. Orsakerna till grundvattensänkningarna är dels det ökade underjordsbyggandet men även den stora dagvattenavledning som förekommer från hårdgjorda ytor, t ex asfaltplaner, takytor etc.

Rådet har ansett att frågan om dagvattenavledning, grundvattensänkning och därav föranledda marksättningar utgör ett sammanhängande problem och därför tillsatt denna styrgrupp för att få en allsidig belysning av forskningen inom området.

PROGRAMSKRIFTER

1963	1	Jacobsson, M, Byggnadsproduktionen - problem och forskningsbehov. 143 s 10 kr
1964	2	Småhusgrunder - problem och forskningsbehov. 123 s 11 kr
1964	3	Klassifikation inom byggbranschen - problem och forskningsbehov. 47 s 6 kr
1966	4	Svensk byggdokumentation. 97 s 10 kr
1967	5	Transport av byggmaterial - problem och forskningsbehov. 59 s 11 kr
1969	6	Underhåll och modernisering av fastigheter - problem och forskningsbehov. 87 s 12 kr
1969	7	Utredning och projektering - en översikt av forskningsbehov och förslag till åtgärder. 48 s 10 kr
1969	8	Geoteknik - problem och forskningsbehov. 96 s 12 kr
1969	9	Byggmålning - problem och forskningsbehov. 95 s 12 kr
1969	10	Elementbyggnad - problem och forskningsbehov. 124 s 15 kr
1970	11	Stålbyggnad - utveckling och forskningsbehov. 160 s 22 kr
1970	12	Fukt - byggnadstekniska fuktproblem. 132 s 18 kr
1971	13	Plast inom byggnadstekniken. 176 s 21 kr
1971	14	Samhällsplaneringsforskning. 64 s 13 kr
1972	15	Produktbestämningen i bebyggelseprocessen. 52 s 12 kr
1973	16	Cement- och betongforskning. 75 s 17 kr
1973	17	Ljudklimat. 142 s 22 kr